

2768

Ն. Ս. ՊՈՊՈՎԱ

ԹՎԱՐԱՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ
ՅԵՎ
ՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԺԱՂՈՎԱԾՈՒ

ՅԵՐՐԱՐԻ ԲԱՍ
ՏԱՐԱԿԱՆ ԳՊՐՈՅԻ Ձ-ԲԻ ԳՄԱՐԱՆԻ ՀԱՄԱՐ

511(076)

7-84

ՀԱՅԳԵՏՀՐԱՏ

ՅԵՐԵՎԱՆ

1940

22 SEP 2006
20 MAY 2010

511(076)
9-84

Ն. Ս. ՊՈՊՈՎԱ

պ

ԹՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ
ՅԵՎ
ՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ

ՅԵՐՐՈՐԴ ՄԱՍ
ՏԱՐԱԿԱՆ ԴՊՐՈՅԻ 3 ԲԴ ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՀԱՄԱՐ

Բնագիրը հաստատված է ՌԵՅՍԶ Լուսժողկոմատի կողմից

ՈՒՒՍԵՐԵՆ 8-ՐԴ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆԻՑ

ՀԱՅԹԵՏՀՐԱՏ
ՅԵՐԵՎԱՆ

1940

1748
40

Н. С. ПОПОВА
Сборник арифметических задач
и упражнений
для начальной школы
ч III
Армения, Ереван, 1940 г.

ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ ՅԵՎ ՀԱՆՈՒՄ ՀԱՋԱՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ

1.	$\begin{array}{r} 526 \\ + 254 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 635 \\ + 271 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 473 \\ + 527 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 809 \\ + 75 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 749 \\ + 58 \\ \hline \end{array}$
2.	$\begin{array}{r} 86 \\ + 678 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 97 \\ + 567 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 409 \\ + 507 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 204 \\ + 689 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 367 \\ + 306 \\ \hline \end{array}$
3.	$\begin{array}{r} 205 \\ + 86 \\ \hline 209 \end{array}$	$\begin{array}{r} 328 \\ + 216 \\ \hline 84 \end{array}$	$\begin{array}{r} 97 \\ + 408 \\ \hline 77 \end{array}$	$\begin{array}{r} 156 \\ + 225 \\ \hline 340 \end{array}$	$\begin{array}{r} 248 \\ + 150 \\ \hline 269 \end{array}$
4.	$\begin{array}{r} 209 \\ + 196 \\ \hline 203 \end{array}$	$\begin{array}{r} 145 \\ + 89 \\ \hline 236 \end{array}$	$\begin{array}{r} 396 \\ + 187 \\ \hline 217 \end{array}$	$\begin{array}{r} 241 \\ + 158 \\ \hline 377 \end{array}$	$\begin{array}{r} 128 \\ + 256 \\ \hline 199 \end{array}$

5. Դպրոցի ստորին դասարաններում զարնանք կար 358 սովորող, իսկ բարձր դասարաններում՝ 105 մարդով ավելի։ Աշխարհը նորից ընդունվեցին 69-ը։ Ընդամենը քանի՞ սովորող կար դպրոցում ուսման տարեսկզբին։

6. Յերկու քաղաքից իրար հանդեպ դուրս լեկան 2 ավտոմեքենա։ Յերբ առաջինն անցավ 126 կմ, իսկ յերկրորդը՝ 37 կմ ավելի, նրանց միջև մնաց ելի 157 կմ ճանապարհ։ Իրարից ի՞նչ հեռավորություն վրա լին գտնվում այն քաղաքները, վորտեղից դուրս լեկան այդ ավտոմեքենաները։

7. Մի բանկայի մեջ տեղավորվեց 350 գ մեդր, իսկ մյուսում՝ 185 գ ավելի։ Ինչքան էր յերկրորդ բանկայի քաշը մեդրով միասին, յեթե առանց մեդրի բանկայի քաշը 375 գ էր։

8. Բանվորների մի բրիգադ ճանապարհի մի տեղամաս նորոգեց 3 որում—առաջին որը՝ 296 մ, յերկրորդ որը՝ 58 մ ավելի, իսկ յերրորդ որը՝ մնացած 265 մետրը: Ի՞նչ յերկարություն ունեւ այդ տեղամասը:

9.	$\begin{array}{r} 316 \\ -106 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 248 \\ -145 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 570 \\ -265 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 419 \\ -263 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 624 \\ -98 \\ \hline \end{array}$
10.	$\begin{array}{r} 524 \\ -64 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 350 \\ -145 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 680 \\ -364 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 490 \\ -178 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 540 \\ -297 \\ \hline \end{array}$
11.	$\begin{array}{r} 867 \\ -559 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 268 \\ -185 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 450 \\ -263 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 582 \\ -192 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 641 \\ -386 \\ \hline \end{array}$
12.	$\begin{array}{r} 803 \\ -540 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 407 \\ -354 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 916 \\ -258 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 800 \\ -496 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 1000 \\ -847 \\ \hline \end{array}$
13.	$\begin{array}{r} 402 \\ -149 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 506 \\ -288 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 700 \\ -187 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 801 \\ -319 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 1000 \\ -908 \\ \hline \end{array}$

14. 588 ոււրլով գնեցին պատեֆոն և 2 լուսանկարչական ապարատ: Պատեֆոնն արժե 264 ոււր., լուսանկարչական ապարատներից մեկը 97 ոււրլով եժան ե պատեֆոնից: Ի՞նչ արժե լուսանկարչական մյուս ապարատը:

15. Մոսկվայից մինչև Լենինգրադ 650 կմ ե. Սյդ քաղաքներից իրար հանդեպ դուրս յեկան 2 գնացք: Նրանցից մեկն անցավ 282 կմ, մյուսը՝ 24 կմ պակաս: Ի՞նչ հեռավորություն մնաց գնացքների միջև:

16. Յերեք ֆիզկուլտուրնիկներ վազքով թռչիքի մըըցում ունեցան: Նրանցից առաջինի թռիչքի յերկարությունը յեղավ 305 մ, յերկրորդինը՝ 18 մ պակաս առաջինից, իսկ յերրորդինը՝ 26 մ պակաս յերկրորդից: Ի՞նչ յերկարության թռիչք կատարեց յերրորդ ֆիզկուլտուրնիկը:

17. Չորս հողամասից ստացվեց 1000 կգ կարտոֆիլ, առաջինից ստացվեց 304 կգ, յերկրորդից՝ 68 կգ պակաս առաջինից, իսկ յերրորդից՝ 49 կգ պակաս յերրորդից: Վերջին կարտոֆիլ ստացվեց չորրորդ հողամասից:

18.	$138+x=295$	$x+181=356$	$276+x=350$
	$179+x=400$	$x+206=463$	$184+x=500$
	$267+x=520$	$x+124=378$	$x+317=703$
	$384+x=632$	$x+265=546$	$x+486=900$
19.	$384-x=129$	$x-230=167$	$620-x=298$
	$402-x=207$	$x-318=238$	$800-x=459$
	$538-x=380$	$x-442=365$	$x-277=565$
	$856-x=475$	$x-529=384$	$x-385=476$
20.	$816-(248+389)$	$273+188-(716-429)$	
	$720-(166+208)$	$549+225-(840-395)$	
	$930-(318+364)$	$852-187+(1000-672)$	
	$1000-(565+278)$	$903-438+(950-786)$	
21.	$652-(748-459)$	$488+273-(910-584)$	
	$708-(612-376)$	$545+387-(807-455)$	
	$800-(924-545)$	$912-239+(962-748)$	
	$1000-(732-299)$	$803-177+(1000-823)$	

ԳՈՒՄԱՐԵԼԻՆԵՐԻ ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆ ՈՒ ԿԼՈՐԱՑՈՒՄԸ

22.	$41+28+19$	$26+45+24$	$37+48+63+52$
	$16+47+34$	$31+27+19$	$45+69+31+55$
	$28+58+72$	$62+75+38$	$46+31+24+49$
	$85+77+15$	$53+84+47$	$62+43+28+27$

23.	23+18+27+32	34+28+46+42
	36+19+51+44	39+35+21+55
	25+41+65+29	16+47+13+34
	48+17+23+52	57+45+33+35

24.	25+29	150+99	35+18	140+98
	34+59	240+89	46+28	280+68
	45+49	160+79	55+38	260+88
	28+69	250+69	47+48	370+78

25.	29+45	69+50	199+40	139+70
	39+23	89+30	299+60	249+80
	49+36	79+70	269+80	289+50
	59+17	99+60	259+70	179+90

26. Դպրոցից պիտոներական ճամբար գնացին՝ հունիսին 47 պիտոներ, հուլիսին՝ 80, ոգոստոսին՝ 43: Քանի պիտոներ ամառը գնաց ճամբար:

27. Քաղաք ալյուր ուղարկեցին 4 ապրանքատար մեքենայով: Մեկին բարձել ելին 38 պարկ, մյուսին՝ 35, յերրորդին՝ 42 և չորրորդին՝ 45 պարկ: Ընդամենը քանի պարկ ալյուր ուղարկեցին քաղաք:

28. Մեկ մարդից հանեցին 47 գլուխ կաղամբ, մյուսից՝ 48 գլուխ, յերրորդից՝ 53 գլուխ, չորրորդից՝ 52 գլուխ: Ընդամենը քանի գլուխ կաղամբ հանեցին այդ մարդերից:

29. Զբոսանքին մասնակցում ելին պիտոներական 4 շուկատ: Նրանցից մեկում կար 34 պիտոներ, մյուսում՝ 32, յերրորդում՝ 36, իսկ չորրորդում՝ 38 պիտոներ: Քանի պիտոներ եր մասնակցում զբոսանքին:

30. Աշնանը դպրոցը գնեց 68 ուղբուռ աշխարհագրական քարտեզներ, 29 ուղբ. պատի աղյուսակներ և 99 ուղբուռ ուսումնական այլ պիտույքներ: Ընդամենը փոքր միող ծախսեց դպրոցը ուսումնական պիտույքների համար:

31. Վրձինն արժե 29 կոպեկ, կարմիր տուշը 39 կոպեկով թանգ և վրձինից, իսկ նկարչական տետրը 19 կոպեկով թանգ և տուշից: Ի՞նչ արժե նկարչական տետրը:

32. Առաջին դասարանում կա 39 աշակերտ, յերկրորդ և յերրորդ դասարաններում միասին՝ 79 աշակերտ, իսկ չորրորդ դասարանում՝ 38: Ընդամենը քանի աշակերտ կա տարրական դպրոցում:

33. Հատապտղի այգում հավաքեցին 88 կգ կարմիր հաղարջ, 29 կգ սև հաղարջ, իսկ դեղնագույն հաղարջ՝ 19 կգ ավելի, քան կարմիր և սև հաղարջը միասին: Քանի կիլոգրամ դեղնագույն հաղարջ հավաքեցին:

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ ՀԱՋԱՐԻ ՍԱՀՄԱՆՆԵՐՈՒՄ

ԲԱՆԱՎՈՐ

34.	40×7	30×8	80×4	70×7	90×9
	30×9	20×9	60×5	60×9	70×6
	50×8	60×8	30×7	90×8	90×7
	40×9	50×5	50×9	80×7	80×8

35.	120×5	140×4	170×5	190×4	270×3
	140×3	180×3	160×6	120×8	180×4
	120×7	150×6	140×5	150×5	290×3
	130×5	190×3	130×6	170×4	230×4

36. Գնեցին 8 կգ ճակնդեղ՝ կիլոգրամը 30 կոպեկով, և 3 կգ կաղամբ՝ կիլոգրամը 60 կոպ.: Ի՞նչքան փող ծախսեցին:

37. Ուղարկեցին 6 պատվիրած և 2 շտապ նամակ: Պատվիրած նամակի առաքումն արժե 40 կոպեկ, շտապ նամակինը՝ 80 կոպ.: Ի՞նչ նստեց այդ բոլոր նամակների առաքումը:

38. Կայարան բերին 140 պարկ հաճար և 3 անգամ ավելի ցորեն: Այդ հացահատիկի մի մասը բարձեցին 2 վազոնի, յուրաքանչյուրում՝ 270 պարկ: Քանի՞ պարկ հացահատիկ մնաց:

39. Քաղաքից միաժամանակ դուրս յեկան զնացքը և բեռնատար ավտոմեքենան: Գնացքն անցնում է 1 ժամում 60 կմ, իսկ կողքից խճուղիով ընթացող բեռնատարը մեկ ժամում՝ 20 կմ: Բեռնատար ավտոմեքենան 6 ժամից հետո քանի՞ կիլոմետր հեռու կմնա զնացքից:

40. Մի հողամասից հնձեցին 50 սայլաբեռ խոտ, մյուսից՝ 20 սայլաբեռով պակաս, իսկ յերրորդից՝ 3 անգամ ավելի, քան առաջին և յերկրորդ հողամասերից միասին: Քանի՞ սայլաբեռ խոտ հնձեցին յերրորդ հողամասից:

41.	15×10	56×10	3×40	3×70	6×60
	17×10	75×10	5×30	4×60	8×30
	30×10	97×10	4×30	5×40	9×50
	40×10	100×10	6×20	7×70	9×80
42.	4×40	3×80	5×90	6×80	9×60
	6×70	4×70	4×80	9×70	5×70
	5×80	7×60	6×50	8×90	7×90
	7×50	8×40	9×40	7×80	8×70
43.	12×30	18×20	15×50	18×40	24×40
	13×70	19×30	24×30	17×50	27×30
	12×80	16×60	32×20	19×40	29×30
	14×70	17×40	16×40	23×40	25×40

44. Փռում կար 10 պարկ ալյուր, յուրաքանչյուրում՝ 48 կգ, և 7 պարկ՝ 60-ական կգ: Ընդամենը քանի՞ կիլոգրամ ալյուր կար փռում:

45. Խոտհարքին սկզբում աշխատում եր կոլտնտեսականների 10 բրիգադ, յուրաքանչյուր բրիգադում՝ 24 մարդ: Հետո այդ թվից ուրիշ աշխատանքի համար առանձնացրին 4 բրիգադ 30-ական մարդուց: Քանի՞ մարդ մնաց խոտհարքի աշխատանքները շարունակելու:

46. Սովորական հեռագրի յուրաքանչյուր բառին վրձարում են 25 կոպ., առաքման համար՝ 50 կոպ.: Վորքան կարժենա 20 բառից բաղկացած հասարակ հեռագիրը:

47. Շտապ հեռագրի յուրաքանչյուր բառին վճարում են 75 կոպ., առաքման համար՝ 50 կոպ.: Վորքան կարժենա 10 բառից բաղկացած շտապ հեռագիրը:

48. Շոգեբարշը 1 կմ ճանապարհ անցնելիս ծախսում է 15 կգ ածուխ: Վորքան խնայողութուն արեց ստախանովական մեքենավարը 50 կմ հեռավորութունն անցնելով, յեթե այդ ուղեմասում նա ծախսեց 715 կգ:

49. Տրամվայի տոմսն արժե 15 կոպ.: Հարկավոր է 30 եքսկուրսանտի համար տոմսեր գնել: Հինգ ուրբուց քանի՞ կոպեկ հեռ կստանա եքսկուրսիայի ղեկավարը:

50. Գնեցին 60 մ կտոր՝ մետրը 12 ուրբով և 40 մ՝ մետրը 7 ուրբ.: Վորքան փող վճարեցին այդ ամբողջ կտորեղենի համար:

ԳՐԱՎՈՐ

51.	123×2	212×3	204×3	126×3	183×3
	242×2	323×3	306×3	218×4	171×4
	204×2	203×3	107×4	117×5	162×4
	403×2	301×3	108×6	227×3	151×5
52.	67×2	29×4	34×6	28×8	32×9
	86×2	48×4	56×6	49×8	54×9
	54×3	57×5	78×7	64×8	75×9
	75×3	69×5	89×7	96×8	87×9

53.	186×2	173×4	76×5	144×5	118×5
	274×2	167×4	85×4	135×4	175×4
	286×3	295×3	98×5	115×8	176×5
	279×3	287×3	95×6	126×5	125×8

54. Խնքնաթիռը թռավ 3 ժամ, անցնելով մեկ ժամում 232-ական կմ, իսկ ընդամենը 4 ժամում նա թռավ 940 կմ: Քանի՞ կիլոմետր անցավ ինքնաթիռը չորրորդ ժամում:

55. Մի ջրհան աշխատեց 4 ժամ, մղելով 1 ժամում 138-ական դույլ ջուր, իսկ մյուսը՝ 3 ժամ, հանելով 1 ժամում 168-ական դույլ ջուր: Սրանցից վրձը շատ ջուր մղեց և վորքանով ավելի:

56. Ճաշարանը վեց որվա ընթացքում որական սպառում եր 32 կգ կաղամբ: Նույն ժամանակամիջոցում կարտոֆիլ սպառովեց 4 անգամ ավելի: Քանի՞ կիլոգրամ կաղամբ և կարտոֆիլ սպառվեց:

57. Քաղաքում կառուցեցին մի քանի նոր տուն: 3 տներում կալին 176-ական բնակարան, 4 տներում՝ 98 ական բնակարան: Բնակեցված ե 786 բնակարան: Քանի՞ բնակարան զեռ չի բնակեցված:

ԲԱԺԱՆՈՒՄ ՀԱԶԱՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ

ԲԱՆԱՎՈՐ

58.	180:6	720:9	720:8	280:4	400:8
	420:7	490:7	420:6	240:8	280:7
	640:8	320:8	450:5	540:6	630:9
	270:9	360:9	540:9	810:9	560:8
59.	510:3	560:4	810:3	980:7	780:3
	840:3	480:3	720:4	680:4	840:7
	650:5	850:5	780:6	870:3	960:6
	720:6	960:8	910:7	840:6	570:3

60. 360 կմ տարածությունը գնացքն անցավ 6 ժամում, իսկ ավտոմեքենան՝ 9 ժամում: Գնացքը մեկ ժամում քանի՞ կիլոմետր ավելի յեր անցնում ավտոմեքենայից:

61. Պահարանի 5 դարակում հավասար քանակով շարված ե 350 գիրք: 3 դարակի գրքերը տեղափոխեցին մի ուրիշ պահարան: Քանի՞ գիրք տեղափոխեցին մյուս պահարանը:

62. Մի անտառամասում աճում են սոճի, կեչի և յեղենի, ընդամենը 560 ծառ: Կեչիները կազմում են բոլոր ծառերի քառորդ մասը, իսկ յեղենիները՝ յոթերորդ մասը: Քանի՞ սոճի ծառ կա այդ անտառամասում:

63. Ձկնորսները վորսացին 720 կգ ձուկ: Այդ ձրկների վեցերորդ մասը գործածեցին կոնսերվի համար, քառորդ մասը աղեցին, իսկ մնացածը վաճառեցին թարմ վիճակում: Քանի՞ կիլոգրամ թարմ ձուկ վաճառեցին:

64. Խանութը ստացավ նարինջ, մի տեսակից 600 հատ, մյուս տեսակից՝ 5 անգամ պակաս: Վաճառեցին բոլոր նարինջների քառորդ մասը: Քանի՞ նարինջ մնաց վաճառելու:

65. Կոլտնտեսությունն նախրում կային 320 կով, կովերից 2 անգամ պակաս՝ հորթեր, իսկ վոչխարներ՝ 2 անգամ պակաս, քան կովերն ու հորթերը միասին: Քանի՞ գլուխ անասուն կար կոլտնտեսության նախրում:

66. Բանվորների համար կառուցեցին 2 նոր տուն: Սրանցից մեկում բոլոր բնակարանները բաղկացած են 2-ական սենյակից, մյուսում՝ 3-ական սենյակից: Ընդամենը քանի՞ բնակարան կա այդ 2 տան մեջ, յեթե զրանցից առաջինն ունի 180 սենյակ, իսկ յերկրորդը՝ 60 սենյակ ավելի:

67.	40:10	350:10	200:10	240:30	300:50
	80:10	480:10	300:10	250:50	360:60
	100:10	540:10	600:10	270:30	420:70
	120:10	760:10	1000:10	210:70	400:80

68.	320:40	480:60	490:70	280:40
	450:50	540:90	810:90	560:70
	560:80	630:70	360:40	720:90
	350:70	720:80	640:80	630:90

69.	360:30	720:30	700:50	840:70
	640:40	570:30	910:70	510:30
	420:30	600:40	760:40	980:70
	560:40	960:80	780:60	810:30

70. Ճաշարանում 10 որում սպասվեց 240 կգ կարտոֆիլ, 170 կգ կաղամբ և 120 կգ այլ բանջարեղեն: Ճաշարանում միջին հաշվով որական բանի՞ կիւղւորւմ բանջարեղեն սպասվեց:

71. Բանվորները 10 որում նորոգեցին 400 մ լեռնաքարային ուղեմաս: Վորքան և ամբողջ ճանապարհի յերկարութիւնը, յեթե նրանք նույն արտադրողականութեամբ պետք է դեռ աշխատեն եւ 7 որ:

72. 600 կմ տարածութիւն անցնելու համար դուքս յեկած դահուկային արշավախումբը 3 որում անցավ 120 կմ: Քանի՞ որ ել դեռ զնաց այդ արշավախումբը, յեթե շարունակեց շարժվել միևնույն արագութեամբ:

73. Շոգենավը 20 ժամում անցավ 360 կմ: Քանի՞ կիւղւմետր կանցնի 30 ժամում, յեթե շարժվի նույն արագութեամբ:

74. 40 ձիու համար բաց են թողնում որական 320 կգ խոտ: Որական վորքան խոտ պետք է տալ 20 կովի, յեթե յուրաքանչյուր կովի 6 կգ ավելի յե տրվում, բան ձիուն:

75. Սավառնակը մեկ ժամում թռավ 240 կմ, դիրիժաբլը՝ այդ տարածութեան յերրորդ մասը, իսկ ավտոբուսը 2 անգամ պակաս անցավ, քան դիրիժաբլը: Քանի՞ անգամ սավառնակը արագ եր շարժվում ավտոբուսից:

ԳՐԱՎՈՐ

76.	246:2	366:3	265:5	477:9	384:6
	428:2	864:2	336:4	576:6	315:7
	396:3	555:5	444:6	672:7	423:9
	939:3	488:4	525:7	664:8	518:7

77.	576:6	200:8	426:6	216:3	368:4
	679:7	300:4	248:8	328:4	276:3
	760:8	140:5	364:4	249:3	546:6
	855:9	600:8	567:7	405:5	459:9

78.	465:3	525:3	785:5	728:4	500:4
	524:4	568:4	836:4	846:6	700:4
	628:4	665:5	890:5	936:4	900:4
	670:5	762:6	873:3	845:5	1000:8

79.	306:3	312:3	218:2	828:4	630:6
	408:4	416:4	525:5	545:5	540:5
	609:3	618:3	832:4	924:3	420:4
	804:4	824:8	924:3	432:4	530:5

80. 3 սայլով բերին 396 աղյուս, յուրաքանչյուր սայլին հավասարապես բարձած: Քանի՞ աղյուս կարելի յե բերել 5 սայլով:

81. 6 վագոնում կա 468 տեղ: Քանի՞ տեղ կա 9 այդպիսի վագոնում:

82. Կոլանտեսականի ընտանիքն աշխատեց 876 աշխուր: Այդ աշխուրերի յերրորդ մասն աշխատեց հայրը, չորրորդ մասը՝ մայրը, իսկ մնացածը՝ վորդիները: Քանի՞ աշխուր աշխատեցին վորդիները:

83. Մի բանվորունի 7 ժամում արտադրեց 588 զույգ զուլպա, մյուսը նույն քանակն արտադրեց 6 ժամում: Մի ժամում քանի՞ զույգ ավելի յեր արտադրում յերկրորդ բանվորունին:

84. Խանութ բերին 9 կտոր յուղ, յուրաքանչյուրը 24 կգ, և ամբողջ յուղի քաշով 8 կտոր մարգարին: Վորքան եր ամեն մի կտոր մարգարինի քաշը:

85. Ճեպընթաց գնացքն անցավ 480 կմ, յուրաքանչյուր ժամում անցնելով 60 կմ: Նույն ժամանակամիջոցում ապրանքատար գնացքն անցավ 280 կմ: Ի՞նչ արագությամբ եր ընթանում ապրանքատար գնացքը:

ՈՐԻՆԱԿՆԵՐ ՅԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐ ԲՈԼՈՐ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ ՀԱԶԱՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ

$$\begin{array}{lll} 86. & 46 \times 6 + 327 & 97 \times 5 - 219 & (65 \times 7) + (39 \times 8) \\ & 35 \times 9 + 406 & 68 \times 8 - 415 & (77 \times 4) + (58 \times 7) \\ & 48 \times 7 + 599 & 89 \times 7 - 308 & (85 \times 9) - (43 \times 8) \\ & 57 \times 8 + 380 & 76 \times 9 - 546 & (98 \times 8) - (37 \times 9) \end{array}$$

$$\begin{array}{lll} 87. & 107 \times 6 + 158 & 164 \times 4 - 488 & 915 - (134 \times 4) \\ & 143 \times 4 + 336 & 115 \times 8 - 569 & 800 - (146 \times 3) \\ & 139 \times 5 + 205 & 158 \times 5 - 617 & 723 - (198 \times 3) \\ & 128 \times 6 + 210 & 126 \times 6 - 496 & 1000 - (247 \times 4) \end{array}$$

$$\begin{array}{lll} 88. & (680 : 4) + (90 \times 3) & 570 : 3 + 140 & 630 : 9 \times 8 \\ & (540 : 9) + (70 \times 4) & 960 : 4 + 170 & 280 : 7 \times 9 \\ & (450 : 9) + (630 : 7) & 810 : 9 + 250 & 870 : 3 \times 2 \\ & (280 : 4) + (720 : 9) & 560 : 8 + 320 & 960 : 8 \times 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{lll} 89. & (59 + 87) \times 5 & (164 + 271) : 3 & 117 \times 5 : 9 \\ & (68 + 49) \times 4 & (187 + 369) : 4 & 124 \times 6 : 8 \\ & (76 + 58) \times 3 & (218 + 247) : 5 & 135 \times 4 : 6 \\ & (47 + 95) \times 5 & (389 + 276) : 7 & 126 \times 6 : 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{lll} 90. & (364 - 275) \times 7 & (660 - 384) : 6 & 148 \times 6 : 8 \\ & (436 - 358) \times 6 & (911 - 479) : 8 & 174 \times 4 : 6 \\ & (552 - 487) \times 8 & (873 - 278) : 7 & 196 \times 5 : 7 \\ & (646 - 549) \times 9 & (1000 - 325) : 9 & 237 \times 3 : 9 \end{array}$$

$$\begin{array}{ll} 91. & 218 + (37 \times 10) - (3 \times 60) & 9 \times 80 : 30 \\ & 326 + (13 \times 50) - (27 \times 20) & 7 \times 90 : 70 \\ & 700 - (15 \times 30) + (14 \times 10) & 12 \times 60 : 40 \\ & 900 - (68 \times 10) + (7 \times 40) & 16 \times 40 : 80 \end{array}$$

$$\begin{array}{ll} 92. & (435 + 215) : (518 - 468) & 170 : 10 \times 50 \\ & (556 + 224) : (729 - 669) & 180 : 10 \times 40 \\ & (909 - 189) : (835 - 755) & 130 : 10 \times 70 \\ & (1000 - 190) : (904 - 814) & 190 : 10 \times 30 \end{array}$$

93. Սովառնակը 4 ժամում թռավ 780 կմ, առաջին ժամում՝ 179 կմ, յերկրորդում՝ 26 կմ ավելի, իսկ մնացած տարածութիւնը՝ յերրորդ և չորրորդ ժամերում հավասարապէս: Ի՞նչ արագությամբ եր թռչում սովառնակը վերջին յերկու ժամում:

94. Զիւռ կալսիչով 4 ժամում կալսում են 560 կգ հացահատիկ, երկտրական կալսիչով կես ժամում՝ 700 կգ: Քանի՞ անգամ երկտրական կալսիչն ավելի արագ է աշխատում ձիւռ կալսիչից:

95. Մի մեքենա տեսակավորում է մեկ ժամում 240 կգ հացահատիկ, իսկ մյուսը՝ 50 կգ պակաս: Յերկու մեքենաները վորքան հացահատիկ կտեսակավորեն 2 ժամում:

96. Այդուժ քաղեցին 160 կգ տանձ, դրանից 80 կգ ալեւի սալոր, իսկ խնձոր՝ 3 անգամ ալեւի սալորից: Քանի՞ կիլոգրամ խնձոր քաղեցին:

97. Մի հողամասից ստացան 420 կգ կարտոֆիլ, մյուսից՝ 3 անգամ պակաս առաջինից, իսկ յերրորդից՝ 160 կգ ալեւի յերկրորդից: Ընդամենը վորքան կարտոֆիլ ստացվեց յերեք հողամասից:

98. Եքսկուրսանտների մի խումբ ճանապարհորդեց շոգենավով 488 կմ, վոտքով՝ 4 անգամ պակաս դրանից, իսկ յերկաթուղով՝ 132 կմ ալեւի, քան վոտքով: Ընդամենը քանի՞ կիլոմետր անցավ եքսկուրսանտների խումբը:

99. Քիտական աշխատողը 4 որում կարգաց 420 եջից բաղկացած մի գիրք: Առաջին որը նա կարգաց ամբողջ գրքի յոթերորդ մասը, յերկրորդ որը՝ 3 անգամ ալեւի, քան առաջին որը, իսկ յերրորդ որը՝ 2 անգամ պակաս, քան յերկրորդ որը: Քանի՞ եջ կարգաց նա չորրորդ որը:

100. Գնացքը Մոսկվայից Կիեւ եր ընթանում մեկ ժամում 54 կմ արագությամբ: 7 ժամից հետո դեռ մնում եր անցնելու 479 կմ: Վորքան ե Մոսկվայի և Կիեւի միջև յեղած հեռավորությունը:

101. Կոլանտեստիկանը վաճառեց մի խոճկոր 68 ուլբլով և 7 պարկ կարտոֆիլ, պարկը 18 ուլբլով: Ձեռք բերած դրամով նա գնեց թաղիքե կոշիկներ, վորից հետո նրա մոտ մնաց 99 ուլբլի: Ի՞նչ արժեյին կոշիկները:

102. Յեթե աշակերտը գնի 65 կոպեկանոց 1 հատ նկարչության տետր, նրա մոտ կմնա 35 կոպեկ: Տետրի փոխարեն նա գնեց մի ալբոմ 95 կոպեկով: Քանի՞ կոպեկ մնաց նրա մոտ:

103. Յեթե տնտեսուհին գործածի 450 գ յուղ, նրա մոտ կմնա 550 գրամ: Իրականում նրա մոտ մնաց 475 գ: Վորքան յուղ գործածեց տնտեսուհին:

104. Գնորդը հաշվեց, վոր յեթե գնի 2 կգ սև հաց, կիլոգրամը 95 կոպեկով, նրա մոտ կմնա 3 ռ. 10 կոպ.: Սև հացի փոխարեն նա գնեց 4 ռ. 35 կոպեկի բուլկի: Ի՞նչ քան վող մնաց նրա մոտ:

105. Վհր թիվը պետք ե մեծացնել 378-ով, վոր ստացվի 526:

Վհր թիվը պետք ե մեծացնել 7 անգամ, վոր ստացվի 602:

106. Վհր թիվը պետք ե պակասեցնել 245-ով, վոր ստացվի 327:

Վհր թիվը պետք ե փոքրացնել 8 անգամ, վոր ստացվի 96:

107. 637 ուլբլու գնեցին 9 մ բրդե կտոր, մետրը 45 ուլբլով, և 8 մ մետաքս: Ի՞նչ արժե 1 մ մետաքսը:

108. Վաճառեցին 7 պարկ հաճառի ալյուր, յուրաքանչյուր պարկում 64 կգ, և 6 պարկ ցորենի ալյուր: Ընդամենը վաճառեցին 736 կգ ալյուր: Քանի՞ կիլոգրամ ցորենի ալյուր կար մեկ պարկում:

109. Գերազանցիկ աշակերտներին պարգևատրելու համար դպրոցը ստացավ 920 ռ.: Այդ դրամով գնեցին 30 գիրք՝ 5-ական ուլբլով, թատրոնական 40 տոմս՝ 6-ական ուլբլ., և 10 ուղիւղ-ընդունիչ: Ի՞նչ արժեք ուղիւղ-ընդունիչը:

110. Տարբեր արկղերով խառնով բերին 712 կգ խնձոր. 9 արկղում կար 48-ական կգ և մի քանի արկղում 40-ական կգ: Ընդամենը քանի՞ արկղում եր խնձորը:

111. Հեծանվորդը 40 կմ անցավ 3 ժամում: Քանի՞ ժամում կանցնի 120 կմ:

112. 9 մ անցնելով սայլի անիվը դործում եր 8 պտույտ: Քանի՞ պտույտ կգործի անիվը 270 մ անցնելով:

113. Կրպակում կար 420 նարինջ: Բոլոր նարինջները յոթերորդ մասը վաճառվեց 105 ռուբլով, իսկ մնացածը՝ զույգը՝ 3-ական ռուբլով: Քանի՞ ռուբլի ստացվեց նարինջի ամբողջ վաճառքից:

114. Տետրը, մատիտը և ռետինը միասին արժեն 22 կոպ., տետրն ու մատիտն արժեն 17 կոպ., մատիտն ու ռետինը՝ 12 կոպ.: Ի՞նչ արժեն տետրը, մատիտը և ռետինն առանձին-առանձին:

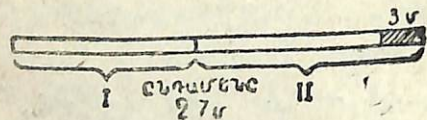
115. Երկտրական հարգուկը, թեյամանն ու պլիտան միասին արժեն 138 ռ., պլիտան և թեյամանն արժեն 100 ռ., հարգուկն ու պլիտան՝ 73 ռ.: Ի՞նչ արժեն այդ իրերից յուրաքանչյուրն առանձին-առանձին:

116. 3 պահարանում կար 920 գիրք: Առաջինում և յերկրորդում միասին կա 665 գիրք, յերկրորդում և յերրորդում միասին՝ 682 գիրք: Քանի՞ գիրք կա յուրաքանչյուր պահարանում:

117. Յերկու պահարանում կա 1000 գիրք: Յերբ մեկ պահարանից հանեցին 147 գիրք, մյուսից՝ 49 գիրք, ապա այդ յերկու պահարանի գրքերի քանակը հավասարվեց: Քանի՞ գիրք մնաց յուրաքանչյուր պահարանում:

118. Մի անտառամասում աճել եր 680 սոճի և յեղենի: Յերբ կտրեցին 115 յեղենի և 3 անգամ ավելի սոճի, անտառամասում մնաց հավասար քանակի սոճի ու յեղենի: Վորքան սոճի և վորքան յեղենի մնաց անտառամասում:

119. Յերկու գնորդի վաճառեցին 27 մ կտորեղեն, մեկին 3 մ ավելի մյուսից: Քանի՞ մետր կտորեղեն գնեց յուրաքանչյուրը: (Գձ. 1):

Գձ. 1.

120. Յերկու տուփի մեջ կար 58 գրչածայր. մեկում 6 հատով ավելի մյուսից: Քանի՞ գրչածայր կար յուրաքանչյուր տուփում:

121. Սոսնձի և վրձինի համար վճարված ե 80 կոպ.: Սոսինձը 54 կոպեկով թանգ ե վրձինից: Ի՞նչ արժեն սոսինձը և վրձինն առանձին-առանձին:

122. Հավի 2 ձուռն միասին կշռում ե 100 գ. նրանցից մեկը 2 գրամով ծանր ե մյուսից: Քանի՞ գրամ ե կշռում յուրաքանչյուր ձուռն:

123. Հողափորների 2 արտել փորեցին մի տուռ 64 մ յերկարության. արտելներից մեկը մյուսից 8 մ ավելի փորեց: Քանի՞ մետր առու փորեց յուրաքանչյուր արտելը:

124. Յերկու պարկում կա 140 կգ կարտոֆիլ. մեկում 20 կգ ավելի, քան մյուսում: Ինչքան կարտոֆիլ կա յուրաքանչյուր պարկում:

125. Հանրակացարանում կար 145 տեղ, ըստփորում տղամարդկանց տեղերի թիվը 15-ով ավելի յեր կանանց տեղերի թվից: Հանրակացարանում քանի՞ տղամարդու և քանի՞ կնոջ տեղ կար:

126. Միևնույն կտորեղենի 5 մ և 3 մ կտորները միասին արժեն 40 ռուբլի: Ի՞նչ արժի ամեն մի կտորն առանձին:

40 ռուբլ.

Գձ. 2.

127. Մի տղա գնեց 4 մատիտ, մյուսը՝ նույն տեսակի 5 մատիտ: Յերկուսով միասին դրանց վրա ծախսեցին 63 կոպ.: Ինչքան ծախսեց յուրաքանչյուր տղան:

128. Յերկու մեքենադրուհի տպագրեցին 54 թերթ: Նրանցից մեկն աշխատեց 3 ժամ, մյուսը՝ 6 ժամ: Քանի՞ թերթ տպագրեց յուրաքանչյուր մեքենադրուհին, յեթե նրանք աշխատում էին նույն արագությամբ:

129. Յերկու ներկարար պատը ներկեցու համար ստացան 100 ուրբլի: Մեկն աշխատեց 2 օր, իսկ մյուսը՝ 3 օր: Քանի՞ ուրբլի ստացավ նրանցից յուրաքանչյուրը:

130. Խորհանտեսությունը յուզահան գործարանն ե ուղարկում որական 324 լ կաթ՝ 20-ական լ և 18-ական լ պարունակող բիդոններով: Փոքր բիդոնները 8 հատ են: Մեծ բիդոնները քանի՞սն են:

131. Յերկու զրապահարանում կա 340 գիրք, մեկում 40 գիրք ավելի քան մյուսում: Քանի՞ գիրք կա յուրաքանչյուր պահարանում:

132. Յեթե ունեցած մի թփի կտորից հագուստի համար գործածվի 28 մ, կմնա 24 մ: Փաստորեն ավելի կտորեղեն գնաց, և ամբողջ թփից մնաց միայն 10 մ: Քանի՞ հագուստ կարեցին, յեթե ամեն մի հագուստի համար գնաց 3 մ կտորեղեն:

133. Բաժակը, թեյամանը և շաքարամանը միասին արժեն 8 ուրբլի: Բաժակն ու թեյամանն արժեն 4 ու 90 կ., իսկ բաժակն ու շաքարամանը՝ 3 ու 85 կոպ.: Ի՞նչ արժի ամեն մի իրն առանձին:

134. Տնտեսուհին 750 գ ալյուրից պատրաստեց խմոր: Ամբողջ ալյուրի 1 մասը հնդկացորենի ալյուր էր, իսկ 2 մասը՝ տեղական: Քանի՞ զրամ էր վերցրել նա յուրաքանչյուրից:

135. 534 գ քաշ ունեցող բրոնզի կտորի 1 մասը պղինձ է, 2 մասը՝ անագ: Քանի՞ զրամ պղինձ և քանի՞ զրամ անագ կա այդ կտորի մեջ:

136. Յերկու տուփի մեջ զրված է 57 մատիտ: Քանի՞ մատիտ կա յուրաքանչյուրում, յեթե դրանցից մեկում 2 անգամ ավելի մատիտ կա, քան մյուսում:

137. Ճահիճը չորացնելու համար փորեցին 2 առու, փորոնց ընդհանուր յերկարությունը 176 մ էր: Մի առուն 3 անգամ յերկար էր մյուսից: Ի՞նչ յերկարության էր յուրաքանչյուր առուն: (Գծ. 3.)

138. Խորհանտեսության մեջ կային 895 գլուխ կով և վոչխար: Վոչխարները 4 անգամ ավելի էլին կովերից: Քանի՞ կով և քանի՞ վոչխար կար առանձին-առանձին:

139. Տան նորոգման համար գործածեցին 748 կգ կիր ու ցեմենտ: Կիր 3 անգամ ավելի գնաց, քան ցեմենտ: Առանձին-առանձին ինչքան կիր և ինչքան ցեմենտ գնաց:

140. Անտառահատների 2 արտել միասին կտրեցին 370 ծառ: Առաջին արտելը 30 ծառ ավելի կտրեց յերկրորդից: Քանի՞ ծառ կտրեց յուրաքանչյուր արտելը:

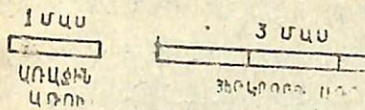
141. Շիշը կաթով միասին կշռում է 900 գ, կաթը շիշից 100 գ ավելի յե: Ի՞նչքան կաթ կա շիշի մեջ:

142. Պտղատու այգում աճել են 87 տանձենի և խնձորենի: Խնձորենիները 2 անգամ շատ են, քան տանձենիները: Քանի՞ տանձենի և քանի՞ խնձորենի կա այդ այգում:

143. Յերեք արկղում կա 720 կիտրոն. առաջին և յերկրորդ արկղներում կա 455 հատ կիտրոն, իսկ յերկրորդ և յերրորդ արկղներում՝ 475 հատ: Քանի՞ կիտրոն կա յուրաքանչյուր արկղում:

144. Հացի փուռում 744 կգ ցորենի և հաճարի ալյուրից խմոր հունցեցին, փորի մեջ ցորենի ալյուրը 7 անգամ ավելի յեր հաճարի ալյուրից: Քանի՞ կիլոգրամ ցորենի ալյուր և քանի՞ կիլոգրամ հաճարի ալյուր հունցեցին:

145. 160 պիոններ հավասարապես տեղավորվեցին 20 վրանում: Քանի՞ վրան է հարկավոր՝ նույն ձևով 216 պիոններ տեղավորելու համար:

Գծ. 3.

146. Հեծանվորդն անցավ 188 կմ. նա խճուղով անցավ 3 անգամ ավելի, քան գյուղամիջյան ճանապարհով: Հեծանվորդը քանի՞ կիլոմետր անցավ խճուղով:

ԲԱԶՄԱՆԻՇ ԹՎԵՐԻ ԹՎԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

I

147. Հաշվեցե՛ք՝ հազարներով մինչև տաս-հազար; տաս-հազարներով մինչև հարյուր-հազար; հարյուր-հազարներով մինչև միլիոն; միլիոններով մինչև տաս-միլիոն; տաս-միլիոններով մինչև հարյուր-միլիոն և հարյուր-միլիոններով մինչև միլիարդ:

148. Ասացե՛ք այն թիվը, վորի մեջ կա 5 տաս-հազարավոր; այն թիվը, վորի մեջ կա 5 հարյուր-հազարավոր; այն թիվը, վորի մեջ կա 2 տաս-հազարավոր; այն թիվը, վորի մեջ կա 7 հարյուր-հազարավոր; այն թիվը, վորի մեջ կա 9 հարյուր-հազարավոր; այն թիվը, վորի մեջ կա 10 հարյուր-հազարավոր:

149. Ասացե՛ք այն թվերը, վորոնց մեջ կան՝

2 տաս-հազարավոր և 1 հազարավոր;

6 հարյուր-հազարավոր և 4 տաս-հազարավոր;

7 հարյուր-հազարավոր 3 տաս-հազարավոր և 8 հարյուրավոր;

9 հարյուր-հազարավոր և 5 հազարավոր:

150. Ասացե՛ք այն թվերը, վորոնց մեջ կան՝

1 տաս-միլիոնավոր և 8 միլիոնավոր;

3 տաս-միլիոնավոր և 5 միլիոնավոր;

1 հարյուր-միլիոնավոր 2 տաս-միլիոնավոր և 6 միլիոնավոր;

7 հարյուր-միլիոնավոր և 4 տաս-միլիոնավոր;

5 հարյուր-միլիոնավոր և 9 միլիոնավոր:

151. Քանի՞ հազարավոր՝ տաս-հազարավոր և հարյուր-հազարավոր կա հետևյալ թվերի մեջ. 286 հազար; 309 հազար; 540 հազար. 481 հազար; 267 հազար:

152. Քանի՞ հազարավոր կա մեկ միլիոնի մեջ:

Քանի՞ միլիոնավոր, տաս-միլիոնավոր և հարյուր-միլիոնավոր կա հետևյալ թվերի մեջ. 345 միլիոն; 206 միլիոն; 670 միլիոն; 149 միլիոն:

153. Ասացե՛ք աղյուսակի յուրաքանչյուր թվի կարգերն ու դասերը և կարգացե՛ք թվերը:

Միլիոնավորների դաս			Հազարավորների դաս			Միավորների դաս		
9	8	7	6	5	4	3	2	1
հարյուր-միլիոնավորներ	տաս-միլիոնավորներ	միլիոնավորներ	հարյուր-հազարավորներ	տաս-հազարավորներ	հազարավորներ	հարյուրավորներ	տասնավորներ	միավորներ
			4	7	6	2	3	5
			5		8			
			9	1				
			3		2			
1	4	5						
2		6						

154. Գրեցե՛ք տետրում աղյուսակի բոլոր թվերը:

155. Ասացեք և գրեցեք տետրում այն բոլոր թվերը, վորոնց մեջ կան՝ 4 հարյուր-հազարավոր 5 տաս-հազարավոր 6 հազարավոր;

2 հարյուր-հազարավոր 9 տաս-հազարավոր;

7 հարյուր-հազարավոր 3 հազարավոր;

3 հարյուր-հազարավոր 7 հազարավոր;

8 տաս-հազարավոր;

4 հարյուր-հազարավոր;

1 միլիոնավոր;

156. Ասացեք և գրեցեք այն բոլոր թվերը, վորոնց մեջ կան՝

1 տաս-միլիոնավոր 7 միլիոնավոր;

2 տաս-միլիոնավոր 6 միլիոնավոր;

1 հարյուր-միլիոնավոր 2 տաս-միլիոնավոր 9 միլիո-

նավոր;

5 հարյուր-միլիոնավոր 6 տաս-միլիոնավոր;

3 հարյուր-միլիոնավոր 4 միլիոնավոր;

7 հարյուր-միլիոնավոր 8 տաս-միլիոնավոր 1 միլիո-

նավոր;

157. Ասացեք հետևյալ թվերի կարգերը՝ հինգհարյուր հազարավոր, հիսուն հազարավոր, հինգ հարյուր քսան հազարավոր, հինգ հարյուր քսանյոթ հազարավոր, հինգ հարյուր յոթ հազարավոր, յերեք հարյուր տասնհինգ հազարավոր, հարյուր քառասուն հազարավոր, յերկու հարյուր իննսունյոթ հազարավոր: Գրեցեք այս թվերը թվանշաններով:

158. Ասացեք հետևյալ թվերի կարգերը. մեկ տաս-միլիոնավոր յերեք միլիոնավոր, յերկու տաս-միլիոնավոր վեց միլիոնավոր, յերեք հարյուր միլիոնավոր յոթ տաս-միլիոնավոր, չորս հարյուր միլիոնավոր ինն տաս-

միլիոնավոր յերեք միլիոնավոր, ութ հարյուր միլիոնավոր հինգ միլիոնավոր:

159. Կարդացեք հետևյալ թվերը՝ 4000, 24 000, 245 000, 80 000, 380 000, 400 000, 250 000, 206 000, 502 000, 520 000, 200 000, 500 000, 1 000 000:

160. Կարդացեք հետևյալ թվերը՝ 12 000 000, 41 000 000, 127 000 000, 10 680 000, 140 000 000, 368 000 000:

II

161. Ասացեք աղյուսակի յուրաքանչյուր թվի դասերն ու կարգերը: Կարդացեք և գրեցեք այդ թվերն առանց աղյուսակի:

Միլիոնավորների դաս			Հազարավորների դաս			Միավորների դաս		
հարյուր-միլիոն	տաս-միլիոն	միլիոն	հարյուր-հազար	տաս-հազար	հազար	հարյուր	տաս	միավոր
				2	7	4	5	8
				5	4	3	2	
				3	5	2		7
			5	7	2	8	4	1
		1	3	9		7	6	
	3	1	2	5	3			
2	1	2		6	7	5		

162. Կարդացեք այս թվերը. 26 800, 37 050, 40 607, 50 008, 126 703, 230 860, 400 070, 508 004, 800 009, 1 000 000: Գրեք այս թվերը հաշվիչի վրա:

163. Կարգացեք հետևյալ թվերը. 1 245 623, 1 670 286, 2 037 810, 1 008 376, 1 000 952, 2 300 067, 1 002 008, 14 200 640, 128 000 854, 208 360 000, 411 502 200:

164. Ասացեք այն թվերը, վորոնք մեկ միավորով ավելի չեն հետևյալ յուրաքանչյուր թվից. 2999, 30 399, 19 999, 450 099, 509 999, 699 999, 900 009, 999 999, 1 999 999, 2 000 999, 3 009 999:

165. Ասացեք այն թվերը, վորոնք մեկ միավորով պակաս են հետևյալ թվերից. 10 000, 26 000, 30 900, 74 000, 100 000, 270 000, 408 000, 900 000, 1 000 000, 1 000 900, 2 800 000, 1 900 000:

166. Հետևյալ թվերից յուրաքանչյուրին ավելացրեք 6 միավոր. 995, 1994, 29 996, 99 994, 199 995, 999 994, 1 850 996, 1 609 995:

167. Հետևյալ յուրաքանչյուր թվից պակասեցրեք 5 միավոր. 40 803, 10 002, 130 004, 2 001 003, 1 007 004, 5 968 003:

168. Ասացեք յուրաքանչյուր թվի դասերն ու կարգերը և գրեցեք այդ թվերը թվանշաններով. հինգ հազար ութ հարյուր քառասուններեք, յերեսուն հազար ութ հարյուր ութ, հարյուր վաթսուն յերեք հազար յերկու հարյուր յոթանասունինն, վեց հարյուր քառասուներկու հազար չորս հարյուր, ութ հարյուր չորս հազար հիսուն, յերեք հարյուր յոթ հազար ութ, յերկու հարյուր քառասուն հազար յերեք հարյուր, յոթ հարյուր յերեսուն հազար տասնհինգ: Գցեք այս թվերը հաշվիչի վրա:

169. Ասացեք յուրաքանչյուր թվի դասերն ու կարգերը և գրեցեք այդ թվերը թվանշաններով. մեկ միլիոն յերկու հարյուր քառասուն հազար հարյուր տասնհինգ, յերկու միլիոն չորս հարյուր տասնութ հազար յոթհարյուր, մեկ միլիոն վաթսուներեք հազար քսանհինգ, տասներկու միլիոն

յերեք հարյուր հազար, հարյուր քառասուներկու միլիոն յոթ հարյուր քսան հազար հարյուր:

170. Գրեցեք թվանշաններով. քսանհինգ հազար ութ հարյուր քառասուններեք, յերեսուն հազար ութ հարյուր ութ, հարյուր վաթսունհինգ հազար յերկու հարյուր յոթանասուն ինն, մեկ միլիոն վեց հարյուր քառասուներկու հազար չորս հարյուր, հինգ հարյուր չորս հազար քսան, յերկու միլիոն չորս հարյուր ինն հազար ութ, յերեսուներկու միլիոն յերկու հարյուր իննսուն հազար յերեք հարյուր, յոթ հարյուր տասնչորս միլիոն տասնվեց հազար տասնինն:

171. Գրեցեք այն թվերը, վորոնք մեկ միավորով ավելի չեն հետևյալ յուրաքանչյուր թվից. 19 999, 30 599, 420 099, 800 999, 799 999, 600 009, 1 000 999, 2 059 999, 1 099 999, 2 999 999:

172. Գրեցեք այն թվերը, վորոնք մեկ միավորով փոքր են հետևյալ յուրաքանչյուր թվից. 32 500, 40 600, 58 000, 710 000, 80 000, 600 000, 1 008 000, 1 090 000, 2 000 000, 2 070 000:

173. Գրեցեք ամենամեծ քառանիշ թիվը, հնգանիշ թիվը, վեցանիշ թիվը, յոթանիշ թիվը, իննանիշ թիվը:

174. Գրեցեք ամենափոքր յեռանիշ թիվը, հնգանիշ թիվը, վեցանիշ թիվը, յոթանիշ թիվը, իննանիշ թիվը, տասանիշ թիվը:

175. Քանի միավոր կա հետևյալ թվերի յուրաքանչյուր կարգում. 52 672, 37 608, 242 064, 370 860, 563 005, 1 060 087, 1 140 509, 2 053 760:

176. Քանի միավոր կա հետևյալ թվերի յուրաքանչյուր կարգում. 128 567, 207 309, 456 800, 285 007, 1 309 854, 2 800 062, 3 029 075, 27 307 500, 129 064 082:

177. Վերլուծեցեք հետևյալ թվերը՝ հարյուր-հազարներ-
րի, տաս-հազարների, հազարների, հարյուրների, տասնյակ-
ների և միավորների. 132 567, 328 564, 439 804, 240 569,
570 809, 720 930, 967 080:

178. Վերլուծեցեք հետևյալ թվերը՝ հարյուր-միլիոն-
ների, տաս-միլիոնների, միլիոնների, հարյուր-հազարների,
տաս-հազարների, հազարների, հարյուրների, տասնյակ-
ների և միավորների. 1145 789, 4 320 673, 12 804 560
32 607 804, 165 405 007, 284 870 035:

179. Ընդամենը քանի՞ հարյուր-հազարավոր, քանի՞
տաս-հազարավոր, քանի՞ հազարավոր, քանի՞ հարյուրավոր,
քանի՞ տասնավոր և քանի՞ միավոր կա հետևյալ թվերի մեջ.
28 375, 36 840, 48 050, 60 830, 29 605, 37 840, 40 570,
175 842, 208 406, 360 720, 1 024 550, 2 790 118:

180. Քանի՞ միավոր կա հետևյալ թվերում. 25 տաս-
նյակում, 38 տասնյակում, 60 տասնյակում, 120 տասնյա-
կում, 145 տասնյակում, 208 տասնյակում, 1875 տասնյա-
կում, 36 540 տասնյակում:

181. Քանի՞ միավոր կա հետևյալ թվերում. 16 հա-
րյուրյակի, 83 հարյուրյակի, 70 հարյուրյակի, 240 հարյու-
րյակի, 318 հարյուրյակի, 407 հարյուրյակի, 1350 հարյու-
րյակի, 27 846 հարյուրյակի, 156 283 հարյուրյակի մեջ:

182. Քանի՞ միավոր կա հետևյալ թվերում, 26 հազա-
րյակի, 84 տաս-հազարյակի, 128 տաս-հազարյակի, 47
հարյուր-հազարյակի մեջ:

183. Հետևյալ թվական տվյալները գրեցեք թվանշան-
ներով. 1913 թ. ցարական Ռուսաստանում կար հիսունութ
հազար հինգ հարյուր քառասունինն կիլոմետր յեր-
կաթուղագիծ, իսկ Հոկտեմբերյան սոցիալիստական Մեծ
հեղափոխության քառամյակին խՍՀՄ-ում կար ութսուն-
հինգ հազար ութսուն կիլոմետր յերկաթուղագիծ:

1914 թ. ցարական Ռուսաստանի տարրական և միջ-
նակարգ դպրոցներում սովորողների թիվը ութ միլիոն
քսանհինգ հազար եր: Հոկտեմբերյան հեղափոխության XX
տարեկարձին խՍՀՄ-ում սովորում էին՝ տասը միլիոն
ինն հարյուր յոթանասուն հազար յերեքստ տարրական
դպրոցներում և տասնյոթ միլիոն ութ հարյուր յոթանա-
սուն յերկու հազար մարդ միջնակարգ դպրոցներում:

ԱՐԱԳ ՀԱՇԻՎ

$$\begin{array}{ll} 184. (28+32-54) \times 9 & (46+15-53) \times 6 \\ (72-27-36) \times 6 & (62-19-35) \times 7 \\ (36+18-46) \times 7 & (28+35-57) \times 9 \\ (51-12-28) \times 8 & (91-64-18) \times 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{ll} 185. (25+25-8):7 & (42+18-24):9 \\ (87-35+11):9 & (94-28+18):7 \\ (39+48-15):8 & (75+19-38):8 \\ (76-29+13):6 & (82-39+29):9 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll} 186. 6 \times 6:9 & 8 \times 7:4 & 6 \times 8:3 & 9 \times 5:3 \\ 3 \times 8:6 & 9 \times 9:3 & 8 \times 9:6 & 7 \times 10:5 \\ 8 \times 5:4 & 8 \times 9:4 & 9 \times 6:3 & 9 \times 8:6 \\ 6 \times 8:4 & 6 \times 7:3 & 8 \times 8:4 & 7 \times 9:3 \end{array}$$

187. Մտածեցեք մի թիվ, զրան ավելացրեք 27, հա-
նեցեք 25, ավելացրեք 14, հանեցեք մտածած թիվը:
Պետք է ստացվի 16: Ստուգեցեք պատասխանը:

188. Մտածեցեք մի թիվ, ավելացրեք 45, հանեցեք
24, ավելացրեք 18, հանեցեք մտածած թիվը: Պետք է
ստացվի 39: Ստուգեցեք պատասխանը:

189. Մտածեցեք մի թիվ, ավելացրեք 28, հանեցեք 15,
ավելացրեք 36, հանեցեք 49: Պետք է ստացվի մտածած
թիվը: Ստուգեցեք պատասխանը:

190. Մտածեցեք մի թիվ, ավելացրեք 19, ավելացրեք 45, հանեցեք 26, հանեցեք 38: Պետք է ստացվի մտածած թիվը: Ստուգեցեք պատասխանը:

ԲԱԶՄԱՆԻՇ ԹՎԵՐԻ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄԸ

$$191. \quad \begin{array}{r} 2412 \\ + 5264 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 21513 \\ + 4074 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 4205 \\ + 13352 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 71024 \\ + 6033 \\ \hline \end{array}$$

$$192. \quad \begin{array}{r} 9425 + 4432 \\ 7302 + 2084 \end{array} \quad \begin{array}{r} 45600 + 20287 \\ 6708 + 80090 \end{array} \quad \begin{array}{r} 56010 + 3097 \\ 20402 + 80608 \end{array}$$

$$193. \quad \begin{array}{r} 1256042 \\ + 322064 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 675032 \\ + 1214075 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 1309505 \\ + 601205 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 308243 \\ + 702506 \\ \hline \end{array}$$

$$194. \quad \begin{array}{r} 28504 + 12346 \\ 236450 + 72357 \\ 52782 + 53308 \\ 1269145 + 20935 \end{array} \quad \begin{array}{r} 168425 + 20635 \\ 279043 + 11462 \\ 306527 + 64081 \\ 1842912 + 237095 \end{array}$$

$$195. \quad \begin{array}{r} 273542 + 27365 \\ 601691 + 39209 \\ 2152736 + 17344 \\ 32281569 + 18431 \end{array} \quad \begin{array}{r} 4207364 + 92636 \\ 5315096 + 84904 \\ 54170455 + 29545 \\ 601457901 + 542099 \end{array}$$

$$196. \quad \begin{array}{r} 13247 + 4508 \\ 24804 + 3179 \\ 233646 + 8207 \\ 1013508 + 95565 \end{array} \quad \begin{array}{r} 4213 + 3569 \\ 32726 + 3267 \\ 5128 + 2456 \\ 842435 + 324820 \end{array}$$

$$197. \quad \begin{array}{r} 127348 + 32509 \\ 645007 + 43868 \\ 539605 + 207269 \\ 2408067 + 126482 \end{array} \quad \begin{array}{r} 302786 + 280907 \\ 61039 + 895490 \\ 80706 + 674839 \\ 506036 + 696820 \end{array}$$

$$198. \quad \begin{array}{r} 13849 + 12378 \\ 24763 + 52694 \\ 39521 + 28834 \\ 14765 + 1399973 \end{array} \quad \begin{array}{r} 32847 + 71524 \\ 535095 + 639057 \\ 77385 + 898767 \\ 1659764 + 784695 \end{array}$$

$$199. \quad \begin{array}{r} 27397 + 52965 \\ 45279 + 27460 \\ 17328 + 48562 \\ 89751881 + 7849095 \end{array} \quad \begin{array}{r} 52706 + 34897 \\ 67249 + 56376 \\ 1028750 + 89643 \\ 9675688 + 6798672 \end{array}$$

$$200. \quad \begin{array}{r} 5697 \\ + 1372408 \\ 58934 \end{array} \quad \begin{array}{r} 98076 \\ + 485902 \\ 346870 \end{array} \quad \begin{array}{r} 78473 \\ + 2713980 \\ 6755 \end{array} \quad \begin{array}{r} 887940 \\ + 6059 \\ 1688734 \end{array}$$

$$201. \quad \begin{array}{r} 926584 \\ + 2973 \\ 57006 \\ 578240 \end{array} \quad \begin{array}{r} 6273 \\ + 90068 \\ 964350 \\ 84568 \end{array} \quad \begin{array}{r} 64552 \\ + 538868 \\ 66324 \\ 730256 \end{array} \quad \begin{array}{r} 57420 \\ + 3986 \\ 681875497 \\ 79609899 \end{array}$$

$$202. \quad \begin{array}{r} 82037634 \\ + 97684072 \end{array} \quad \begin{array}{r} 96508431 \\ + 279492708 \end{array} \quad \begin{array}{r} 267058943 \\ + 732941057 \end{array}$$

$$203. \quad \begin{array}{r} 605432 + 2496 + 760845 + 59172 \\ 3409 + 182560 + 38754 + 1642879 + 517 \\ 27094 + 83608529 + 7349 + 76047059 + 402799560 \end{array}$$

204. Լուծեցեք հետևյալ որինականները և ստուգեցեք ստացած արդյունքները: Ստուգումը կատարեցեք՝ գումարելով ներքևից:

$$\begin{array}{r} 257 \\ + 384 \\ 1216 \\ 987 \end{array} \quad \begin{array}{r} 5760 \\ + 78 \\ 647 \end{array} \quad \begin{array}{r} 245609 \\ + 38765 \\ 775026 \end{array} \quad \begin{array}{r} 4620 \\ + 984 \\ 762 \\ 5009 \\ 86 \end{array}$$

205. Առաջին գումարելին 2483 է, յերկրորդը՝ 17 095: Գտեք զրանց գումարը:

206. Տված են 13 456, 2180 և 187 թվերը: Գտեք զրանց գումարը:

207. Քաղաք բերվեց՝ հոկտեմբերին 2350 Տ միրգ, նոյեմբերին՝ 176 Տ ավելի, քան հոկտեմբերին, իսկ դեկտեմբերին՝ 146 Տ ավելի, քան նոյեմբերին: Ընդամենը փորձան միրգ բերվեց քաղաք այդ ժամանակամիջոցում:

208. Շրջանում կառուցեցին 3 նոր դպրոց: Առաջինը նստեց 68 950 ու., յերկրորդը՝ 2760 ուրբով ավելի առաջինից, իսկ յերրորդը՝ 870 ու. ավելի յերկրորդից: Ընդամենը քանի՞ ուրբով ծախսվեց այդ դպրոցների կառուցման վրա:

209. Գործարանը հոկտեմբերին արտադրեց 450 900 զույգ վոտնաման, նոյեմբերին՝ 1200 զույգով ավելի հոկտեմբերից, իսկ դեկտեմբերին՝ 1760 զույգով ավելի նոյեմբերից: Ընդամենը քանի՞ զույգ վոտնաման արտադրեց գործարանը վերջին յեռամսյակում:

210. Դրամարկդից բաց թողին նախ 35 860 ու., հետո դարձյալ՝ 27 480 ու. և, վերջապես, 6450 ու.: Դրանից հետո դրամարկդում մնաց 13 840 ու.: Սկզբում ինչքան փող կար դրամարկդում:

211. Դրադարանը տեղափոխում էյին նոր շենք: Առաջին վեցօրյակում տեղափոխեցին 328 560 գիրք, յերկրորդ վեցօրյակում՝ 21 560 գրքով ավելի առաջինից: Դրանից հետո հին շենքում մնաց ելի 746 870 գիրք: Ընդամենը քանի՞ գիրք կար այդ գրադարանում:

212. Յերկու գրաշարի հանձնարարեցին մի գիրք շարել: Յերբ նրանցից մեկը շարեց 126 850 տպագրական

նիշ, իսկ մյուսը 9700 նիշով ավելի, տպա լուրաքանչյուրին մնաց ելի շարելու 170 640 նիշ: Ընդամենը քանի՞ տպագրական նիշ կունենա այդ գիրքը:

213. 1927—28 թ. սանատորիաներ գնալու համար տրվեց 74 200 ձրի ուղեգիր, իսկ հանգստյան տների համար՝ 363 000-ով ավելի: 1936 թ. բաց թողած ձրի ուղեգրերի թիվը 1 452 600-ով ավելի յեր, քան 1927—28 թ.: Քանի՞ ձրի ուղեգիր բաց թողնվեց 1936 թ.:

214. Յերկու գումարելիներից առաջինը 178 569-ով ավելի յե յերկրորդից: Գտեք նրանց գումարը, յեթե հայտնի յե, վոր յերկրորդ գումարելին հավասար է 250 848-ի:

215. Յերկու գումարելիներից առաջինը 19 687-ով պակաս է յերկրորդից: Գտեք նրանց գումարը, յեթե հայտնի յե, վոր առաջին գումարելին հավասար է 268 905-ի:

ԲԱԶՄԱՆԻՇ ԹՎԵՐԻ ՀԱՆՈՒՄԸ

216.	6843	24 236	18 406	39 862
	3622	3110	5002	15 060

217.	674 325—302 103	468 936—200 702
	380 900—200 720	1 605 387—1 203 307
	1 796 004—730 002	2 120 439—100 239

218.	126 976	1 687 965	1 235 800	2 304 691
	10 432	307 460	1 032 800	302 651

219.	3647—1328	75 876—9274	272 564—30 426
	2384—1265	15 283—3156	304 857—42 584
	8676—5384	28 593—5248	849 271—26 850
	7935—2472	67 259—4829	965 036—93 025

220.	12 743—3563	12 341—	2208
	26 984—7482	28 765—	18 309
	54 385—4754	16 626—	5076
	1 076 279—2849	1 235 479—	10 859
221.	358 406—123 802	705 864—	5094
	170 849—	50 279	236 790—186 320
	1 853 075—807 023	1 550 276—	480 293
	964 861—209 360	2 777 062—	532 009
222.	6584—	867	46 821—356
	2738—	295	27 238—5672
	68 291—5367	45 722—	645
	54 316—7085	68 318—7542	423 536—74 837
223.	81 642—	26 278	467 234—198 567
	92 038—	38 029	852 236—776 589
	1 645 367—	93 859	943 125—876 548
	2 455 235—688 907	1 724 206—	845 806
224.	16 500—	4307	230 000—
	28 400—	7208	340 000—
	76 008—	4095	700 086—
	1 287 007—506 307	8 000 020—	4 000 652
225.	37 002—	15 087	226. 40 000—
	65 004—	24 375	50 004—
	80 006—	57 642	170 000—
	1 190 005—647 237	1 240 006—	826 899
	1 300 001—185 789	2 000 000—	97 835
	1 500 000—938 495	10 000 000—	8 756 345
227.	274 300 425	162 704 206	308 020 040
	87 966 048	94 896 748	79 648 509

228.	58 000 000	700 000 000	1 000 000 000
	9 640 782	204 709 115	999 999 999

229. Նվազելին 57 204 է, հանելին՝ 896: Գտեք մնացորդը:

230. Նվազելին 64 310 է, հանելին՝ 9625: Գտեք տարբերությունը:

231. 13 562 և 4853 թվերի գումարից հանեցեք 7214 և 4775 թվերի տարբերությունը:

26 236 և 8978 թվերի տարբերությանն ավելացրեք 1867 և 519 590 թվերի գումարը:

232. 7152 և 3289 թվերի տարբերությանն ավելացրեք 8334 և 5456 թվերի տարբերությունը:

9146 և 2748 թվերի տարբերությունից հանեցեք 9254 և 6785 թվերի տարբերությունը:

233. $856 + x = 7000$: Ցերկու թվերի գումարը 7000 է, առաջին գումարելին 856 է: Գտեք յերկրորդ գումարելին:

234. $x + 627 = 10 000$: Ցերկու թվերի գումարը 10 000 է, յերկրորդ գումարելին՝ 627: Գտեք առաջին գումարելին:

235. Ցերեք թվերի գումարը 1 000 000 է: Առաջին գումարելին 275 368 է, յերկրորդ գումարելին՝ 724 631: Գտեք յերրորդ գումարելին:

236. $x - 5640 = 17 800$: Հանելին 5640 է, տարբերությունը՝ 17 800: Գտեք նվազելին:

237. Լուծեցեք հետևյալ որինակները: Կատարեցեք զրանց ստուգումը, հաշվելով նվազելին հանելիով և տարբերությամբ:

82 005—1453	84 123—	7 502	134 270—15 058
75 007—4378	165 242—	56 405	253 006—48 124

238. 600 000 — $x=75\ 043$: Նվազելին 600 000 է, տարբերությունը՝ 75 043: Գտեք հանելին:

239. Լուծեցեք հետևյալ որինակները: Կատարեցեք նրանց ստուգումը, հաշվելով հանելին նվազելիով և տարբերությունով:

86 006—15 679	235 421—70 054	405 207—80 309
78 001—27 007	243 500—45 076	280 064—176 987

240. Մի լաստանավի վրա կար 19 640 տախտակ, մյուսի վրա—14 260: Առաջին լաստանավից բեռնաթափեցին 12 520 տախտակ, յերկրորդից—8230, Վճր լաստանավում և քանի՞ տախտակ ավելի մնաց:

241. Մի քաղաքում ապրում են 287 600 կին և 148 700 յերեխա, իսկ տղամարդկանց հետ միասին բնակիչները թիվը ընդամենը 717 800 է: Այդ քաղաքում կանայք քանի՞սով ավելի լեն տղամարդկանցից:

242. Մի անտառամասում կար 25 870 ծառ, մյուսում՝ 18 620: Առաջին անտառամասից կտրեցին 19 690 ծառ, յերկրորդից՝ 12 840, Վճր մասում և քանի՞ ծառ ավելի մնաց:

243. Գնորդը հաշվեց, վոր յեթե գնի 5100 ուռբլիանոց ոռյալ, իրեն կպակասի 780 ո.: Այն ժամանակ գնեց նա դաշնամուր, և մտըր մնաց 370 ո.: Ի՞նչ արժեք դաշնամուրը:

244. Գործարանը 3 հերթափոխում արտադրեց 8750 ելեկտրական լամպ: Առաջին և յերկրորդ հերթափոխը միասին արտադրեցին 5940 լամպ, յերկրորդը և յերրորդը՝ 5780: Քանի՞ լամպ արտադրեց յուրաքանչյուր հերթափոխը:

245. Հոկտեմբեր, նոյեմբեր և դեկտեմբեր ամիսներին գործարանն արտադրեց 105 300 մ գործվածք. հոկտեմ-

բերին և նոյեմբերին միասին՝ 69 740 մ, նոյեմբերին և դեկտեմբերին միասին՝ 70 400 մ: Գործարանը քանի՞ մետր գործվածք արտադրեց յուրաքանչյուր ամիսին:

246. Յերեք թվերի գումարը 476 508 է: Առաջին և յերկրորդ թվերի գումարը 258 310 է, յերկրորդ և յերրորդ թվերի գումարը՝ 370 500: Գտեք յուրաքանչյուր գումարելին:

247. Մինչև 1937 թ. ԽՍՀՄ-ում գյուղատնտեսության համար պատրաստվել են 1419 261 տրակտորիստ, կոմբայնավար և շոֆեր: Սրանցից կոմբայնավարներ՝ 139 402, շոֆերներ՝ 54 900 մարդով պակաս: Քանի՞ տրակտորիստ և պատրաստվել:

248. 1932 թ. կոլտնտեսությունն ստացավ 269 000 ո., լեկամուտ, իսկ հետագա 4 տարիներում՝ 320 000 ո., 570 000 ո., 980 000 ո. և 1514 000 ո.: Տարեց-տարի վորքան է ավելացել կոլտնտեսություն յեկամուտը:

249. Յերկու բեռնանավով մի շենք կառուցելու համար բերին տախտակներ: Մեկի վրա կար 4065 տախտակ, մյուսի վրա՝ 4575: Ընդամենը քանի՞ տախտակ բերին այդ շենքի կառուցման համար:

Լուծեցեք խնդիրը: Պատասխանի և յուրաքանչյուր տված թվի համաձայն կազմեցեք խնդիրներ հանման վերաբերյալ:

250. Գործարանը հոկտեմբերին ծախսեց 570 խոր. մ վառելափայտ, նոյեմբերին—90 խոր. մետրով ավելի: Նոյեմբերին վորքան վառելափայտ ծախսեց գործարանը:

Լուծեցեք խնդիրը: Պատասխանի և յուրաքանչյուր տված թվի համաձայն կազմեցեք խնդիրներ հանման վերաբերյալ:

251. Ստախանովական բանվորը մի ամսում ստացավ 1530 ո. աշխատավարձ: Սրանից նա ծախսեց 980 ո., իսկ

մնացած փողը պահ տվեց խնայելու ամարիկոլում: Քանի՞ ռուբլի պահ տվեց նա:

Հոսանքներ խնայելու: Պատասխանի և տված թվերի համաձայն կազմեցեք մեկ խնայելու գումարման, մյուսը հանման վերաբերյալ:

252.

981 000—	49 375+	22 345	440 509+	398 106—	85 175
760 112—	48 549+	63 546	823 691+	16 699—	193 809
601 082+	354 023—	548 406	751 072—	409 393—	160 708
900 101+	46 986—	175 402	800 000—	45 491—	165 849

253.

823 691—	193 890+	166 699	500 260—	494 559+	110 808
908 038—	110 209+	10 142	306 062+	124 548—	14 548
840 190+	12 395—	16 423	760 506—	629 527+	35 448
726 008+	170 427—	9394	1 000 000—	540 915+	11 149

254. $x + 195\,348 = 910\,572$	$x + 225\,607 = 1\,000\,000$
$283\,592 + x = 495\,808$	$645\,960 - x = 300\,507$
$x - 16\,149 = 356\,789$	$x - 81\,923 = 908\,101$
$900\,082 - x = 150\,653$	$775\,320 + x = 900\,560$
$x - 48\,095 = 951\,905$	$x + 96\,754 = 100\,000$

255. $37\,900 + x = 108\,360$	$67\,543 - x = 20\,974$
$120\,873 + x = 207\,009$	$278\,400 - x = 165\,803$
$x + 65\,432 = 908\,846$	$x - 58\,320 = 97\,654$
$x + 27\,008 = 170\,649$	$x - 350\,045 = 165\,700$
$1\,000\,000 - x = 675\,098$	$80\,679 + x = 992\,300$

ԱՐԱԳ ԶԱՇԻՎ

256. $3 \times 5 \times 5$	$4 \times 6 \times 4$	$3 \times 3 \times 3$	$7 \times 2 \times 5$
$2 \times 6 \times 6$	$5 \times 7 \times 3$	$4 \times 4 \times 4$	$6 \times 3 \times 5$
$4 \times 3 \times 3$	$3 \times 6 \times 5$	$5 \times 5 \times 5$	$5 \times 4 \times 5$
$2 \times 7 \times 4$	$8 \times 4 \times 3$	$3 \times 4 \times 5$	$5 \times 3 \times 6$

257. Գտեք, թե յուրաքանչյուր որինակում ինչի՞նչ հավասար x -ը. յուրաքանչյուր սյունակում գումարեցեք ստացված թվերը. պետք է ստացվի 100: Ստուգեցեք, այդպե՞ս է արդյոք:

$12 + x = 35$	$x + 26 = 58$	$57 - x = 34$	$x - 8 = 9$
$21 + x = 47$	$x + 32 = 60$	$84 - x = 63$	$x - 13 = 12$
$46 + x = 68$	$x + 48 = 72$	$71 - x = 42$	$x - 12 = 14$
$34 + x = 63$	$x + 54 = 70$	$64 - x = 37$	$x - 15 = 17$

258. $180 : 6 : 5$	$280 : 8 : 5$	$630 : 3 : 7$
$240 : 8 : 6$	$480 : 8 : 4$	$600 : 4 : 3$
$420 : 6 : 5$	$540 : 9 : 5$	$720 : 3 : 6$
$860 : 4 : 6$	$560 : 7 : 5$	$720 : 6 : 4$

259. Յեթե մտածած թվին ավելացնենք 15 և ելի 17, ապա կստացվի 40: Գտեք մտածած թիվը:

260. Յեթե մտածած թվից հանենք 32, հետո նորից 26, ապա կմնա 18: Գտեք մտածած թիվը:

261. Մտածեցին մի թիվ. ավելացրին նրան 48, հետո հանեցին 34: Մնաց 16: Ի՞նչ թիվ էյին վերցրել:

262. Մտածած թվից հանեցին 28, հետո ավելացրին 17: Ստացվեց 90: Ի՞նչ թիվ էյին մտածել:

263. Ասացեք 40-ից մինչև 100 աչն բոլոր թվերը, վերոնք առանց մնացորդի բաժանվում են 3-ի վրա:

264. Ասացեք 50-ից մինչև 100 աչն բոլոր թվերը, վերոնք առանց մնացորդի բաժանվում են 4-ի վրա:

265. Ասացեք 100-ի սահմանում այն բոլոր թվերը՝ վորոնք միաժամանակ բաժանվում են 3-ի և 4-ի վրա առանց մնացորդի:

266. Լուծեցեք հետևյալ սրինակները: Գրեցեք և գումարեցեք ստացած արդյունքները: Սրանց գումարը պետք է բաժանվի 12-ի վրա առանց մնացորդի: Ստուգեցեք՝ այդպե՞ս է արդյոք:

$$12 + 17 - 21 + 19 + 43 - 16 - 32 + 18 =$$

$$14 + 18 + 26 - 34 + 42 - 58 + 26 =$$

$$84 - 16 - 32 + 48 - 65 + 39 - 36 =$$

267. Կադմեցեք 100-ը 2 այնպիսի գումարելիներից, վորոնցից մեկը բաժանվի 3-ի, իսկ մյուսը՝ 4-ի վրա առանց մնացորդի: Մտածեցեք այս խնդրի մի քանի լուծումները:

ՅԵՐԿԱՐՈՒԹՅԱՆ ՅԵՎ ԾԱՆՐՈՒԹՅԱՆ ՁԱՓԵՐ

268. 1 մետր 10 դեցիմետր է:

1 դեցիմետր 10 սանտիմետր է:

Դժեցեք տեսրում 1 դմ յերկարության մի շերտ: Բաժանեցեք սանտիմետրերի:

Դեցիմետր բառը կրճատ գրվում է դմ (Գծ. 4.):

Գծ. 4.

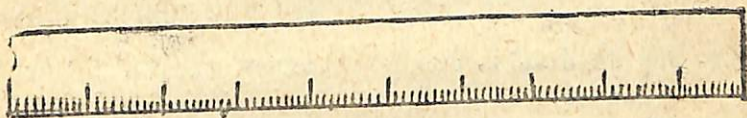
Դեցիմետր, բաժանված սանտիմետրերի

269. Քանի՞ դեցիմետր է 1 մ, 3 մ, 5 մ, 8 մ, 10 մ:

270. Դեցիմետրերի և սանտիմետրերի բաժանված մետրով չափեցեք դասարանի, դրատախտակի, սեղանի, սթոլի, նստարանի յերկարությունն ու լայնությունը: Չափեցեք՝ դռան, լուսամուտի, պահարանի, վառարանի ճարձրությունն ու լայնությունը: Ամեն անգամ գրեցեք, թե քանի՞ մետր և դեցիմետր, կամ քանի՞ մետր և սանտիմետր ստացվեց:

271. 1 սանտիմետր 10 միլիմետր է:

Գծագրեցեք տեսրում 1 դմ յերկարության շերտ: Այն բաժանեցեք սանտիմետրերի, իսկ յուրաքանչյուր սանտիմետր՝ միլիմետրերի: (Գծ. 5.)

Գծ. 5.

Դեցիմետր, բաժանված սանտիմետրերի յեվ միլիմետրերի:

272. Քանի՞ միլիմետր է 2 սմ, 3 սմ, 5 սմ, 9 սմ, 1 դմ:

273. Գծագրեցեք 35 մմ, 46 մմ, 68 մմ, 75 մմ յերկարության գծեր:

Միլիմետր բառը կրճատ գրվում է մմ:

274. Միլիմետրերի և սանտիմետրերի բաժանված քանոնով չափեցեք՝ դրրի, տետրի, բլոկնոտի, գրչատուփի, ծրարի յերկարությունն ու լայնությունը: Գրեցեք՝ թե քանի՞ սանտիմետր և միլիմետր ստացվեց յուրաքանչյուր անգամ:

275. 1000 գրամը 1 կիլոգրամ է:

1000 կիլոգրամը 1 տոնն է:

Քանի՞ կիլոգրամ է 2 s, 5 s, 12 s, 16 s, 20 s, 45 s:

Տոնն բառը կրճատ գրվում է տ:

276. 6 ապրանքատար վագոն կարող են տանել 100
և բեռ: Քանի՞ s բեռ կարող է տանել 36 վագոն ունեցող
գնացքը:

277. Ապրանքատար դատարկ վագոնի քաշը մոտ 9
և, շոգեքարշը 1 s-ով ծանր է 11 ապրանքատար վագոնից:
Ինչքան է շոգեքարշի քաշը:

278. 100 կիլոգրամը 1 ցեմսներ է:

Քանի՞ կիլոգրամ է 3 ց, 4 ց, 6 ց, 7 ց, 12 ց, 26 ց:
Ցեմսներ բառը կրճատ գրվում է ց:

ԺԱՄԱՆԱԿԻ ԶԱՓԵՐ

279. Որը 24 ժամ է, ժամը՝ 60 րոպե, րոպեն՝ 60 վայր-
կյան:

Քանի՞ ժամ է 2 ուրը, 3 ուրը, 5 ուրը:

Քանի՞ րոպե յե 3 ժամը, 4 ժամը, 7 ժամը:

Քանի՞ վայրկյան է 2 րոպեն, 3 րոպեն, 5 րոպեն:

280. Տարին 365 կամ 366 ուր է: Ստուգեցեք՝ այդպե՞ս
է արդյոք. յոթ ամիս 31-ական ուր են, չորս ամիս՝ 30-ական
ուր է մեկ ամիս՝ 28 կամ 29 ուր:

281. Հունվարը, փետրվարը և մարտը կազմում են
առավա առաջին յեռամսյակը: Ասացեք այն ամիսները, վո-
րոնք կազմում են յերկրորդ յեռամսյակը, յերրորդ յեռամ-
սյակը, չորրորդ յեռամսյակը:

Քանի՞ ուր է յուրաքանչյուր յեռամսյակը:

282. 100 տարին կազմում է հարյուրամյակ կամ
դար:

Սոճին կարող է ապրել մինչև 600 տարի, կաղնին՝
մինչև 1000 տարի: Քանի՞ դար է ապրում այս ծառերից
յուրաքանչյուրը:

283. Թղթի առաջին գործարանը կառուցվել է 500
տարի առաջ: Քանի՞ դար է, ինչ թուղթը պատրաստում են
գործարանային յեղանակով:

284. Գրքի տպագրութան գյուղում յեղել է 1448 թվին,
իսկ պողպատե գրչածայրինը գրքի տպագրությունից 300
տարի անց: Վեր դարում են գտել գրքի տպագրությունը,
վեր դարում պողպատե գրչածայրը:

285. Գրեցեք թվանշաններով այն տարեթիվը, վերում
ապրում ենք մենք: Ասացեք այն դարը, վերում ապրում
ենք մենք:

ԱՆՎԱՆԱԿԱՆ ԹՎԵՐԻ ՎԵՐԱԾՈՒՄԸ ՅԵՎ ԱՆԴՐԱԴԱՐՁՈՒՄԸ

286. Վերածեցեք սանտիմետրերի.

3 դմ; 2 դմ 7 սմ; 4 դմ 5 սմ; 5 դմ 8 սմ; 4 մ; 3 մ
8 դմ; 6 մ 9 դմ; 2 մ 65 սմ; 5 մ 70 սմ:

287. Վերածեցեք միլիմետրերի.

5 սմ; 3 սմ 8 մմ; 4 սմ 6 մմ; 7 սմ 5 մմ; 2 դմ, 7 դմ;
3 մ; 6 մ:

288. Վերածեցեք մետրերի.

3 կմ; 2 կմ 700 մ; 3 կմ 805 մ; 6 կմ 755 մ; 4 կմ
640 մ; 5 կմ 585 մ:

289. Վերածեցեք գրամների.

2 կգ; 1 կգ 125 գ; 3 կգ 735 գ; 4 կգ 520 գ; 7 կգ
680 գ; 1 կգ 900 գ:

290. Վերածեցեք կիլոգրամների.

2 s; 3 s 658 կգ; 4 s 750 կգ; 2 s 505 կգ; 5 s
700 կգ; 5 ց; 7 ց 60 կգ; 6 ց 85 կգ:

291. Վերածեցեք վայրկյանների.

3 րոպեն; 1 րոպե 20 վրկ.; 7 րոպե 38 վրկ.; 5 րոպե
25 վրկ.; 10 րոպե 45 վրկ.:

292. Վերածեցեք ըստենների.
7 ժամ; 3 ժ. 30 ըստ; 6 ժ. 46 ըստ; 4 ժ. 15 ըստ;
10 ժ.; 8 ժ. 27 ըստ:

293. Վերածեցեք ժամերի.
2 որ; 3 որ; 4 որ; 2 որ 8 ժամ; 4 որ 15 ժամ; 3 որ
18 ժամ:

294. Անդրադարձրեք մետրերի կամ մետրերի և դեցի-
մետրերի. 80 դմ; 75 դմ; 120 դմ; 118 դմ; 200 սմ; 340
սմ; 530 սմ; 650 սմ; 600 սմ; 800 սմ:

295. Անդրադարձրեք սետրերի և սանտիմետրերի.
450 սմ; 380 սմ; 565 սմ; 145 սմ; 1248 սմ; 1585 սմ:

296. Անդրադարձրեք սանտիմետրերի կամ սանտի-
մետրերի և միլիմետրերի. 40 մմ; 70 մմ; 86 մմ; 54 մմ;
95 մմ:

297. Անդրադարձրեք կիլոմետրերի կամ կիլոմետրերի
և մետրերի. 2000 մ; 7000 մ; 2600 մ; 5860 մ; 1805 մ;
3586 մ:

298. Անդրադարձրեք կիլոգրամների կամ կիլոգրամնե-
րի և գրամների. 3000 գ; 6000 գ; 2800 գ; 3750 գ; 4655 գ;
5605 գ:

299. Անդրադարձրեք տոնների կամ տոնների և կիլո-
գրամների. 4000 կգ; 8000 կգ; 3500 կգ; 4860 կգ; 27 556 կգ;
43 205 կգ:

300. Անդրադարձրեք տոնների կամ տոնների և ցենտ-
ներների. 20 ց; 40 ց; 300 ց; 56 ց; 450 ց; 285 ց; 1470 ց;
31 206 ց:

301. Անդրադարձրեք ցենտներների կամ ցենտներների
և կիլոգրամների. 500 կգ; 900 կգ; 280 կգ; 3600 կգ;
27 545 կգ:

302. Անդրադարձրեք ըստենների կամ ըստենների և վայր-
կյանների. 240 վրկ; 360 վրկ; 375 վրկ; 600 վրկ;
635 վրկ; 420 վրկ:

303. Անդրադարձրեք ժամերի կամ ժամերի և ըստե-
ների. 120 ըստ; 540 ըստ; 420 ըստ; 900 ըստ; 680
ըստ; 730 ըստ; 780 ըստ; 960 ըստ:

304. Անդրադարձրեք որերի կամ որերի և ժամերի.
48 ժ.; 96 ժ.; 72 ժ.; 57 ժ.; 85 ժ.; 78 ժ.; 92 ժ.; 100 ժ.:

ԲԱՐԴ ԱՆՎԱՆԱԿԱՆ ԹՎԵՐԻ ԳՈՒՍԱՐՈՒՄԸ ՅԵՎ ՀԱՆՈՒՄԸ

305.

+ 38 n. 96 Է.	+ 217 n. 75 Է.	+ 1315 n. 46 Է.
+ 70 n. 78 Է.	+ 376 n. 57 Է.	+ 208 n. 54 Է.

37 n. 59 Է.	265 n. 79 Է.	35 n. 68 Է.
+ 428 n. 87 Է.	+ 47 n. 69 Է.	+ 1806 n. 74 Է.
17 n. 65 Է.	29 n. 77 Է.	419 n. 26 Է.

306.

2 մ 8 դմ + 3 մ 7 դմ	3 մ 7 դմ + 4 մ 8 դմ
4 դմ 6 սմ + 8 դմ 4 սմ	7 դմ 9 սմ + 6 դմ 7 սմ
5 սմ 7 մմ + 4 սմ 8 մմ	8 սմ 5 մմ + 6 սմ 5 մմ

307.

2 մ 65 սմ + 7 մ 45 սմ	3 մ 48 սմ + 5 մ 65 սմ
1 մ 75 սմ + 2 մ 89 սմ	2 մ 86 սմ + 1 մ 70 սմ
2 մ 52 սմ + 3 մ 48 սմ	4 մ 71 սմ + 3 մ 29 սմ

308.

2 կմ 356 մ + 3 կմ 281 մ	3 կմ 648 մ + 2 կմ 576 մ
1 կմ 407 մ + 2 կմ 593 մ	2 կմ 485 մ + 1 կմ 515 մ
2 կմ 565 մ + 3 կմ 877 մ	1 կմ 749 մ + 2 կմ 397 մ

309.

4 կգ 560 գ+2 կգ 780 գ
2 կգ 675 գ+3 կգ 325 գ
3 կգ 785 գ+1 կգ 695 գ

1 կգ 814 գ+6 կգ 945 գ
5 կգ 228 գ+2 կգ 772 գ
6 կգ 978 գ+2 կգ 688 գ

310.

2 գ 80 կգ+3 գ 76 կգ
1 գ 16 կգ+2 գ 98 կգ
3 գ 15 կգ+4 գ 85 կգ

3 գ 46 կգ+7 գ 90 կգ
2 գ 58 կգ+1 գ 79 կգ
4 գ 68 կգ+2 գ 32 կգ

311.

4 s 583 կգ+2 s 645 կգ
2 s 711 կգ+3 s 289 կգ
1 s 475 կգ+2 s 889 կգ
2 s 759 կգ+1 s 598 կգ

7 s 5 գ+ 6 s 9 գ
12 s 6 գ+15 s 8 գ
10 s 8 գ+ 9 s 7 գ
16 s 9 գ+13 s 6 գ

312.

2 տ. 9 ամիս+8 ամիս
3 տ. 7 ամիս+1 տ. 11 ամիս.
3 որ 16 ժ.+18 ժ.
2 որ 19 ժ.+3 որ 23 ժ.

2 ժ. 45 րոպ.+48 րոպ.
8 ժ. 28 րոպ.+2 ժ. 55 րոպ.
4 րոպ. 36 վրկ.+47 վրկ.
3 րոպ. 59 վրկ.+2 րոպ. 38 վրկ.

313.

724 n. 25 կ.—386 n. 49 կ.
2512 n. —984 n. 56 կ.
85 n. 34 կ.—37 n. 69 կ.
43 n. 36 կ.—35 n. 57 կ.

814 n. 32 կ.—274 n. 69 կ.
3056 n.—987 n. 85 կ.
63 n. 44 կ.—48 n. 58 կ.
31 n. 25 կ.—18 n. 49 կ.

314.

7 մ 2 դմ—4 մ 5 դմ
8 դմ—3 դմ 7 սմ
9 սմ 4 մմ—5 սմ 8 մմ

6 մ 3 դմ—2 մ 8 դմ
8 դմ 1 սմ—3 դմ 9 սմ
9 սմ—5 սմ 7 մմ

315.

8 մ 23 սմ—6 մ 54 սմ
2 մ 15 սմ—1 մ 38 սմ
6 մ—3 մ 27 սմ

9 մ 45 սմ—4 մ 87 սմ
6 մ 32 սմ—2 մ 59 սմ
8 մ—5 մ 68 սմ

316.

9 կմ 315 մ—6 կմ 740 մ
6 կմ—2 կմ 683 մ
2 կմ 435 մ—1 կմ 586 մ

8 կմ 223 մ—5 կմ 690 մ
9 կմ—7 կմ 344 մ
3 կմ 146 մ—1 կմ 589 մ

317.

8 կգ 425 գ—4 կգ 870 գ
4 կգ—3 կգ 217 գ
2 կգ 235 գ—1 կգ 464 գ

9 կգ 254 գ—3 կգ 760 գ
8 կգ—6 կգ 523 գ
3 կգ 348 գ—2 կգ 659 գ

318.

3 գ 17 կգ—1 գ 89 կգ
4 գ 32 կգ—2 գ 69 կգ
9 գ—5 գ 48 կգ

6 գ 34 կգ—2 գ 78 կգ
3 գ 30 կգ—1 գ 48 կգ
7 գ—4 գ 53 կգ

319.

7 s 115 կգ—3 s 806 կգ
4 s—1 s 726 կգ
5 s 605 կգ—3 s 758 կգ

8 s 211 կգ—5 s 499 կգ
7 s—3 s 945 կգ
4 s 645 կգ—2 s 825 կգ

320.

3 տ.—1 տ. 8 ամիս
4 տ. 7 ամիս—1 տ. 10 ամիս
6 որ—2 որ 15 ժ.
8 որ 7 ժ.—3 որ 18 ժ.

7 ժ.—2 ժ. 36 րոպ.
12 ժ. 25 րոպ.—9 ժ. 48 րոպ.
15 րոպ.—8 րոպ. 57 վրկ.
13 րոպ. 7 վրկ.—7 րոպ. 25 վրկ.

321. Ֆոտոստատարատն արժե 157 ուռքի: Ֆոտոստատարատնի և պլաստինկաների համար վճարվեց 210 ո. 78 կոպ.: Մի ուռքի2 անգամ զնեցին միայն պլաստինկաներ և 15 ո.

68 կուպ. վճարվեց ավելի, քան առաջին անգամ. Ընդամենը վորքան փող ծախսվեց պլաստիկաներ գնելու համար:

322. Յեթե գնորդը գնի թանգարժեք պատտառ—86 ո. 75 կուպ., ապա նրա մոտ կմնա 39 ո. 85 կ.: Իսկ չեթե գնի ավելի եժանագին պատտառ, նրա մոտ կմնա 63 ո. 90 կուպ.: Ի՞նչ արժե եժանագին պատտառը:

323. 5 մ 25 սմ յերկարության տախտակը 3 մաս արին: Առաջին մասի յերկարությունը 1 մ 45 սմ էր, յերկրորդինը՝ 95 սմ յերկար առաջինից: Վորքան էր յերրորդ կտորի յերկարությունը:

324. Պետք է ասֆալտապատել 35 կմ 800 մ յերկարության ուղեմաս: Մեկ ծայրից ասֆալտապատեցին 8 կմ 680 մ, մյուս ծայրից՝ 2 կմ 560 մ ավելի: Դեռ ինչքան տարածություն է մնում ասֆալտապատելու:

325. Խանութ բերին 2 կտոր յուղ՝ 25 կգ 500 գ և 28 կգ 750 գ քաշով: Որվա վերջը առաջին կտորից մնաց 7 կգ 825 գ, իսկ յերկրորդից՝ 9 կգ 950 գ: Ինչքան յուղ վաճառեցին:

326. Մեղվաբույժը մեկ փեթակից ստացավ 35 կգ 650 գ մեղր, մյուսից՝ 7 կգ 500 գ պակաս առաջինից, իսկ յերրորդից՝ 2 կգ 760 գ ավելի յերկրորդից: Մեղվաբույժը վորքան մեղր ստացավ յերեք փեթակից:

327. Տասեսուհին գնեց 1 կգ 200 գ սլյուր, 300 գ յուղ, 150 գ սեր, 2 կգ 100 գ բանջարեղեն և մի լրիվ հաց: Տուն բերեց ընդամենը 5 կգ 500 գ մթերք: Ինչքան էր հացի քաշը:

328. Յերեք որում Մոսկվա բերվեց 375 s 300 կգ խնձոր և խաղող. առաջին և յերկրորդ որը՝ 260 s 750 կգ, յերկրորդ և յերրորդ որը՝ 285 s 400 կգ: Բանի՞ տունն մըրդեղեն ստացվեց յուրաքանչյուր որ:

329. Լենինգրադից դեպի Մոսկվա միաժամանակ դուրս յեկան 3 ավտոմեքենա: Դրանցից առաջինը Մոսկվա հասավ 8 ժ. 45 րոպ. հետո, յերկրորդը՝ առաջինից 2 ժ. 56 րոպ. ուշ, իսկ յերրորդը՝ յերկրորդից 1 ժ. 48 րոպ. շատ: Յերրորդ մեքենան վորքան ժամանակ մնաց ճանապարհին:

330. Պարաշյուտիստն առանց պարաշյուտը բաց տնելու թռավ 38 վայրկ. և ապա բաց պարաշյուտով թռավ 1 րոպ. 58 վայրկ. ավելի, քան փակ պարաշյուտով: Վորքան տեղեց պարաշյուտիստի թռիչքը:

331. Դեկտեմբերի 22-ին (ամենակարճ որը) Մոսկվայում արևը ծագում է 8 ժ. 28 րոպեյին, մայր է մտնում 15 ժ. 29 րոպ. Վորքան է այդ ամենակարճ որվա տևողությունը Մոսկվայում:

332. Հունիսի 22-ին (ամենայերկար որը) Մոսկվայում արևը ծագում է 3 ժ. 15 րոպեյին, մայր է մտնում 20 ժ. 49 րոպ. Վորքան է այդ ամենայերկար որվա տևողությունը Մոսկվայում:

333. Աշակերտը անից դուրս յեկավ առավոտյան 8 ժ. 45 րոպ. և վերադարձավ 4 ժ. 50 րոպ. հետո: Ժամը քանիսի՞ն տուն վերադարձավ աշակերտը:

334. Ներկայացումն սկսվեց յերեկոյան 7 ժ. 35 րոպեյին և տևեց 2 ժ. 55 րոպե: Ժամը քանիսի՞ն վերջացավ ներկայացումը:

335. Մեկ շոգենավ նավահանգստից մեկնեց առավոտյան 11 ժ. 40 րոպ., իսկ մյուսը՝ 3 ժ. 30 րոպե ուշ: Ժամը քանիսի՞ն մեկնեց յերկրորդ շոգենավը:

336. Գնացքը Լենինգրադից դուրս յեկավ յերեկոյան 9 ժ. 45 րոպ. և 13 ժ. 25 րոպ. հետո հասավ Մոսկվա: Գնացքը յերբ հասավ Մոսկվա:

337. Մոսկվա—Վոլգա ջրանցքի շինարարությունն սկսվեց 1932 թ. և վերջացավ 1937 թ.: Բանի՞ տարում կա ուղիվեց Մոսկվա—Վոլգա ջրանցքը:

338. Մի յեղբայրը մյուսից մեծ է 8 տարով: Վերջինս է ծնվել կրտսեր յեղբայրը, յեթե մեծ յեղբայրը ծնվել է 1919 թվին:

ԱՐԱԳ ՀԱՇԻՎ

$$\begin{array}{lll} 339. & 30 \times 7 \times 2 & 20 \times 6 \times 5 & 30 \times 4 \times 8 \\ & 40 \times 4 \times 3 & 40 \times 6 \times 3 & 40 \times 7 \times 3 \\ & 20 \times 8 \times 4 & 20 \times 7 \times 3 & 20 \times 9 \times 4 \\ & 30 \times 6 \times 3 & 30 \times 5 \times 4 & 50 \times 5 \times 3 \end{array}$$

340. Լուծեցեք հետևյալ որինակները: Գումարեցեք յուրաքանչյուր սյունակի արդյունքը: Առաջին սյունակի ընդհանուր գումարն է 250, իսկ յերկրորդինը՝ 400: Ստուգեցեք, ճիշտ է արդյոք:

$$\begin{array}{ll} (12 \times 3) + (17 \times 2) = & (18 \times 4) + (17 \times 4) = \\ (13 \times 4) + (16 \times 3) = & (16 \times 4) + (18 \times 2) = \\ (14 \times 3) + (19 \times 2) = & (15 \times 5) + (17 \times 5) = \end{array}$$

341. Գծեցեք այսպիսի քառակուսի, զրա դատարկ վանդակներում գրեցեք այնպիսի թվեր, փոքր քան թվերի գումարները թե շարքերով և թե սյունակներով լինեն հավասար:

22	16	9	3	
	8	21	20	
10	25		7	
	12	10		9
9	4	12		29

342. Ասացեք 50-ից մինչև 100 այն բոլոր թվերը, փոքր քան առանց մնացորդի բաժանվում են 5-ի վրա:

343. Ասացեք առաջին հարյուրյակի այն բոլոր թվերը, փոքր քան առանց մնացորդի միաժամանակ բաժանվում են 5-ի և 3-ի վրա:

344. Գտեք հետևյալ թվերից յուրաքանչյուրի հինգերորդ մասը՝ 60, 70, 80, 90: Ինչի՞ յե հավասար ստացած թվերի գումարը:

345. Մտածեցեք մի թիվ, բազմապատկեցեք 5-ով, հանեցեք մտքում պահած թիվը, բաժանեցեք 4-ի վրա, կստացվի մտածած թիվը: Ստուգեցեք, ճիշտ է արդյոք:

346. Մտածեցեք մի թիվ, բազմապատկեցեք 8-ով, բաժանեցեք յերկուսի, հանեցեք մտածած թիվը, բաժանեցեք 3-ի վրա, կստացվի մտածած թիվը: Ստուգեցեք, ճիշտ է արդյոք:

ԲԱԶՄԱՆԻՇ ԹՎԻ ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄԸ ՄԻԱՆԻՇՈՎ

$$347. \begin{array}{r} \times 2142 \\ 2 \end{array} \quad \times \begin{array}{r} 2324 \\ 2 \end{array} \quad \times \begin{array}{r} 2409 \\ 2 \end{array} \quad \times \begin{array}{r} 3072 \\ 2 \end{array} \quad \times \begin{array}{r} 13227 \\ 2 \end{array}$$

$$348. \begin{array}{llll} 3202 \times 3 & 10405 \times 3 & 4263 \times 2 & 150934 \times 3 \\ 4032 \times 2 & 20806 \times 4 & 2382 \times 2 & 207242 \times 4 \end{array}$$

$$349. \begin{array}{r} \times 13219 \\ 3 \end{array} \quad \times \begin{array}{r} 23472 \\ 2 \end{array} \quad \times \begin{array}{r} 209260 \\ 3 \end{array} \quad \times \begin{array}{r} 320800 \\ 4 \end{array}$$

$$350. \begin{array}{llll} 3022 \times 3 & 20708 \times 4 & 12813 \times 3 & 820728 \times 3 \\ 2102 \times 4 & 309070 \times 6 & 92310 \times 3 & 508200 \times 2 \end{array}$$

$$351. \begin{array}{llll} 1090 \times 7 & 20948 \times 5 & 6943 \times 8 & 808687 \times 5 \\ 7908 \times 4 & 107600 \times 6 & 7638 \times 8 & 136128 \times 7 \\ 9765 \times 3 & 108400 \times 4 & 29400 \times 9 & 103584 \times 8 \end{array}$$

$$352. \begin{array}{llll} 4089 \times 2 & 23784 \times 6 & 8634 \times 7 & 148683 \times 5 \\ 2077 \times 3 & 36895 \times 5 & 8297 \times 9 & 83697 \times 6 \\ 8502 \times 4 & 287582 \times 4 & 7638 \times 8 & 367894 \times 3 \\ 9601 \times 6 & 196751 \times 5 & 40876 \times 9 & 269998 \times 7 \end{array}$$

353. 2540×6 3700×5 $14\ 000 \times 3$ $28\ 000 \times 4$
 3750×7 4900×6 $25\ 000 \times 4$ $749\ 000 \times 6$
 4890×8 5800×7 $348\ 000 \times 5$ $1\ 576\ 000 \times 8$
 5760×9 6700×9 $79\ 000 \times 6$ $4\ 697\ 000 \times 9$

354. $34\ 700 \times 6$ $2\ 546\ 000 \times 6$ $148\ 150\ 000 \times 7$
 $124\ 600 \times 8$ $6\ 857\ 000 \times 9$ $87\ 230\ 000 \times 4$
 $2\ 347\ 500 \times 9$ $1\ 494\ 000 \times 7$ $96\ 180\ 000 \times 6$
 $4\ 186\ 300 \times 7$ $36\ 196\ 000 \times 8$ $231\ 467\ 000 \times 3$

355. 2×3586 3×3665 5×2657 4×4827
 3×4657 4×4827 6×7423 7×6384
 $6 \times 12\ 006$ $5 \times 15\ 342$ $9 \times 170\ 260$ $8 \times 186\ 307$
 $7 \times 11\ 545$ $8 \times 21\ 243$ $7 \times 190\ 465$ $9 \times 169\ 400$

356. 3×2641 $5 \times 23\ 603$ $6 \times 74\ 086$ $5 \times 107\ 894$
 4×1739 4×2818 $8 \times 168\ 405$ $7 \times 108\ 907$
 $5 \times 29\ 480$ $7 \times 46\ 018$ $9 \times 83\ 757$ $8 \times 87\ 693$
 7×3729 $9 \times 163\ 584$ $7 \times 172\ 009$ $9 \times 198\ 000$

357. Բազմապատկելին 6850 է, բազմապատկիչը՝ 7:

Քտեք արտադրյալը:

358. 8745-ի և 8-ի արտադրյալին ավելացրեք 40 927-ի

և 5-ի արտադրյալը:

359. 96 035-ի և 7-ի արտադրյալից հանեցեք 38 407-ի

և 6-ի արտադրյալը:

360. 5376-ի և 8-ի արտադրյալը մեծացրեք 17 099-ով:

361. 4567-ի և 9-ի արտադրյալը պակասեցրեք 8647-ով:

362. Վհր թիվը պետք է բաժանել 8-ի վրա, 279 684

ստանալու համար:

363. Վհր թիվը պետք է բաժանել 6-ի վրա, 308 658

ստանալու համար:

364. Հինգ բեռնատար մեքենա հացի գործարանն ա-
 լիս Բերլին, յուրաքանչյուրը 4565 կգ, իսկ 3 բեռնատար
 մեքենա՝ 4785-ական կգ: Այդ բոլոր մեքենաներն ինչքան
 ալյուր բերին հացի գործարանը:

365. Կոլանտեսուլթյունն ունի 12 ցեղական կով: 3
 կովից տարեկան ստացան 4225-ական լիտր կաթ, 4-ից՝
 3875-ական լիտր կաթ, մնացածներից՝ 2975-ական լիտր:
 Հնդամենը վորքան կաթ ստացան ցեղական կովերից:

366. Մի վորմնադիր որական շարում եր 2650 աղյուս,
 մյուսը՝ 188 հատով ավելի: Քանի աղյուս կշարեն յերկուսով
 5 որում:

367. Յերկու գրաշար մրցում էին: Նրանցից մեկը մի
 որում շարեց 8 էջ, 2765 տառ յուրաքանչյուր էջում, մյուսը՝
 7 էջամեն էջում 2895-ական տառ: Վհրն ավելի շարեց և քա-
 նի տառով ավելի:

368. Գործարանն ըստ պլանի վեց որում պետք է բաց
 թողներ 602 940 զույգ կրկնակոշիկ: Առաջին յերկու որը
 նա բաց թողեց 95 875-ական զույգ, իսկ հետո՝ 109 824-ա-
 կան զույգ: Գործարանն ինչքանով գերակատարեց իր
 առաջադրանքը:

369. Մի քաղաքում կար 135 600 բնակիչ՝ աղամարդ ու
 կին, մյուսում՝ 7 անգամ ավելի: Առաջին քաղաքում կանայք
 65 540 էին, յերկրորդ քաղաքում՝ 8 անգամ ավելի: Քանի
 աղամարդ կար յերկրորդ քաղաքում:

370. Գրադարանում կա ոտար յեզուներով 18 560
 գիրք և 6 անգամ ավելի՝ ռուսերեն: Այդ գրքերը տեղա-
 վորված են 3 սենյակում. առաջին սենյակում՝ 26 435
 գիրք, յերկրորդում՝ 3 անգամ ավելի: Քանի գիրք կա յեր-
 րորդ սենյակում:

371. Խանութում կար 685 մ կտորեղեն, մետրը 9 ռ.,
 և 535 մ, մետրը 7 ռ.: Ինչ արժեք ամբողջ կտորեղենը:

372. 1913 թ. ցարական Ռուսաստանի արևելյան ռալոն-

ներում արդյունահանվել է 902 000 Տ չուգուն, հարավային ռայոններում՝ 3105 000 Տ, իսկ կենտրոնական ռայոններում՝ 209 000 Տ: Յեթե այս թվերից առաջինը մեծաշենք 4 անգամ, յերկրորդը՝ 3 անգամ և յերրորդը՝ 5 անգամ, ապա ստացած յերեք արտադրյալների գումարը 432 000 Տ-ով պակաս կլինի Հոկտեմբերի քսանամյակի տարում հանած չուգունից: Հոկտեմբերյան քսանամյակին քանի՞ տոնն չուգուն հանվեց ԽՍՀՄ-ում:

373. Յեթե մտքում պահված թիվը փոքրացվի 9 անգամ, կստացվի 27846: Ի՞նչ թիվ է պահվել մտքում:

374. Յեթե մտքում պահված թիվը փոքրացվի 8 անգամ, կստացվի 45619: Ի՞նչ թիվ է պահվել մտքում:

ԲԱԶՄԱՆԻՇ ԹՎԻ ԲԱԺԱՆՈՒՄԸ ՄԻԱՆԻՇԻ ՎՐԱ

375. $6486 \overline{) 2}$ $3468 \overline{) 2}$ $2784 \overline{) 4}$ $13765 \overline{) 5}$

376. $3963:3$ $7488:4$ $5136:6$ $67529:7$
 $8848:4$ $8169:3$ $7728:8$ $83763:9$

377. $72669 \overline{) 3}$ $225796 \overline{) 4}$ $1018465 \overline{) 7}$

378. $9633:3$ $45936:3$ $82152:6$ $547376:8$
 $4844:4$ $56848:4$ $93996:7$ $1682451:9$
 $5061:7$ $4770:6$ $67530:6$ $34008:4$

379. $3905:5$ $6880:5$ $75460:4$ $50076:9$
 $37008:6$ $17970:5$ $58760:8$ $70008:3$
 $68004:9$ $34680:8$ $1143880:5$ $1700004:3$

380. $4062:6$ $7820:4$ $26550:6$ $43002:9$
 $7408:8$ $3870:5$ $68760:8$ $70008:6$
 $46005:3$ $15960:8$ $2237580:4$ $460032:8$
 $83007:9$ $26790:6$ $1386790:5$ $1200003:7$

381. $6915:3$ $12024:4$ $7840:8$ $14850:3$
 $12188:4$ $28035:7$ $4860:9$ $17560:4$
 $14448:6$ $36042:6$ $2880:9$ $469440:3$
 $24552:8$ $81072:9$ $7760:8$ $1549380:7$

Հետևյալ որինականներում գտեք քանորդը և մնացորդը.

382. $676026:4$ $476453:5$ $671224:9$
 $1442024:7$ $113754:7$ $1555046:8$
 $1863001:9$ $1265675:9$ $1755737:9$

383. $192300:6$ $142800:4$ $25528200:6$
 $201850:5$ $243000:5$ $45238800:4$
 $480720:8$ $460800:6$ $232860250:7$

384. $5172280:4$ $51145800:3$ $3013150:7$
 $421202760:6$ $13219600:4$ $242322960:8$
 $225540720:9$ $15992900:7$ $541407600:9$

385. Բաժանելին 10976 է, բաժանարարը՝ 7: Գտեք քանորդը:

386. 23802-ը 3-ի վրա բաժանելուց ստացվող քանորդին գումարեցեք 31096-ը 4-ի վրա բաժանելուց ստացվող քանորդը:

387. 27048-ը 4-ի վրա բաժանելուց ստացվող քանորդից հանեցեք 4315-ը 5-ի վրա բաժանելուց ստացվող քանորդը:

388. 141882-ը 3-ի վրա բաժանելուց ստացվող քանորդը մեծացրեք 52706-ով:

389. 39403-ը 7-ի վրա բաժանելուց ստացվող քանորդը մեծացրեք 9 անգամ:

390. 52924-ը 4-ի վրա բաժանելուց ստացվող քանորդը փոքրացրեք 3309-ով:

391. 1234272-ը 3-ի վրա բաժանելուց ստացվող բանորդը փոքրացրեք 4 անգամ:

392. Վոք թիվը պետք է բազմապատկել 5-ով, վոր ստացվի 1273090: Վոք թիվը պետք է բազմապատկել 7-ով, վոր ստացվի 1726963:

393. $x \times 5 = 6285$: Յերկու թվերի արտադրյալը 6285 է, բազմապատկելը՝ 5: Գտեք բազմապատկելին:

394. $7 \times x = 1284150$: Յերկու թվերի արտադրյալը 1284150 է, բազմապատկելին՝ 7: Գտեք բազմապատկելի:

395.	$x \times 3 = 57054$	$7 \times x = 10626$
	$x \times 4 = 374192$	$6 \times x = 147498$
	$x \times 5 = 75810$	$8 \times x = 32384$
	$x \times 8 = 1113176$	$9 \times x = 1204362$

396. $x : 5 = 57905$: Բաժանարարը 5 է, քանորդը՝ 57905: Գտեք բաժանելին:

397. 260862: $x = 6$: Բաժանելին՝ 260862 է, քանորդը՝ 6: Գտեք բաժանարարը:

398.	$x : 6 = 10278$	$28345 : x = 5$
	$x : 8 = 3960$	$61026 : x = 7$
	$x : 7 = 27745$	$206721 : x = 9$
	$x : 9 = 9999$	$1192584 : x = 8$

399. Լուծեցեք հետևյալ որինակները: Կատարեցեք ստուգումը, բաժանելին հաշվելով քանորդի և բաժանարարի կամ քանորդի, բաժանարարի և մնացորդի միջոցով:

ա)	47082:7	74538:6	150768:8
	60085:5	81048:8	1257424:7
բ)	36041:6	14097:7	215780:8
	23752:5	60284:9	3067103:6

400. 9 վադոնով բերին 2988 պտուղ շաքար: Յուրաքանչյուր վադոնում պարկերի քանակությունը հավասար էր: Քանի՞ պտուղ շաքար կար 5 վադոնում:

401. Գործարանում պատրաստեցին 38832 զույգ տղամարդու, կանացի և յերեսայի կոշիկ: Տղամարդկանց կոշիկները կազմում էին ամբողջ կոշիկների յերրորդ մասը, իսկ յերեսայիներին՝ տղամարդկանց կոշիկներից 4 անգամ քիչ էին: Քանի՞ զույգ եղին կանանց կոշիկները:

402. Ռմբաձիգ-սալառնակը 7 ժամում թռավ 1925 կմ: Քանի՞ կիլոմետր կթռչի նա նույն արագությամբ 9 ժամում:

403. Մի շենք կառուցելու համար պետք է բերեն 864500 աղյուս: Սկզբում բերին ամբողջ աղյուսի հինգերորդ մասը, հետո՝ յոթերորդ մասը: Քանի՞ աղյուս է մնում բերելու:

404. Խորհանտեսությունում հավաքեցին 750600 մանդարին և 9 անգամ պակաս՝ կիտրոն: Մոսկվա ուղարկեցին մանդարինի քառորդ մասը և կիտրոնի յերրորդ մասը: Ընդամենը քանի՞ մանդարին և կիտրոն ուղարկեցին Մոսկվա:

405. Բանվորների 2 բրիգադ բեռնաթափեցին 27236 տախտակ: Մի բրիգադը մյուսից 1358 տախտակ ավելի բեռնաթափեց: Քանի՞ տախտակ բեռնաթափեց յուրաքանչյուր բրիգադը:

406. Քաղաք բերին 58500 կգ միս և ձուկ: Միսը 4670 կգ ավելի յեր, քան ձուկը: Վորքան միս և վորքան ձուկ բերին քաղաք:

407. Հացի գործարանի յերկու վառարանները մի որում թխում են 45300 կգ հաց, մեկը 1450 կգ ավելի, քան մյուսը: Վորքան հաց է թխում յուրաքանչյուր վառարանը:

408. Խորհանտեսությունում ունի 19580 վոչխար: Ցեղական վոչխարները 1680 գլխով ավելի յեն հասարակներից: Քանի՞ հասարակ և քանի՞ ցեղական վոչխար ունի խորհանտեսությունը:

409. Խանութ բերին 12850 ո. սատին, մետրը 5 ո.,
և 27576 ուղբուլ ֆլանել, մետրը 9 ո.: Վորլից ավելի բե-
րին խանութ՝ սատինից, թե՛ ֆլանելից:

410. Մոսկվայի և Լենինգրադի համար գործարանում
պատրաստեցին 72840 գունավոր մատիտ: Այդ բոլոր
մատիտները դարսեցին տուփերի մեջ, յուրաքանչյուրում
6 մատիտ: Մոսկվան 540 տուփ ավելի ստացավ, քան
Լենինգրադը: Մոսկվան քանի՞ տուփ մատիտ ստացավ:

411. Հարկավոր է շաքարի գործարան տեղափոխել
65070 s շաքարի ճակնդեղ, Բեռնատար ավտոն վերցնում է
5-ական տոնն: Ամսական քանի՞ բեռնավտոն ճակնդեղ պետք
է տեղափոխել գործարան, վոր ամբողջ ճակնդեղը տեղա-
փոխվի 3 ամսում:

412. Անագից և արձնից պատրաստեցին ձուլվածք,
ընդամենը 1704 կգ: Վորքան արձն և վորքան անագ գնաց
այդ ձուլվածքի համար, յեթե 1 մաս արձնի ղիմաց վերցրին
նույն քաշն ունեցող 2 մաս անագ:

413. Գործարանում աշխատում են 9936 մարդ: Տղա-
մարդիկ 8 անգամ ավելի լեն կանանցից: Քանի՞ տղամարդ
և քանի՞ կին կա գործարանում:

414. Պահեստն ստացավ 18725 s կարտոֆիլ և կա-
ղամբ: Կարտոֆիլը 6 անգամ ավելի լեր կաղամբից: Վոր-
քան կարտոֆիլ և վորքան կաղամբ ստացավ պահեստը:

415. Յերկու բեռնատար նավով բերին 28800 տախ-
տակ: Ամեն ուր բեռնաթափում էյին հավասարաչափ, ընդ-
վորում մեկ բեռնատար նավը դատարկեցին 4 ուրում, իսկ
մյուսը՝ 5 ուրում: Վորքան տախտակ կար յուրաքանչյուր
նավում:

416. Հունիսին գետով ուղարկեցին նախ 15780 դե-
րան, հետո կրկին 12570 դերան: Ընդամենը հունիսին ու-
ղարկեցին 7 անգամ ավելի, քան մայիսին: Մայիսին և հու-

նիսին ուղարկած դերանների հինգերորդ մասը տվին
փայտի գործարանին: Քանի՞ դերան տվին գործարանին:

417. 650130-ը 6-ի վրա բաժանելուց ստացվող քա-
նորդին ավելացրեք 543004-ը 7-ի վրա բաժանելուց ստաց-
վող քանորդը:

ԱՐԱԳ ՀԱՇԻՎ

418. Վեր թվերն են 6 անգամ պակաս, 72-ից, 78-ից,
84-ից, 90-ից և 96-ից:

Վեր թվերն են կազմում 84-ի, 91-ի և 98-ի յոթե-
րորդ մասը:

Վեր թիվը է 8 անգամ պարունակվում 96-ի մեջ:

419. Լուծեցեք հետևյալ որինակները զանազան ձևերով,
տեղափոխելով բազմապատկիչները:

$3 \times 5 \times 2$	$6 \times 2 \times 3$	$5 \times 3 \times 4$	$7 \times 4 \times 3$
$4 \times 3 \times 2$	$4 \times 4 \times 4$	$3 \times 6 \times 3$	$6 \times 3 \times 4$
$3 \times 4 \times 4$	$7 \times 2 \times 3$	$8 \times 2 \times 6$	$9 \times 3 \times 8$
$5 \times 3 \times 3$	$8 \times 3 \times 3$	$9 \times 2 \times 5$	$8 \times 2 \times 5$

420. 70-ի 5-րդ մասը մեծացրեք 7 անգամ:

72-ի 6-րդ մասը մեծացրեք 6 անգամ:

84-ի 7-րդ մասը մեծացրեք 8 անգամ:

96-ի 8-րդ մասը մեծացրեք 7 անգամ:

421. $200 - 60 + 320 - 70$	$480 + 90 - 130 + 80$
$400 - 80 + 130 - 90$	$390 + 90 - 220 + 50$
$300 - 70 + 240 - 80$	$570 + 80 - 410 + 90$
$500 - 80 + 210 - 60$	$680 + 80 - 320 + 80$

422. Յեթե անհայտ թիվը կրկնապատկենք, ապա այդ
թիվը 8 միավորով ավելի կլինի 64-ից: Վեր է այդ թիվը:

423. Յեթե անհայտ թիվը կըկնապատկենք, ապա այդ թիվը 8 միավորով պակաս կլինի 60-ից: Վերջն է այդ թիվը:

ՈՐԻՆԱԿՆԵՐ ՅԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐ ԲՈԼՈՐ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ

$$\begin{aligned} 424. & (35\,907 + 40\,835) \times 4 & (536\,907 + 740\,715) : 6 \\ & (128\,009 + 8\,960) \times 5 & (341\,005 + 10\,230) : 5 \\ & (124\,837 - 68\,094) \times 6 & (1\,200\,785 - 573\,690) : 7 \\ & (1\,356\,064 - 99\,756) \times 4 & (1\,408\,764 - 641\,478) : 9 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 425. & 5\,082 \times 4 : 6 & 41\,580 \times 5 : 9 \\ & 17\,860 \times 5 : 4 & 260\,912 \times 6 : 8 \\ & 240\,012 : 6 \times 5 & 1\,270\,460 : 5 \times 7 \\ & 560\,520 : 9 \times 7 & 1\,065\,032 : 8 \times 9 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 426. & (124\,506 - 85\,978) \times 9 & (864\,627 - 252\,272) : 5 \\ & (25\,812 + 7\,506) \times 7 & (61\,234 - 99\,999) \times 6 \\ & (135\,618 + 118\,974) : 8 & (125\,814 - 40\,376) : 7 \\ & (478\,802 + 269\,546) : 4 & (171\,620 - 95\,685) \times 3 \end{aligned}$$

427. Ելբրուս սարի բարձրությունն է 5 կմ 630 մ, Մոնթլանը 820 մ ցածր է, իսկ աշխարհի ամենաբարձր սարը—Եվերեստը Մոնթլանից բարձր է 4 կմ 80 մ: Ի՞նչ բարձրություն ունի Եվերեստը:

428. Դնեպր գետի յերկարությունը 2265 կմ է: Դնեպրոգեսը 441 կմ-ով ավելի մոտ է գտնվում Դնեպրի գետաբերանին, քան նրա ափունքներին: Ի՞նչ հեռավորության վրա յե գտնվում Դնեպրոգեսը Դնեպրի գետաբերանից:

429. 3 պարկում կար 152 կգ շաքար: Յերբ վերցրին առաջին պարկից 18 կգ, յերկրորդից՝ 20 կգ, յերրորդից՝ 24 կգ, բոլոր պարկերում շաքարը հավասարվեց: Սկզբում ինչքան շաքար կար յուրաքանչյուր պարկում:

430. Կայարան բերին 6 վագոն աղյուս, յուրաքանչյուր վագոնում 3960 հատ: Ամբողջ աղյուսի յերրորդ մասը 8 բեռնատար մեքենայով փոխադրեցին, յուրաքանչյուր մեքենայում հավասարապես: Վորքան աղյուս դարսեցին յուրաքանչյուր բեռնատար մեքենայի վրա:

431. Չորացնելու համար մթերեցին 156 200 կգ թարմ խնձոր: 5 կգ թարմ խնձորից ստացվում էր 1 կգ խնձորաշիր: Բոլոր խնձորը չորացրին և յցրին 2 վագոն: Վագոններից մեկում 1320 կգ ավելի յեր մյուսից: Քանի՞ կլոգրամ խնձորաշիր յցրին յուրաքանչյուր վագոնում:

432. Անտառում պատրաստված է 6234 գերան: Յերբ անտառից փոխադրեցին 1187 սոճի, 535 յեղնի, 18 լաստենի, ապա այնտեղ մնաց յուրաքանչյուրից հավասար քանակութամբ գերաններ: Յուրաքանչյուր տեսակից քանի՞ գերան էր պատրաստված:

433. Մի փողոցում կար 115 տուն: Յերբ քանդեցին այդ փողոցի 5 փայտե տուն և նորից կառուցեցին 18 քարաշեն տուն, քարաշեն տների թիվը 3 անգամ շատ յեղավ: փայտաշեն տներից: Քանի՞ քարաշեն և քանի՞ փայտաշեն տուն յեղավ այդ փողոցում:

434. Դորժարանի համար տարեկան պետք է 3870 s նավթ և 9 անգամ ավելի ածուխ: Նավթ ստացան միայն հինգերորդ մասը, իսկ ածուխ՝ 15 800 s: Դեռ վորքան նավթ և ածուխ պետք է բերել գորժարան:

435. Դահուկավորները դեպի Մոսկվա դուրս յեկան զեկամբերի 26-ին և ճանապարհին յեղան 18 որ: Յերբ հասան Մոսկվա:

436. Այդում կար ընդամենը 156 խնձորենի և տանձենի: Յերբ դարնանը տնկեցին նորից 12 խնձորենի, դրանց թիվը 6 անգամ ավելացավ տանձենիներից: Քանի՞ խնձորենի և տանձենի կար մինչև դարուն տնկածը:

437. Լենինգրադից մինչև Մոսկվա 650 կմ է Ուկու-
լովկա կայարանը գտնվում է Լենինգրադին 146 կմ-ով ա-
վելի մոտ, քան Մոսկվային: Մոսկվայից ինչ հեռավորության
վրա յե գտնվում Ուկուլովկան:

438. Բելոմոր-Բալթիկ ջրանցքի շինարարությունն
ավարտվեց 1934 թ., իսկ Վոլխովյան ելեկտրոկայանը
գրանից 8 տարի առաջ: Յերբ վերջացավ Վոլխովյան ելեկտ-
րոկայանի կառուցումը:

439. Յերկու քաղաքներից միաժամանակ իրար հանդեպ
դուրս յեկան յերկու շոգենավ: Նրանցից մեկը 1 ժամում
անցնում էր 12 կմ, մյուսը՝ 15 կմ: Յերեք ժամից հետո
այդ շոգենավերը պատահեցին միմյանց: Ինչքան հեռու յեն
այդ քաղաքներն իրարից: (Գծ. 6):

Գծ. 6

440. Յերկու քաղաքներից միաժամանակ իրար հան-
դեպ դուրս յեկան յերկու գնացք: Նրանցից մեկը 1 ժա-
մում անցնում էր 44 կմ, մյուսը՝ 52 կմ: 9 ժամից հետո
նրանք հանդիպեցին միմյանց: Ինչքան հեռու յեն այդ
քաղաքներն իրարից:

441. Մոսկվայից և Դոնի Ռոստովից միաժամանակ
իրար հանդեպ դուրս յեկան 2 ինքնաթիռ: Նրանցից մեկը
1 ժամում թռչում էր 149 կմ, իսկ մյուսը՝ 10 կմ ավելի:
4 ժամից հետո նրանք պատահեցին: Քանի կիլոմետր է
Մոսկվայից մինչև Ռոստով:

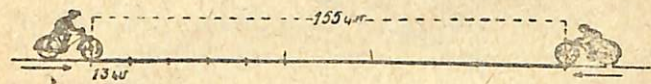
442. Յերկու քաղաքում կար 108 036 բնակիչ: Յերբ
առաջին քաղաքում ավելացավ 176 յեկվոր, իսկ յերկրորդ
քաղաքից մեկնեցին 272 մարդ, ապա առաջին քաղաքում

բնակչության թիվը 5 անգամ ավելացավ յերկրորդից: Քանի
բնակիչ յեղավ յուրաքանչյուր քաղաքում:

443. Յերեք բեռնատար նավով ստացվեց 109 350 ա-
ղյուս: Յերեք մի նավից բեռնաթափեցին 6520 աղյուս, իսկ
մյուսից՝ 5600 աղյուս, այն ժամանակ բոլոր 3 նավերում
մնաց հավասար քանակությամբ աղյուս: Սկզբից յու-
րաքանչյուր նավում քանի աղյուս կար:

444. Զրադացը մեկ ժամում աղում է 516 կգ հա-
ցահատիկ: 9 ժամվա աշխատանքից հետո մնաց աղալու 970
կգ զարի և 3 անգամ ավելի հաճար: Ընդամենը վորքան
հացահատիկ կար աղալու համար:

445. 2 տեղից, վորոնց միջև յեղած հեռավորությունը
155 կմ էր, միաժամանակ իրար հանդեպ դուրս յեկան 2
հեծանվորդ: Առաջինը ժամում անցնում էր 13 կմ: 5
ժամից հետո նրանք պատահեցին: Քանի կիլոմետր էր անց-
նում 1 ժամում յերկրորդ հեծանվորդը: (Գծ. 7.):

Գծ. 7.

446. Մոսկվայից մինչև Կիև 856 կմ է: Այդ քաղաք-
ներից միաժամանակ իրար հանդեպ դուրս յեկան յերկու
գնացք: Նրանցից առաջինը մեկ ժամում անցնում էր 45 կմ:
Քանի կիլոմետր էր անցնում մեկ ժամում յերկրորդ գը-
նացքը, յեթե 8 ժամից հետո նրանք պատահեցին իրար:

447. Յերկու պոմպով մղեցին 315 լ ջուր: Նրանցից
մեկն աշխատեց 5 ըոպե, մյուսը՝ 4 ըոպե: Վորքան ջուր
մղեցին յուրաքանչյուր պոմպով, յեթե նրանք հավասար
քանակությամբ ջուր եյին մղում մեկ ըոպեյում:

448. Մի շենք կառուցելու համար առաջին որը 3 բեռնատար մեքենայով բերին գերան, իսկ յերկրորդ որը՝ 5 այգալիսի բեռնատար մեքենայով: Ընդամենը բերին 544 գերան, յուրաքանչյուր մեքենայով հավասարապես Վորքման գերան բերին առաջին որը և վորքման՝ յերկրորդ որը:

449. Յերկու քաղաքների միջի հեռավորությունը 1980 կմ է: Այդ քաղաքներից իրար հանդեպ միաժամանակ դուրս յեկան 2 սավառնակ. նրանցից մեկը 1 ժամում թռչում էր 140 կմ: 1 ժամում քանի կիլոմետր էր թռչում յերկրորդ սավառնակը, յեթե նրանք իրար հանդիպեցին 6 ժամից հետո:

450. Գրաշարը 7 ժամում շարում է 18 900 նիշ: Աշխատելով 5 ժամ, նա շարեց 9 եջ: Քանի նիշ կա յուրաքանչյուր եջում:

451. Խանութ բերին 8 արկղ ձու, յուրաքանչյուր արկղում 1440 ձու: Առաջին որը ծախեցին բոլոր ձվերի հինգերորդ մասը, յերկրորդ որը՝ վեցերորդ մասը, իսկ յերրորդ որը՝ այնքան, վորքան առաջին և յերկրորդ որը միասին: Վորքման ձու մնաց:

452. Բանջարանոցից հավաքեցին 3720 կգ կաղամբ և գազար. կաղամբ 5 անգամ ավելի, քան գազար: Գազարի մի մասը և 130 կգ կաղամբ վաճառեցին, վորից հետո կաղամբ մնաց 9 անգամ ավելի, քան գազար: Վորքման գազար վաճառեցին:

453. 510 632-ի և 108 547-ի տարբերությունը մեծացրեք 597 915-ով:

454. Վորքմանով 800 100 ավելի յե 943 061-ի և 268 957-ի տարբերությունից:

455. Յերկու գումարելիների գումարը 65 013 է. գումարելիներից մեկը 9746 է: Վորքման է յերկրորդ գումարելին:

456. Յերկու գումարելիների գումարը հավասար է ամենափոքր մեջնիշ թվին: Գումարելիներից մեկը 51 709 է: Գտեք մյուս գումարելին:

457. Յերկու գումարելիների գումարը հավասար է ամենափոքր յոթանիշ թվին: Գումարելիներից մեկը 78 695 է: Գտեք մյուս գումարելին:

458. Բազմապատկելին 2706 է, բազմապատկիչը՝ 9: Գտեք արտադրյալը:

459. Արտադրյալը 6524 է, բազմապատկիչը՝ 7: Գտեք բազմապատկելին:

460. Բաժանելին 103 008 է, բաժանարարը՝ 8: Գտեք բանորդը:

461. Բաժանարարը 9 է, բանորդը՝ 17 006: Գտեք բաժանելին:

ԲԱԶՄԱՆԻՇ ԹՎԵՐԻ ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄԸ 10-ՈՎ, 100-ՈՎ,
ԿԼՈՐ ՏԱՍՆՅԱԿՆԵՐՈՎ ՅԵՎ ՀԱՐՅՈՒՐՅԱԿՆԵՐՈՎ

462. 39×10 693×10 370×10 $15\ 000 \times 10$
 297×10 5498×10 7200×10 $129\ 100 \times 10$

463. 56×100 896×100 320×100 $27\ 000 \times 100$
 94×100 679×100 470×100 $10\ 000 \times 100$
 82×100 685×100 500×100 $30\ 100 \times 100$

464. 84×30 70×50 643×70 8626×90
 48×40 90×70 964×80 9783×60
 36×40 60×80 6097×90 $18\ 628 \times 80$
 97×50 80×90 7409×70 $19\ 639 \times 70$

465. 951×20 2800×30 685×80 814×60
 720×30 7900×70 5007×60 7005×40
 206×50 715×50 9000×70 $16\ 455 \times 90$
 400×40 1588×60 7800×90 $19\ 999 \times 80$

466. 5×200 16×400 341×200 70×300
 6×300 18×300 451×500 80×400
 8×300 19×500 804×600 60×700
 7×400 28×300 956×700 90×800

467. 400×200 127×200 3200×300 2600×200
 200×300 108×300 2600×400 5060×300
 300×400 119×500 4700×200 4000×500
 400×600 208×400 3800×400 $10\ 000 \times 700$

468. 76×10 148×10 3729×10 457×10
 76×100 148×100 3729×100 2730×100
 76×30 148×60 3729×40 4086×70
 76×300 148×600 3729×400 2645×700

469. Գործարանում աշխատում են 1680 կին. տղամարդիկ 10 անգամ ավելի լին, քան կանայք, իսկ գեռահասները 6 անգամ պակաս են կանանցից: Ընդամենը քանի բանվոր կա գործարանում:

470. Գործարանի 6 ավտոմատ դադգյան մեկ ժամում արտադրեցին 23 250 բոլտ: Նույնքան ժամանակում քանի բոլտ կարողանան 10 այդպիսի դադգյան:

471. Մրգով լիքը 1638 արկղը հավասարապես բեռնեցին 7 վագոնում: Ուղարկեցին նման 100 վագոն: Քանի արկղ միւրգ կար այդ վագոններում:

472. Հացահատիկի ավելցուկը վաճառելուց հետո մի շրջանի կոլտնտեսականներ ձեռք բերին 100 հեծանիվ, հատը 320 ռ., 100 կարի մեքենա՝ 195-ական ռուբլով, և 9 բեռնատար ավտոմեքենա: Կոլտնտեսականներն ալդ բոլոր գնումներին վճարեցին 83 450 ռ.: Ի՞նչ արժեք լուրաքանչյուր բեռնատար ավտոմեքենան:

473. Ավտոմեքենան 7 կմ տարածությունն անցնելով ծախսեց 805 գ բենզին: Ինչքան բենզին կծախսի 60 կմ տարածությունն անցնելիս:

474. Խրճիթ-ընթերցարանում կազմակերպեցին յերեկույթ: Վաճառեցին 60 տոմս, յուրաքանչյուրը 75 կոպ., 50 տոմս 85-ական կոպ., և 30 տոմս՝ 95-ական կոպ.: Յերեկույթ կազմակերպելու համար ծախսվեց 36 ռ. 75 կ.: Մնացած փողով գնեցին գրքեր: Քանի ռուբլի ծախսեցին գրքեր գնելու համար:

475. Յոթ հոգուց բաղկացած բեռնակիրները բրիգադը վագոնից դատարկեց 3150 աղյուս: Քանի աղյուս կդատարկի նույն ժամանակամիջոցում 10-ական հոգուց բաղկացած 6 բրիգադը, յեթե յուրաքանչյուր բեռնակիր 180 աղյուս ավելի դատարկի:

476. 2 շենքի կառուցման համար բերին 200 սալ աղյուս, յուրաքանչյուր սալում 174-ական հատ: Քանի աղյուս նորից պիտի բերեն 2 շենքի համար, յեթե մի շենքի համար պահանջվում է 248 000 աղյուս, մյուսի համար՝ 83 000-ով պակաս:

477. Շոգեմեքենան 7 ուրում ծախսեց 3570 կգ վառելանյութ: Վորոշ կատարելագործումից հետո մեքենան 9 ուրում ծախսեց 4050 կգ: Տարեկան ինչքան վառելանյութ կսնտեսվի, յեթե մեքենան տարվա ընթացքում այս կերպ աշխատի 300 օր:

478. Խորհանտեսություն 8 լավ կովերը միջին թվով որական տալիս են 144 լ կաթ: Վորքան կաթ կտան 30 այդպիսի կովերը մեկ տարում, յեթե կթվեն 300 օր:

479. 2 պոմպով նավթ են մղում նավթի ավազանը: Յերկու պոմպը միասին 1 ռոպելում մղում են 135 կգ նավթ, սակայն նրանցից առաջինը 19 կգ ավելի յե մղում, քան յերկրորդը: Առաջին պոմպն աշխատեց 40 ռոպե, իսկ յերկրորդը՝ 60 ռոպե: Ինչքան նավթ մղեցին նրանք:

480. Այգում կար 120 պտղատու ծառ՝ խնձորենիներ և տանձենիներ: Խնձորենիները 3 անգամ ավելի եյին տան-

ձենիններից: Յուրաքանչյուր խնձորենուց հավաքեցին 65 կգ խնձոր և վաճառեցին կիլոգրամը 3 ուսուրով: Ինչքան փող ստացան վաճառած խնձորի համար:

481. ԽՍՀՄ-ում 4 որում բաց և թողնված 368 մարդատար և 5 որում՝ 3205 ապրանքատար մեքենա: Ընդամենը ինչքան մեքենա կարող են բաց թողնել ԽՍՀՄ-ի գործարանները մեկ տարում, յեթե զբանք տարվա մեջ աշխատում են 300 որ:

482. Խանութում կար 600 վերարկու. ձմեռային վերարկուները 2 անգամ ավելի եյին ամառայիններից: Ձմեռային վերարկուն արժեք 542 ուսուր, իսկ ամառայինը՝ 468 ուսուր: Վորքան արժեքին այդ բոլոր վերարկուները:

ԲԱՆԱՎՈՐ ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ 5-ՈՎ, ՅԵՎ, 50-ՈՎ

$$\begin{array}{llll} 483. & 12 \times 10 : 2 & 14 \times 10 : 2 & 24 : 2 \times 10 & 36 \times 5 \\ & 12 \times 5 & 14 \times 5 & 24 \times 5 & 18 \times 10 \\ & 16 \times 10 : 2 & 18 \times 10 : 2 & 32 : 2 \times 10 & 48 \times 5 \\ & 16 \times 5 & 18 \times 5 & 32 \times 5 & 24 \times 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{lllll} 484. & 28 \times 5 & 26 \times 5 & 38 \times 5 & 45 \times 5 & 82 \times 5 \\ & 72 \times 5 & 34 \times 5 & 42 \times 5 & 62 \times 5 & 94 \times 5 \\ & 54 \times 5 & 46 \times 5 & 78 \times 5 & 86 \times 5 & 88 \times 5 \\ & 68 \times 5 & 52 \times 5 & 56 \times 5 & 58 \times 5 & 66 \times 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{ll} 485. & (14 + 19 - 26 + 32 - 17) \times 5 & 8 \times 6 \times 5 \\ & (28 - 13 + 42 - 36 + 23) \times 5 & 6 \times 9 \times 5 \\ & (38 + 26 - 43 + 28 - 15) \times 5 & 9 \times 4 \times 5 \\ & (72 - 46 + 28 + 24 - 16) \times 5 & 7 \times 6 \times 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{ll} 486. & (23 + 37 - 26 - 12 + 34) \times 5 & 4 \times 7 \times 5 \\ & (82 - 35 + 18 - 26 + 13) \times 5 & 8 \times 8 \times 5 \\ & (46 + 25 - 32 + 37 - 18) \times 5 & 8 \times 7 \times 5 \\ & (94 - 56 - 14 + 23 + 35) \times 5 & 9 \times 8 \times 5 \end{array}$$

487. Ճաշարանն ստացավ 500 կգ կրուպա: Որական գործ եր ածվում 86 կգ: Վորքան կրուպա մնաց 5 որից հետո:

488. 3 s շաքարի ճակնդեղից ստացվում է 210 կգ շաքար: Վորքան շաքար կստացվի 5 s ճակնդեղից:

489. Զերմոցից վերցրին 450 թուփ սածիլ: 5 մարդում տնկեցին 76-ական թուփ: Քանի սածիլ մնաց տնկելու:

490. Մեկ պոմպը 1 բուլեյում մղում է 32 լիտր ջուր, մյուսը՝ 36 լիտր: Քանի լիտր ջուր կլցվի բաքի մեջ, յեթե 2 պոմպը միաժամանակ աշխատեն 5 բուլե:

$$\begin{array}{lll} 491. & 12 \times 100 : 2 & 16 : 2 \times 100 & 26 \times 50 \\ & 12 \times 50 & 16 \times 50 & 13 \times 100 \\ & 14 \times 100 : 2 & 18 : 2 \times 100 & 34 \times 50 \\ & 14 \times 50 & 18 \times 50 & 17 \times 100 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll} 492. & 36 \times 50 & 42 \times 50 & 54 \times 50 & 58 \times 50 \\ & 28 \times 50 & 56 \times 50 & 62 \times 50 & 52 \times 50 \\ & 32 \times 50 & 64 \times 50 & 96 \times 50 & 74 \times 50 \\ & 46 \times 50 & 48 \times 50 & 84 \times 50 & 86 \times 50 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll} 493. & 4 \times 3 \times 50 & 4 \times 6 \times 50 & 6 \times 6 \times 50 & 4 \times 7 \times 50 \\ & 3 \times 6 \times 50 & 8 \times 4 \times 50 & 7 \times 8 \times 50 & 8 \times 8 \times 50 \\ & 4 \times 4 \times 50 & 6 \times 8 \times 50 & 6 \times 7 \times 50 & 6 \times 4 \times 50 \\ & 7 \times 4 \times 50 & 4 \times 9 \times 50 & 9 \times 6 \times 50 & 9 \times 8 \times 50 \end{array}$$

494. Պետք է ուղարկվեր 1000 s հացահատիկ: Ուղարկվեց 50 վագոն, յուրաքանչյուրում 16 s: Քանի վագոն հացահատիկ մնաց ուղարկելու:

495. Խորհանաեսովյունն ունի 50 կով: Յուրաքանչյուր կովին որական տալիս են 8 կգ սիլոս և 10 կգ ուրեշ կեր: Որական ընդամենն ինչքան կեր են տալիս այդ կովերին:

496. Խանութք վաճառեց 50 մ կտորեղեն, մետրը 24 ու, և 100 մ ուրիշ կտորեղեն, մետրը 8 ու: Խանութք քանի՞ ուրբլու կտորեղեն վաճառեց:

497. Քարածխով բեռնված նախը դատարկելու համար վարձեցին 50 բանվոր: Նրանցից յուրաքանչյուրը որական միջին հաշվով բեռնաթափում էր 72 ց: 5 ու աշխատելուց հետո նավի մեջ մնաց ելի 200 ց: Սկզբում ինչքան ածուխ կար այդ բեռնատար նավում:

ԲԱԶՄԱՆԻՇ ԹՎԵՐԻ ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄԸ ՅԵՐԿԱՆԻՇ ԹՎԵՐՈՎ

498.	84×16	63×52	49×45	746×18
	69×18	56×65	67×38	676×16
	75×17	77×94	89×47	481×19
	86×19	95×87	98×54	563×17

499.	57×36	627×43	580×89	704×48
	68×45	768×48	770×91	506×57
	74×59	856×34	490×76	807×68
	87×37	987×56	610×84	908×79

500.	2905×13	7539×89	12 706×27
	4583×19	8066×65	20 546×45
	9036×18	16 378×39	17 083×56
	18 770×18	9400×74	26 495×68

501.	5993×46	6400×39	9305×68
	3638×78	15 700×45	23 062×44
	7909×95	71 200×27	14 904×36
	14 832×61	28 000×38	20 087×53

502.	4315×25	4008×63	29 000×77
	3228×32	8007×76	14 000×93
	19 383×55	16 009×85	70 000×58
	17 450×89	25 007×75	80 000×49

503.	× 3270650	× 5786000	× 6548600
	28	49	56

504. Խանութք բերին 2 թուփ մահուդ: Մեկում կար 36 մ, մետրը 84 ու, մյուսում՝ 38 մ, մետրը 96 ու: Վորքան արժեք ամբողջ մահուդը:

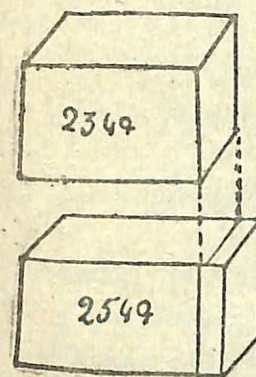
505. Գիրքն ունի 84 էջ, յուրաքանչյուր էջն ունի 35 տող, յուրաքանչյուր տողում կա 48 տառ: Ստախանովական զրաշարն այդ գիրքը շարեց 9 որում: Նրա որվա պլանը 14 000 տառ էր: Վորքանով գերակատարեց նա իր պլանը:

506. Յեթե մտածված թիվը բաժանենք 64-ի վրա, կստանանք 625: Գտեք մտածված թիվը:

507. Մի քարտաշ 3 որում շարեց 8550 աղյուս, մյուսը 4 որում՝ 11 960 աղյուս: Յերկու քարտաշը միասին քանի՞ աղյուս կշարեն 25 բանվորական որում:

508. Պատրաստի հագուստեղենի խանութքը 5 որում վաճառեց 86 վերարկու, յուրաքանչյուրը՝ 375 ու, և 93 կոստյում, յուրաքանչյուրը՝ 315 ու: Վորքան է վաճառքի որական միջին գումարը:

509. Մի քանի գործարաններ պլանով 74 որում պետք է ծախսեյին 10 952 ս նավթ: 18 որում վառեցին որական 135 ս նավթ, իսկ հետո՝ որական 128 ս: Գործարաններն ինչքան նավթ անտեսեցին 74 որում:

Գծ. 8.

510. Մեկ կտոր յուղը կըշուում էր 23 կգ, մյուսը՝ 25 կգ, յերկրորդ կտորը 32 ուրբլով թանգ էր առաջինից: Վորքան արժեք յուրաքանչյուր կտորն առանձին: (Գծ. 8):

511. Առաջին անգամ գետով ուղարկեցին 76 լաստանավ գերան, յերկրորդ անգամ՝ 85 այդպիսի լաստանավ, ըստ վո-

ըստ յերկրորդ անգամն ուղարկեցին 1386 զերան ավելի,
քան առաջին անգամ: Վորքան զերան ուղարկեցին առա-
ջին անգամ և վորքան՝ յերկրորդ անգամ:

512. Ճաշարանի և գործարան-խոհանոցի համար խորհ-
տնախոսությունը մթերեց 112 արկղ ձու, չուրաքանչյուրում
1440 հատ: Գործարան-խոհանոցը ստացավ 26 արկղով
ավելի, քան ճաշարանը: Քանի՞ ձու ստացավ ճաշարանը
և քանի՞սը գործարան-խոհանոցը:

513. Վաճառեցին նույն գնանոց 78 մ սև և 86 մ
կապույտ դրապ: Ամբողջ կապույտ դրապի համար ստա-
ցան 928 ու ավելի, քան սևի համար: Վորքան ստացան
ամբողջ սև և վորքան ամբողջ կապույտ դրապի համար
առանձին-առանձին:

514. 1913 թ. ցարական Ռուսաստանում չկար վոչ
մի տրակտոր, իսկ ավտոմեքենաներ կային ընդամենը
8900 հատ: Հոկտեմբերի 20-րդ տարեդարձին արդեն ունե-
յինը ավտոմեքենաներ 43 անգամ ավելի 1913 թ. համե-
մատությամբ, իսկ տրակտորներ՝ 67 300-ով ավելի ավտոմե-
քենաներից: Վորքան ավտոմեքենա և վորքան տրակտոր
ունեցինը Հոկտեմբերի քսաներորդ տարեդարձին:

ԲԱԶՄԱՆԻՇ ԹՎԵՐԻ ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄԸ ՅԵՌԱՆԻՇ ԹՎԵՐՈՎ

515.	481×549	369×719	441×572	587×427
	912×282	776×269	782×197	929×394
	725×354	588×424	584×485	843×597

516.	115×243	212×416	375×294	3299×215
	244×324	572×153	5324×399	3729×269
	2442×157	3672×347	6384×189	3645×297

517.	306×365	518.	207×125	519.	620×364
	443×234		305×284		330×235
	1056×359		509×511		250×367
	2735×425		1406×638		1750×364
	1804×317		2708×574		1530×258
	20 094×727		2604×178		3820×326

520.	1370×356	521.	204×372	522.	750×364
	2560×215		309×163		540×267
	13 670×424		4700×467		830×185
	10 100×226		12 307×372		1670×852
	20 320×128		4506×293		2507×736
	4200×325		40 809×351		3900×774

523.	1700×345	524.	1160×430	525.	430×270
	2800×456		1800×540		2708×340
	21 800×320		2330×370		3800×450
	13 600×560		12 870×400		16 400×300
	14 400×740		20 980×520		30 700×500

526.	627×360	527.	853×520	528.	906×560
	328×250		695×310		584×820
	12 456×360		890×850		300×380
	4278×410		2730×730		6400×290
	20 367×240		12 000×830		14 000×380

529.	437×706		871×405		554×408
	532×604		894×109		1673×506
	4698×807		10 953×804		11 725×802

530.	530×209		800×402		657×509
	8760×304		5600×508		609×504
	20 820×306		13 700×207		12 950×205

531.	427×379	527×476	650×270
	1208×450	1265×708	1800×760
	580×207	870×560	13 007×605

532.	52 009×615	2490×309	24 300×940
	13 470×780	7600×890	432 600×908
	34 008×106	15 376×679	307 000×830

533. Լուծեցեք որինակները: Ստուգեցեք:

436×213	694×372	649×285	745×328
346×435	526×329	742×458	847×452
458×472	765×436	863×521	976×689

534. Մեկ մանկատնում կա 148 յերեխա, մյուսում՝ 136: 5 յերեխա պահելու համար բաց են թողնում տա-
բեկան 12 480 ուրբ.: Վորքման դրամ են բաց թողնում
յուրաքանչյուր մանկատան յերեխաներին պահելու համար:

535. Բանվորների համար կառուցած բնակելի շենքը
նստեց 976 000 ու.: Յուրաքանչյուր 1000 ուրբուց 347
ուրբլին վճարվում եր բանվորական ուժի համար: Քանի
ուրբլի ծախսվեց նյութեղենի և ալլ կարիքների համար:

536. Նավթի բաքում տեղավորվում է 34 600 կգ նավթ
Նա լցվում է 3 պոմպով, վորոնցից առաջինը 1 րոպեյում
մղում է 60 կգ, յերկրորդը՝ 48 կգ, յերրորդը՝ 72 կգ: Բոլոր
3 պոմպերն աշխատեցին 2 ժամ 15 րոպ.: Բաքը լրելվեց
նեյու համար ելի վորքման նավթ պետք է մղել:

537. 1 հա հողամասում ցանում են 180 կգ վարսակ,
իսկ գարի՝ 140 կգ: Ինչքան սերմ է հարկավոր՝ 218 հա
վարսակ և 147 հա գարի ցանելու համար:

538. Ամբողջ ԽՍՀՄ-ում 5 որում արտադրվեց 21 7500
Յ չուգուն, 3 որում՝ 164 100 Յ պողպատ և 4 որում
164 800 Յ պրոկատ: Ինչքան մետաղ կարտադրեն ԽՍՀՄ-ի

գործարանները մեկ տարում, յեթե աշխատեն 365 որ
անընդհատ:

539. Խանութը վաճառեց 525 մ մահուդ և դրապ,
ընդվորում մահուդը 2 անգամ շատ եր դրապից: Խանութն
ի՞նչ գումարի վաճառեց այդ ամբողջ գործվածքը, յեթե
մահուդի 1 մետրն արժեք 115 ուրբ., իսկ դրապինը՝ 148 ու.:

540. Մեկ ավտոմեքենա անցավ 195 կմ, իսկ մյուսը՝
187 կմ. նրանցից առաջինը ծախսեց 920 գ բենզին ավելի,
քան յերկրորդը: Վորքման բենզին ծախսեց յուրաքանչյուր
ավտոմեքենան, յեթե 1 կմ անցնելու համար նրանք ծախ-
սում էին հավասար քանակի բենզին:

541. Հացի գործարանում ամեն որ գործածում են
210 Տ ցորենի և հաճարի ալյուր. ցորենի ալյուր գործա-
ծում են 18 Տ ավելի, քան հաճարի: Վորքման ցորենի և վոր-
քման հաճարի ալյուր է գործածվում մեկ տարում (տա-
րին 365 որ է):

542. Յանքի կամպանիայի ընթացքում կոլտնտեսու-
թյուններին ուղարկեցին 192 տակառ նավթ, յուրաքանչյուր
տակառում 264 լ, և 183 տակառ՝ 330-ական լ: Ուղար-
կածից 3 անգամ քիչ նավթ մնաց պահեստում: Վորքման
նավթ մնաց:

543. Գործարան բերին առաջին անգամ 224 հակ բամ-
բակ, յերկրորդ անգամ՝ 233 նույնպիսի հակ, ըստվորում
յերկրորդ անգամ 1710 կգ բամբակ ավելի յեր ստացվեց,
քան առաջին անգամը: Քանի կիլոգրամ բամբակ բերին
առաջին և քանի կիլոգրամ յերկրորդ անգամ:

ԱՐԱԳ ՀԱՇԻՎ

544. Թվեցեք առաջին հարյուրյակի այն բոլոր թվերը,
վորոնք առանց մնացորդի բաժանվում են 13-ի, 17-ի և
19-ի վրա:

545. Հետևյալ որինականների լուրաքանչյուր զույգը համեմատեցեք ըստ արտադրիչների կարգի և արտադրյալի:

$8 \times 2 \times 3$	$2 \times 7 \times 6$	$3 \times 4 \times 5$
$8 \times 3 \times 2$	$2 \times 6 \times 7$	$3 \times 5 \times 4$
$3 \times 6 \times 5$	$3 \times 8 \times 4$	$3 \times 4 \times 6$
$3 \times 5 \times 6$	$3 \times 4 \times 8$	$3 \times 6 \times 4$

546. Գտեք այն ամենավորը յերկանիշ թիվը, վորի վրա առանց մնացորդի բաժանվում է 96-ը: Գտեք այն ամենամեծ թիվը, վորի վրա առանց մնացորդի բաժանվում է 98-ը: Գտած թիվերը բազմապատկեցեք:

547. Յեթե մտածած թիվը մեծացվի 20 անգամ, իսկ ստացվող արտադրյալը մեծացվի 20-ով, ապա կստացվի 140: Գտեք մտածած թիվը:

548. Յեթե մտածած թիվը փոքրացվի 5 անգամ, իսկ ստացած քանորդը փոքրացվի 5-ով, ապա կմնա 65: Ի՞նչ թիվ է մտածված:

549. Ընտրեցեք այս որինականներից ձեր ցանկացածը:

Գտեք պատասխանը: Գտեք մի ուրիշ որինակ, $48 : 2$ վորն սկսվի նախորդի պատասխանով: Լուծեցեք 16×4 այն և ոգտվեցեք դրա պատասխանով, 3 -րդ որինակը գտնելու համար և այսպես շարունակ: 24×4 Հաշվումներից հետո ստացվող վերջին թիվը $64 - 16$ $96 : 6$ պիտի լինի այն թվին հավասար, վորով սկսվել է հաշվումը: Այդպիսի որինականները կոչվում են շրջանաձև:

550. Լուծեցեք հետևյալ որինականները շրջանաձև յեղանակով:

ա) 13×6	$100 : 4$	$180 : 9$	18×4
$104 : 2$	$15 : 3$	30×7	12×7
26×4	25×3	20×6	$72 : 6$
$52 : 4$	5×20	$210 - 30$	$84 + 6$
$78 : 3$	$75 : 5$	$120 : 4$	$90 : 5$

բ) 18×2	$120 : 8$	25×3	$160 : 2$
$60 : 10$	$90 : 8$	$150 : 10$	$240 : 6$
4×15	15×6	$60 - 35$	40×5
$36 : 9$	40×3	75×2	80×3
6×3	$18 + 22$	15×4	$200 - 40$

551. Մտածեցեք 2 խումբ շրջանաձև որինականներ:

ԲԱԶՄԱՆԻՇ ԹՎԵՐԻ ԲԱԺԱՆՈՒՍԸ 10-ի, 100-ի, 4ԼՈՐ
ՏԱՍՆՅԱԿՆԵՐԻ ՅԵՎ ՀԱՐՅՈՒՐՅԱԿՆԵՐԻ ՎՐԱ

552.

22 870:10	39 150:10	59 200:10	376 000:10
26 390:10	44 950:10	360 000:10	1 287 000:10

553.

6600:100	40 700:100	456 600:100	628 000:100
7500:100	25 600:100	356 800:100	1 290 000:100

554. Հետևյալ որինականներում գտեք քանորդը և մնացորդը:

327:10	15 865:10	2843:100	30 078:100
1483:10	29 077:10	10 607:100	51 009:100

555. 350:50	960:60	560:70	720:30
630:70	680:40	720:90	850:50
640:80	840:70	870:30	960:80

556. Հետևյալ որինականներում գտեք քանորդը և մնացորդը:

457:60	376:40	748:30	766:40
380:70	623:80	540:40	860:70
528:80	410:60	677:50	952:60

557. 6 150:50	44 820:60	74 800:80	5 460:30
9 420:60	43 960:70	66 330:90	27 840:40
11 940:60	241 440:80	93 120:60	137 350:50

558.	152 810:70	4 555 530:90	2 315 750:50
	1 212 480:80	344 330:70	56 700:90
	2 719 170:90	12 375 360:60	2 576 480:80
559.	1600:400	3200:400	42 000:700
	2400:300	4800:800	56 000:800
		54 000:600	63 000:900

560. Հետևյալ որինականներում գտեք քանորդը և մնացորդը.

1750:200	2718:300	4357:600	3521:500
2645:400	3640:700	7460:900	5584:800

561.	71 600:400	43 400:700	78 300:900
	82 500:500	55 200:600	43 200:600
	97 600:800	64 400:400	734 500:500
	158 400:900	274 800:300	215 600:700

562.	91 500:500	1 200 000:800	1 002 000:300
	84 600:600	2 403 000:500	2 024 000:400
	179 200:800	1 230 000:600	6 350 400:700
	136 500:700	3 728 000:400	38 615 400:900

563.	423 000:900	13 280 400:900	4 567 200:400
	1 245 000:600	4 912 000:800	9 730 000:700
	1 658 300:700	27 591 500:500	8 145 600:600

564. Հետևյալ որինականներում գտեք քանորդը և մնացորդը.

732 300:400	5 107 260:300
821 200:600	320 080:500
740 060:800	2 073 000:900
2 844 200:900	21 077 060:700

565. Գրադարանում կա 17 560 գիրք, ուսանողները գրքերն 9 անգամ ավելի յեն, քան ոտար լեզուներովը: Այդ գրադարանում քանի՞ ուսանողներ և քանի՞ ոտար լեզվով գրքեր կան:

566. Մոսկվայից խարկով սավառնակը թռավ 6 ժամում, իսկ խարկովից Ռոստով Դոնի վրա, նույն արագությամբ 4 ժամում: Ընդամենը սավառնակը թռավ 1300 կմ: Վորքան է Մոսկվայի և խարկովի, խարկովի ու Ռոստովի միջև յեղած հեռավորությունը:

567. Զրադացը 100 ժամում աղաց 33 000 կգ հացահատիկ, իսկ շոգեաղացը՝ 48 000 կգ: Քանի՞ տոնն հացահատիկ կաղան այդ յերկու աղացները միասին, յեթե աշխատեն 25 որ սրական 14-ական ժամ:

568. Ճաշարանը 100 որում բաց թողեց 103 500 ճաշ: Այդ ճաշարանը տարեկան միջին հաշվով քանի՞ ճաշ բաց կթողնի:

569. Թուրքսիբի յերկարությունը 1500 կմ է: Ասլընքատար գնացքը 1 ժամում անցնում է 20 կմ և ամբողջ ճանապարհին կայարաններում կանգ է առնում 12 ժամ: Քանի՞ ժամում կանցնի այդ հեռավորությունը:

570. Ցեխում 2 դադգյահ պատրաստում են թիթեղյա բանկաների հատակ: Յուրաքանչյուր դադգյահ 1 բոպեյում տալիս է 30 հատ: Ստացված 78 300 հատի պատվերից պատրաստեցին 23 580-ը: Վորքան ժամանակ դարձյալ պիտի աշխատեն պատվերը լրիվ կատարելու համար:

571. Գնացքը 7 ժամում անցավ 280 կմ: Գնացքը նույն արագությամբ քանի՞ ժամ պետք է գնա, 2760 կմ անցնելու համար:

572. 9 հակ բրդի քաշը 720 կգ է: Խորհանտեսությունից կայարան բերին 19 600 կգ բուրդ: Քանի՞ հակ բերին:

573. Պոմպը 50 բոպեյում գտւրս է մղում 1500 լ ջուր: Քանի՞ ժամ պետք է աշխատի նույն պոմպը, վոր ջրորէց գտւրս մղի 32 400 լ ջուր:

574. Կոշկեղենի գործարանում 5 բանվոր 1 ժամում խփում են կոշիկի 1000 կրունկ: Քանի՞ բանվոր է հարկավոր, աշխատանքի նույն արտադրողականությամբ մեկ ժամում 1800 կոշիկի կրունկ խփելու համար:

575. Տրակտորի գործարանը 1 տարում բաց է թողնում 50 000 տրակտոր: 100 տրակտորին զնում է 440 Տ մետաղ: Քանի՞ զնացք է հարկավոր այդ մետաղը գործարան բերելու համար, յեթե յուրաքանչյուր զնացքով բերվում է 800 Տ:

576. Քաղաքում կար 400 ավտոբուս, վորոնք որական միջին թվով փոխադրում էին 395 200 ուղևոր: Միառժամանակից հետո ավտոբուսների թիվը մեծացավ 120-ով: Քանի՞ մարդ կփոխադրեն բոլոր այդ ավտոբուսները մեկ ամսում:

577. Արհեստանոցում հագուստ կարելու համար գործածեցին 115 մ բրդե կտորեղեն և կոստյումների համար 85 մ նույն կտորեղենից, ընդամենը 9600 ու. արժողության: Վորքան կարժենա հագուստի և կոստյումի կտորեղեններն առանձին-առանձին:

ԲԱՆԱՎՈՐ ԲԱԺԱՆՈՒՄ 5-Ի ՑԵՎ 50-Ի ՎՐԱ

578.	140:10×2	130:10×2	120:10×2
	140: 5	130: 5	120: 5
	160:10×2	170:10×2	180:10×2
	160: 5	170: 5	180: 5

579.	150:5	240:5	310:5	260:5
	190:5	270:5	290:5	380:5
	210:5	230:5	370:5	430:5

580.	360:5	570:5	630:5	470:5
	480:5	740:5	820:5	760:5
	650:5	510:5	790:5	830:5

581. Ձկնորսների մի արտել վերաց 980 ց ձուկ: Այդ ձկան հինգերորդ մասն ուղարկվեց թարմ վիճակում, իսկ մնացածն աղեցին: Ինչքան ձուկ աղեցին:

582. Մարդատար զնացքը 5 ժամում անցավ 240 կմ: Ճեպընթացը 1 ժամում անցնում է 60 կմ: Ճեպընթաց զնացքը 1 ժամում քանի՞ կիլոմետր ավելի յե անցնում մարդատարից:

583. Անտառահատների մի արտել 1 որում կտրեց 370 սոճի և դրանից 5 անգամ պակաս՝ կեչի: Ընդամենը քանի՞ ծառ կտրեց արտելը մեկ որում:

584. 5 կգ տորֆը տալիս է այնքան տաքություն, վորքան 2 կգ ածուխը: Ինչքան ածուխ է հարկավոր 270 կգ տորֆին փոխարինելու համար:

585. Խանութ բերին մետրը 5 ուղբանոց 720 ուղբու կտորեղեն: Դրանից 87 մ վաճառեցին: Քանի՞ մետրը դեռ չի վաճառված:

586.	(240 + 80 - 170 + 350 - 420): 5	30 × 8 : 5
	(360 + 140 - 270 + 450 + 280): 5	40 × 9 : 5
	(760 - 240 + 70 + 80 - 150): 5	70 × 6 : 5
	(1000 - 320 - 230 + 90 + 180): 5	80 × 7 : 5

587.	300:100×2	400:100×2	1200:100×5
	300: 50	400: 50	1200: 50
	700:100×2	900:100×2	2300:100×2
	700: 50	900: 50	2300: 50

588.	200:50	600:50	1700:50	2100:50
	800:50	500:50	1900:50	7000:50
	1300:50	1800:50	5400:50	4800:50

589. 2700:50 3400:50 7800:50 5300:50
 3200:50 2800:50 5600:50 8600:50
 4700:50 6400:50 7500:50 9800:50

590. Հրաձգության համար 50 կարմիր բանակային-
 ների արվեց 600 փամփուշտ: Քանի փամփուշտ արվեց ա-
 մեն մի բանակայինին:

591. 50 հակազգրի համար վճարեցին 1400 ու, իսկ
 5 վարժական հրացանի համար՝ 560 ու: Քանի անգամ
 հրացանը թանգ է հակազգրից:

592. Գնացքը 350 կմ անցավ 7 ժամում: Գնացքը
 նույն արագությամբ քանի ժամում կանցի 1600 կմ:

593. 50 պարկ ալյուրի քաշը 2400 կգ է, իսկ մեկ
 պարկ կարտոֆիլը 32 կգ-ով ծանր է 1 պարկ ալյուրից:
 Ինչքան է 1 պարկ կարտոֆիլի քաշը:

594. 3 միատեսակ բիդոններ պարունակում են 150
 լ կաթ: Այդպիսի բիդոններով խորհանաեսությունից քաղաք
 բերին 1700 լ կաթ: Կաթը քանի բիդոն էր:

595. $(1400 + 1600 - 2200):50$ $120 \times 10:50$
 $(4500 - 1500 - 1200):50$ $140 \times 10:50$
 $(3700 + 1300 - 2800):50$ $130 \times 10:50$
 $(8000 - 1800 - 3200):50$ $170 \times 10:50$

ԲԱԶՄԱՆԻՇ ԹՎԵՐԻ ԲԱԺԱՆՈՒՄԸ ՅԵՐԿԱՆԻՇ ԹՎԵՐԻ ՎՐԱ

596. 264:12 465:15 441:21 768:24
 368:16 325:13 483:23 540:45
 558:18 425:17 385:35 588:28
 742:14 247:19 432:36 736:32

597. 480:60 416:52 492:82 328:41
 488:61 496:62 552:92 275:55
 560:70 441:63 651:93 846:94
 639:71 432:72 498:83 656:82

598. 280:35 520:65 448:56 315:45
 360:45 304:76 594:66 432:54
 432:48 385:55 380:76 402:67
 599. 406:58 414:46 675:75 445:89
 512:64 185:37 616:77 522:58
 392:56 405:45 602:86 752:94

600. 608:76 601. 348:58 602. 441:49
 544:68 632:79 384:48
 288:48 546:78 711:79
 476:68 472:59 624:78
 553:79 623:89 552:69
 616:88 483:69 544:68

Հետևյալ որինակներում գտեք քանորդը և մնացորդը.

603. 475:54 167:26 222:37 514:75
 450:65 275:58 345:45 370:64
 612:69 329:46 472:54 766:87
 860:96 572:35 381:66 760:98

604. 4675:25 605. 1829:59 606. 6319:89
 5304:34 3848:52 4756:82
 3978:26 20 655:85 74 725:35
 5580:36 30 685:95 34 178:46
 25 125:75 45 192:84 433 656:57
 19 512:36 453 650:86 2 670 785:65

607. 546 268:74 608. 430 192:46
 335 400:75 746 700:75
 322 672:86 693 156:94
 405 324:54 2 812 225:85

609.	395 100:75	610.	192 096:48
	424 545:55		290 464:58
	672 660:74		370 074:37
	3 827 040:85		7 800 156:39
611.	316 332:29	612.	354 236:59
	500 241:49		409 050:81
	589 000:31		3 143 400:62
	99 693 099:99		2 668 000:92

Հուճեցեք որինակները: Ստուգեցեք:

613.	22 638:98	30 972:87
	12 177:99	21 696:48
	222 600:84	30 856:58
	3 055 200:76	27 972:37
	27 456:78	44 928:39
	19 176:68	358 324:29
	22 311:67	556 444:49
	20 064:57	594 425:31

614. Մի գիշերում լամպում վառվեց 135 գ նավթ: Վորքան նավթ վառվեց մեկ վեցորյակում:

Հուճեցեք խնդիրը. պատասխանով և ավյալ յուրաքանչյուր թվով կազմեցեք խնդիրներ բաժանման գործողությամբ:

615. Յեխում աշխատում է 178 կին և 4 անդամ ավելի՝ տղամարդ: Քանի՞ տղամարդ կա այդ ցեխում:

Հուճեցեք խնդիրը. պատասխանով և ավ ալ յուրաքանչյուր թվով կազմեցեք խնդիրներ բաժանման գործողությամբ:

616. Մի թուփի մեջ կար 42 ս սաախն՝ 294 ուրբ. արժողության: Գնորդն այդ սաախին 8 մետրին վորքան վճարեց:

617. 4 ավտոբուսում տեղավորվեցին 180 եքսկուրսանտ, յուրաքանչյուր ավտոբուսում հավասարապես: Քանի՞ այդպիսի ավտոբուս է պետք 405 եքսկուրսանտ փոխադրելու համար:

618. Կրպակ բերին մի քանի զամբյուղ բուլկի, յուրաքանչյուր զամբյուղում 56 հատ: Բոլոր բուլկիները դարսեցին 4 դարակում, 84 հատ յուրաքանչյուր դարակում: Քանի՞ զամբյուղ բուլկի էլին բերել:

619. Անիվներ արտադրող ցեխն ըստ առաջադրանքի 7 ժամում պետք է պատրաստեր 224 անիվ: Յեխը 1 ժամում ավելացրեց արտադրանքը 24 անիվով: Քանի՞ ժամում կատարեց առաջադրանքը:

620. Նավահանգստում նավից դատարկեցին 42 արկղ կոնսերվ և 52 արկղ չոր մրգեղեն: Բոլոր արկղների կոնսերվի քաշը 2688 կգ էր, իսկ չոր մրգի մեկ արկղը թեթև էր կոնսերվի մեկ արկղից 16 կգ: Վորքան էր չոր մրգեղենով լցրած բոլոր արկղների քաշը:

621. Յուզադործարանն առաջին անգամ բերին 12 650 լ կաթ: 25 լ կաթից ստացվում էր 1 կգ յուղ: Յերկրորդ անգամ բերին 920 լ ավելի և այս անգամ 1 կգ յուղ ստացվում էր միայն 23 լ կաթից: Քանի՞ կիլոգրամ յուղ ավելի ստացվեց յերկրորդ անգամ բերած կաթից:

622. Պերմ քաղաքից մինչև Ուլյանովսկ 1728 կմ է: Դահուկավորները մի խումբ յենթադրում էր այդ տարածությունն անցնել 32 ուրում: Սակայն դահուկավորներն որակյան անցնում էին 10 կմ ավելի, քան յենթադրում էյին: Քանի՞ ուր տեղեց դահուկավորները յերթը:

623. Մի քանի գործարանների համար ստացվեց 20 475 s քարածուխ: Այդ ամբողջ պաշարի յերրորդ մասը գործածվեց 91 ուրում: Գործարանները քանի՞ տոնն քարածուխ կգործածեն 89 ուրում, յեթե որակյան անտեսեն 13 s:

624. Յերկու թուի տարբեր վորակի մետաքս վաճառվեց 1835 ուրբլով: Առաջին թուից 85 ո. ավելի ստացվեց: Քանի մետր եր յուրաքանչյուր թուի, յեթե առաջին թու-
փի մետրը վաճառեցին 48 ուրբլով, իսկ յերկրորդինը՝ 35 ուրբլ.:

625. Զողման համար պատրաստեցին խառնուրդ, վեր-
ցնելով 5 մաս անագ, 11 մաս արծիճ և 17 մաս վիամուտ: Քանի կիրորամ պետք է վերցնել յուրաքանչյուր մետաղից՝ 132 կգ ալդպիսի խառնուրդ ստանալու համար:

626. Արհեստանոցում պատրաստեցին ձուլվածք, վորի 7 մասը սլիկնճ եր, 3 մասը ցինկ և 2 մասը նիկել: Քանի կիրորամ զնաց յուրաքանչյուր մետաղից, յեթե ալդ ձուլ-
վածքի քաշը 192 կգ եր:

627. Ճենապակի պատրաստելու համար 25 մաս կա-
վին խառնում են 2 մաս ավազ և 1 մաս գիպս: Գործա-
րանում պատրաստեցին 2940 կգ ճենապակի: Ինչքան կավ, ավազ և գիպս եր վերցրած:

628. Գործարանի 3 կորպուսներում աշխատում են 28 464 բանվոր: Յերկրորդ կորպուսում 5 անգամ ավելի բանվոր կա, քան առաջինում, իսկ յերրորդ կորպուսում՝ 6 անգամ ավելի, քան առաջինում: Քանի բանվոր կա յուրա-
քանչյուր կորպուսում:

629. 3 զրքում կա 1849800 տառ. առաջին զրքում 6 անգամ ավելի, քան յերկրորդում, իսկ յերրորդ զրքում 8 անգամ ավելի, քան յերկրորդ զրքում: Քանի տառ կա յուրաքանչյուր զրքում:

630. Քաղխորհուրդը դպրոցի, հիվանդանոցի և աղում-
բի կառուցման համար բաց թողեց 988 000 ուրբլի: Դպրո-
ցի վրա ծախսեցին 6 անգամ ավելի աղումբից, իսկ հիվան-
դանոցի վրա՝ 12 անգամ ավելի աղումբից: Քանի ուրբլ.

ծախսեցին յուրաքանչյուր շենքի վրա առանձին-առան-
ձին:

631. Յերեք միատեսակ լամպերում վառվեց 1200 գ նավթ: Առաջին լամպը վառվեց 3 ժամ, յերկրորդը՝ 5 ժամ, յերրորդը՝ 7 ժամ: Վորքան նավթ վառվեց յուրաքանչյուր լամպում:

632. Բանվորների 3 արտել մի աշխատանքի համար ստացան 21750 ո.: Առաջին արտելը բաղկացած եր 15 մարդուց, յերկրորդը՝ 25 մարդուց և յերրորդը՝ 18 մար-
դուց: Քանի ուրբլի ստացավ յուրաքանչյուր արտելը:

633. Յերեք վորսորդ միասին գնեցին 35 կգ մանրադն-
դակ: Վորսորդներից մեկը տվեց 20 ո., մյուսը՝ 40 ո., յեր-
րորդը՝ 80 ո.: Վորքան մանրագնդակ պետք է ստանա յու-
րաքանչյուր վորսորդը:

634. 22 մ յերկարության յերկաթե գերանը 2 անհա-
վասար մաս արին: Մի կտորի քաշը 160 կգ, մյուսին՝ 280 կգ եր: Ինչ յերկարություն ունի յուրաքանչյուր կտորը:

635. Յերեք գնորդի վաճառեցին 28 մ միատեսակ կտորեղեն. մեկին՝ 288 ուրբլու, մյուսին՝ 480 ուրբլու և յերրորդին՝ 576 ուրբլու: Ինչքան կտորեղեն գնեց յուրա-
քանչյուր գնորդը:

ԲԱԶՄԱՆԻՇ ԹՎԵՐԻ ԲԱԺԱՆՈՒՄԸ ՅԵՌԱՆԻՇ ԹՎԵՐԻ ՎՐԱ

636. 8 988:321	637. 49 474:853	638. 50 935:305
6 370:182	36 223:407	94 089:237
8 400:175	38 468:652	68 856:302
26 010:102	26 748:743	55 144:452
114 912:756	396 390:905	150 348:402
154 686:609	104 000:832	203 504:632

639. 177 292:508	640. 340 176:912
121 486:437	251 904:768
130 500:348	279 456:852
401 390:902	189 952:742
286 110:935	206 500:875
378 917:703	339 986:874

641. 172 890:678	642. 42 000:280
289 428:813	43 200:360
302 452:911	58 800:420
408 342:759	97 200:540
353 228:379	
554 046:863	

643. 36 000:720	644. 80 000:320
40 800:240	72 800:560
56 100:330	163 200:510
73 800:410	295 200:720

645. Հետևյալ որինականերում գտեք քանորդը և մնացորդը.

336 485:623	136 087:248	545 621:678
529 983:791	239 773:379	651 638:749
785 924:845	317 759:425	839 046:874
858 041:964	434 285:517	907 486:926

646. 70 380:345	647. 73 851:717
76 750:250	69 195:659
18 036 900:180	41 021 115:205
2 867 312:112	7 661 712:304

648. 273 609:301	649. 489 636:609
203 412:506	640 342:706
156 672:512	568 935:807
5 377 834:517	23 248 432:908

650. 733 647:183	651. 208 656:207
729 744:276	436 981:109
380 268:378	616 435:205
46 617 656:457	31 519 854:309

652. Լուծեցեք որինակաները: Ստուգեցեք:

69 010:515	65 682:534	165 648:714
76 500:612	88 672:652	257 712:826
94 248:357	172 095:447	249 688:529

653. Հետևյալ որինականերում գտեք քանորդը և մնացորդը: Ստուգեցեք:

35746:250	13 206 625:638	10 201 032:505
89 297:372	24 064 547:789	15 110 206:301
162 278:427	33 576 293:827	14 130 375:703
3 046 092:562	233 607 484:916	102 640 248:808

654. Գործարկումը բանվորների համար ձեռք բերեց 23 625 ուղբու հանգստյան տների տեղեր, ամեն մեկը 675 ուղբու: Քանի բանվոր է ոգտվելու հանգստյան առններով: Լուծեցեք խնդիրը: Այս խնդրի պատասխանով և տված թվերի միջոցով կազմեցեք նոր խնդիրներ:

655. 155 սալով փոխադրեցին 29 760 աղյուս, յուրաքանչյուր սալում հավասար բանակությամբ: Քանի աղյուս էին դնում յուրաքանչյուր սալի վրա:
Լուծեցեք խնդիրը: Այս խնդրի պատասխանով և տված թվերի միջոցով կազմեցեք նոր խնդիրներ:

656. Ջրադացում որական աղում են 165 s ցորեն և 97 s պակաս դարի: Քանի որ աշխատեց ջրադացը լրիվ բեռնվածությամբ, յեթե աղաց 11 184 s ցորեն և դարի:

657. Զրամբարից 3 պոմպով դուրս մղեցին 6808 լ ջուր։ Պոմպերից մեկը 1 րոպեյում դուրս եր մղում 56 լ մյուսը՝ 48 լ, յերրորդը՝ 44 լ։ Ինչքան ժամանակում ջուրը դուրս մղեցին ջրամբարից։

658. Յերեք մեքենազրուհու հանձնեցին տպագրելու 2190 էջ։ Նրանցից մեկը օրական տպագրում եր 45 էջ, մյուսը՝ 47 էջ, իսկ յերրորդը՝ 54 էջ։ Աշխատելով միասին՝ քանի՞ օրում արտատպեցին ձեռագիրը։

659. Զուլհակունին 7 ժամում արտադրեց 1834 մ գործվածք, մյուսը նույն ժամանակամիջոցում՝ 1498 մ։ Քանի՞ ժամում յերկու ջուլհակունին միասին կարտադրեն 13328 մ գործվածք։

660. Մի գրաշար 6 ժամում շարում ե 13740 տառ, մյուսը 7 ժամում՝ 15750 տառ։ Քանի՞ ժամ պետք ե աշխատեն յերկու գրաշարը միասին 113500 տառ շարելու համար։

661. Խորհանոտեսութունում այգեկույթին առաջին օրն աշխատեց 138 մարդ, յերկրորդ օրը՝ 192 մարդ ե յերրորդ օրը՝ 156 մարդ։ Այս 3 օրում բոլոր բանվորներին վճարեցին 5832 ռ։ Քանի՞ ռուբլի ստացան նրանք առաջին, յերկրորդ, յերրորդ օրն առանձին-առանձին։

662. Ինքնաթիռը քամու հակառակ թռավ 9 ժամ, ժամը 128 կմ արագությամբ։ Հետո մի քանի ժամ թռավ քամու ուղղությամբ, ժամը 156 կմ արագությամբ։ Ընդամենը նա թռավ 2088 կմ։ Ինքնաթիռը քանի՞ ժամ թռավ։

663. Կոյանտեսականի ընտանիքը՝ մեկ տարում բացի մթերքից, ստացավ 8872 ռ։ Հայրը վաստակել եր 292 աշխուր, մայրը՝ 253 աշխուր, իսկ 2 տղան միասին՝ 282-ական աշխուր։ Քանի՞ ռուբլի լե հասնում յուրաքանչյուրին։

ՈՐԻՆԱԿՆԵՐ ՅԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐ ԲՈԼՈՐ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ

664.

$$\begin{aligned} (24\ 352 - 22\ 395) \times 169 & \quad (4477 : 121) + (8064 : 112) \\ (3\ 756 - 1\ 803) \times 115 & \quad (3382 : 89) + (2790 : 45) \\ (69\ 034 - 68\ 590) \times 246 & \quad (9398 : 254) + (8004 : 276) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 665. \quad (5\ 145 \times 5) + (8\ 742 : 6) - (12\ 030 - 5789) \\ (3712 : 4) + (6146 \times 7) - (105\ 120 - 83\ 706) \\ (72\ 189 \times 78) - (564 \times 707) - (24\ 000 - 19\ 999) \\ (24\ 563 : 29) - (48\ 032 : 79) + (310\ 726 - 95\ 437) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 666. \quad (267\ 865 + 290\ 108) : 117 + (417 \times 308) \\ (9609 + 7563) : (4878 - 4560) + 17\ 946 \\ (79\ 609 + 68\ 479) : 428 + (1806 \times 507) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 667. \quad (3276 : 273) + (455 : 35) + (8592 : 179) \\ (13\ 932 : 172) : (7728 : 112) + (16\ 240 : 290) \\ (20\ 916 : 249) + (8505 : 315) + (26\ 048 : 64) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 668. \quad (2093 : 91) + (2072 : 56) + (3799 : 131) + (1953 : 63) \\ (3105 : 23) - (980 : 28) + (4224 : 128) - (2970 : 135) \\ (3243 : 141) + (374 : 22) + (3968 : 124) + 2548 : 182 \\ (3968 : 31) - (6225 : 75) + (1624 : 56) - (693 : 63) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 669. \quad (370 \times 207) - (22\ 374 : 66) + (398\ 748 : 564) \\ (62\ 901 : 87) + (800\ 020 - 296\ 316) + 95\ 573 \\ (65\ 254 : 79) - (75\ 369 : 97) + (766\ 506 : 806) \\ (28\ 348 - 15\ 619) + (4\ 902\ 516 : 86) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 670. \quad (4346 \times 7) + (387\ 695 : 385) + 68\ 571 \\ (5348 \times 8) + (636\ 853 : 317) - 34\ 793 \\ (1746 \times 25) - (55\ 642 : 86) + 56\ 997 \\ (73\ 341 : 87) - (63\ 210 : 98) + 24\ 452 \end{aligned}$$

$$671. (94\ 365:699)+(48\times 49)+97\ 443$$

$$(407\times 720)-(350\times 509)+23\ 742$$

$$(46\ 752:487)+(15\ 322:326)+875$$

$$(42\ 615:45)+(261\times 32)+17\ 711$$

$$672. 359+x=5396 \quad 7329-x=3205$$

$$5627+x=8393 \quad 6708-x=4548$$

$$x+8148=9010 \quad x-3593=9105$$

$$x+7548=18\ 121 \quad x-9084=37\ 149$$

$$x+9132=51\ 100 \quad x-14\ 507=2549$$

$$673. 33\times x=22\ 638 \quad 22\ 311:x=67$$

$$37\times x=27\ 972 \quad 19\ 176:x=68$$

$$x\times 48=21\ 696 \quad x:2758=532$$

$$x\times 39=44\ 928 \quad x:4957=352$$

$$674. 909\times x=619\ 938 \quad x\times 705=2\ 016\ 300$$

$$193\ 004:x=427 \quad 1\ 630\ 336:x=542$$

$$205\times x=616\ 435 \quad x\times 854=1\ 746\ 430$$

$$460\ 748:x=503 \quad 1\ 641\ 600:x=608$$

675. 6 արկղում տեղավորած է 1080 նարինջ, յուրաքանչյուր արկղում հավասարապես Քանի՞ այդպիսի արկղ պետք է պատրաստել 15 480 նարինջ տեղավորելու համար:

676. Բետոն պատրաստելու համար վերցնում են քաշով 1 մաս ցեմենտ, յերկու մաս ավազ և 4 մաս խիճ: Ինչքան ցեմենտ, ավազ և խիճ է հարկավոր 12 488 s բետոն ստանալու համար:

677. Գրադարանի 42 պահարանում տեղավորված է 15 960 գիրք, յուրաքանչյուր պահարանում հավասարապես 28 պահարանի գրքերը փոխադրեցին 35 փոքր պահարաններ, յուրաքանչյուրում հավասար քանակով: Քանի՞ գիրք տեղավորվեց այդ պահարաններից յուրաքանչյուրում:

678. Մարդատար ավտոմեքենան առաջին անգամ անցավ 19 կմ, յերկրորդ անգամ՝ 23 կմ, յերկրորդ անգամ 460 գ բենզին ավելի ծախսելով, քան առաջին անգամ: Ինչքան բենզին ծախսեց նա յերկրորդ անգամ:

679. Յերկու քաղաքից միաժամանակ իրար հանդեպ շուրս յեկան 2 գնացք: Մեկն անցնում էր 1 ժամում 35 կմ, մյուսը՝ 42 կմ: 12 ժամից հետո նրանք հանդիպեցին: Ինչքան էր այդ քաղաքների միջև յեղած հեռավորությունը:

680. Քաղաք մտավ 16 վագոն ալյուր, յուրաքանչյուրում 165 ց: Ամբողջ ալյուրի 2 մասը բաշխեցին խանութներին, իսկ մնացած 3 մասը՝ հացի փոերին: Ինչքան ալյուր ուղարկվեց խանութները և ինչքան փոերը:

681. Սահանքի համար գնեցին 16 զույգ չմուշկ: Հետո նույն զնով գնեցին դարձյալ 20 զույգ և վճարեցին 72 ուրբով ավելի, քան առաջին անգամ: Ինչ արժեքին գրնված բոլոր չմուշկները:

682. Չուլարանի ցեխը 5 որում գործածեց 480 s չուզուն: Քանի՞ որ կբավականացնի 4128 s չուզունը, յիթե որական ծախսվի նույն նորմայով:

683. Դնացքը 12 ժամում անցավ 660 կմ: Նույն արագությամբ գնացքը քանի՞ ժամում կանցնի 1980 կմ:

684. Անտառահատների 5 բրիգադ կտրեցին 27 936 ծառ: Յերկու հարվածային բրիգադ կտրեցին այնքան, ինչքան 3 վոչ-հարվածայինը: Յուրաքանչյուր հարվածային բրիգադ վորքան ծառ ավելի կտրեց վոչ-հարվածային բրիգադից:

685. Գրադարանի 7 պահարաններում կար 5760 գիրք: 3 մեծ պահարանում կար այնքան գիրք, փոքրան 4 փոքր պահարանում: Մեկ մեծ և 3 փոքր պահարանների գրքերը տեղափոխեցին այլ շենք: Քանի՞ գիրք տեղափոխեցին:

686. 18 մարդուց բաղկացած բրիգադը մի հերթափոխութեան ընթացքում հանում է 54000 կտոր տորֆ Հետո բրիգադից պակասեց 2 մարդ, իսկ յուրաքանչյուր քանութի որական հանույթն ավելացավ 1100 կտորով: Վո քանով մեծացավ մի հերթափոխութեան հանույթը:

687. Յերկու թուի միասեռակ կտորեղենները միասին արժեն 4160 ուրբ.: Առաջին թուիը 86 մ է: Քանի մետր է յերկրորդ թուիը, յեթե հայանի չե, վոր այդ կտորեղենի 18 մ արժե 468 ուրբ.:

688. Յերեք տակառում լցրած եր 480 լ բենզին այնպես, վոր յերկրորդում 6 անգամ, իսկ յերրորդում 9 անգամ ավելի յեր առաջին տակառից: Քանի լիտր բենզին եր լցված յուրաքանչյուր տակառում:

689. Քաղաք ե բերված 125280 ձու — առաջին անգամ 39 արկղ, հետո 48 արկղ. յուրաքանչյուր արկղում հավասար քանակի: Քանի ձու չե բերված առաջին անգամ ե քանի ձու յերկրորդ անգամ:

690. Դարընոցի ցեխում պատրաստեցին յերկաթյա 2 ձող միենուլն հաստութեամբ. մեկը՝ 4 մ, մյուսը՝ 7 մ յերկարութեան: Վորքան է յուրաքանչյուր ձողի քաշը, յեթե յերկրորդը 288 կգ ծանր է առաջինից:

691. Քարածխի հանքահորում յեռամայակում հանեցին 19182 ս քարածուխ: Նույն յեռամայակի յերկրորդ ամսում հանեցին 2 անգամ, իսկ յերրորդ ամսում՝ 3 անգամ ավելի, քան առաջին ամսում: Քանի տոնն քարածուխ է ին հանել յուրաքանչյուր ամսին:

692. Յերկու ինքնաթիռ թռչում էին միենուլն արագութեամբ: Մեկը թռավ 1755 կմ, մյուսը՝ 2925 կմ: Յերրորդի թռիչքը 6 ժամ ավելի տևեց, քան առաջինի թռիչքը: Քանի ժամ թռավ յուրաքանչյուր ինքնաթիռը:

693. A և B քաղաքների միջև յեղած հեռավորութեանը 70 կմ է: Միաժամանակ իրար հանդեպ դուրս յեկան 2 շոգենավ: Հոսանքի ուղղութեամբ գնացող շոգենավն անցնում եր ժամում 20 կմ, իսկ հոսանքի հակառակ ուղղութեամբ գնացողը՝ 15 կմ: Քանի ժամից հետո հանդիպեցին միմյանց:

694. 2 քաղաքներից, վորոնց միջև յեղած հեռավորութեանը 630 կմ եր, միաժամանակ իրար հանդեպ դուրս յեկան յերկու գնացք — մարդատար ե ճեպընթաց: Մարդատարը 1 ժամում անցնում է 35 կմ, իսկ ճեպընթացը՝ 55 կմ: Ինչքան ժամանակից հետո նրանք կհանդիպեն միմյանց:

695. Խանութում կար 24 կգ թեյ ե 35 կգ սուրճ, ընդամենը 3360 ուրբլու. ամբողջ թեյն արժեր այնքան, վորքան ամբողջ սուրճը: Վորքանով թանգ եր 1 կգ թեյը 1 կգ սուրճից:

696. Մի մանկատնում կա 115 յերեխա, մյուսում՝ 180: Նրանց պահելու համար պետութեանը բաց է թողել տարեկան 736320 ուրբ.: Վորքան փող պետք է ստանա յուրաքանչյուր մանկատնը:

697. Յերկու քաղաքներից, վորոնց միջև յեղած հեռավորութեանը 1206 կմ եր, միաժամանակ իրար հանդեպ դուրս յեկան յերկու գնացք: Առաջին գնացքը մեկ ժամում անցնում է 35 կմ, իսկ յերկրորդը՝ 32 կմ: Ժամը քանիսին նրանք կհանդիպեն միմյանց, յեթե յերկու գնացքն ել մեկնեցին առավոտյան ժամը 8-ին:

698. 1079 կմ հեռավորութեան վրա գտնվող 2 քաղաքներից միաժամանակ իրար հանդեպ դալիս են 2 գնացք: Նրանցից մեկն անցնում է մեկ ժամում 45 կմ, մյուսը՝ 7 կմ-ով պակաս: Քանի կիլոմետր կանցնի այդ գնացքներից յուրաքանչյուրը մինչև միմյանց հանդիպելը:

699. Մեկ սեղանի ե 10 աթոռների համար վճարեցին 156 ուրբ., իսկ նույնանման սեղանի ե 12 աթոռներին

համար՝ 180 ուղւոյ: Ի՞նչ գնով էյին վաճառվում այդ սեղանները և աթոռները:

700. Բուժետի համար առաջին տնգամ գնեցին 3 կգ շոկոլադի կանֆետ և 5 կգ մրգի կանֆետ, ընդամենը 105 ուղւոյ: Մյուս անգամ նույն գներով գնեցին 3 կգ շոկոլադի և 8 կգ մրգի կանֆետ, ընդամենը 141 ուղւոյ: Վորքան վճարեցին յո. բաքանչյուր տեսակի 1 կգ կանֆետին:

701. 4 արկղ խնձորի և 7 արկղ խաղողի քաշը միասին 402 կգ է, իսկ նույն չափի 9 արկղ խնձորի և 7 արկղ խաղողի քաշը միասին 642 կգ է: Վորքան է մեկ արկղ խնձորի և մեկ արկղ խաղողի քաշը:

702. 3 գումարելիների գումարը 6 480 120 է. գումարելիներից մեկը 130 716 է, մյուսը՝ 815 638: Ինչի՞նչ է հավասար յերրորդ գումարելին:

703. 3 գումարելիների գումարը հավասար է ամենամեծ հնգանիշ թվին. գումարելիներից մեկը 30 851 է, իսկ մյուսը՝ 56 974: Ինչի՞նչ է հավասար յերրորդ գումարելին:

704. Յերկու թվերի տարբերությունը հավասար է ամենամեծ քառանիշ թվին: Նվազելին 30 600 է: Գտե՛ք հանելին:

705. 6037 վերցրեք իբրև գումարելի 186 տնգամ:

706. Յերկու թվերի արտադրյալը 55 068 է: Նրանցից մեկը 78 է: Գտե՛ք մյուս թիվը:

707. 2 արտադրիչների արտադրյալը 12 784 է: Նրանցից մեկը 376 է: Գտե՛ք մյուս արտադրիչը:

708. Բաժանելին 45 024 է, բաժանարարը՝ 56: Գտե՛ք քանորդը:

709. Գտե՛ք 31 392-ը 654-ի վրա բաժանելուց ստացվող քանորդը:

710. Բաժանելին 20 794 է, բաժանարարը՝ 37: Գտե՛ք քանորդը:

711. Բաժանարարը 456 է, իսկ քանորդը՝ 4693: Գտե՛ք բաժանելին:

ԲԱՐԴ ԱՆՎԱՆԱԿԱՆ ԹՎԵՐԻ ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄԸ ՅԵՎ ԲԱԺԱՆՈՒՄԸ

712.	23	ս.	15	կ. × 3	27	ս.	15	կ. × 60
	18	ս.	38	կ. × 6	49	ս.	75	կ. × 17
	14	ս.	18	կ. × 5	22	ս.	18	կ. × 70
	142	ս.	65	կ. × 8	41	ս.	34	կ. × 24

713.	22	մ	75	սմ × 4	25	մ	15	սմ × 20
	64	մ	5	դմ × 6	56	մ	7	դմ × 30
	95	մ	68	սմ × 5	78	մ	16	սմ × 16

714.	34	սմ	9	մմ × 3	32	սմ	5	մմ × 40
	42	սմ	5	մմ × 5	64	սմ	6	մմ × 35
	88	սմ	9	մմ × 80	91	սմ	3	մմ × 47

715.	2	կմ	565	մ × 8	31	կմ	128	մ × 20
	12	կմ	762	մ × 7	10	կմ	165	մ × 81
	19	կմ	618	մ × 40	11	կմ	512	մ × 85

716.	5	կգ	831	գ × 4	22	կգ	180	գ × 20
	17	կգ	155	գ × 6	23	կգ	662	գ × 12
	6	կգ	650	գ × 30	16	կգ	100	գ × 15

717.	3	ս	5	գ × 7	8	ս	119	կգ × 8
	19	ս	6	գ × 20	11	ս	156	կգ × 20
	14	ս	9	գ × 36	16	ս	750	կգ × 56

718.	22	ս.	: 8	63	ս.	: 28
	23	ս.	15 կ. : 5	31	ս.	74 կ. : 23
	65	ս.	70 կ. : 30	508	ս.	56 կ. : 312

719. 27 <i>н.</i> :5	108 <i>н.</i> :48
42 <i>н.</i> 20 <i>л.</i> :4	122 <i>н.</i> 65 <i>л.</i> :55
119 <i>н.</i> 40 <i>л.</i> :60	239 <i>н.</i> 68 <i>л.</i> :214
720. 48 <i>մ</i> :5	87 <i>մ</i> :58
78 <i>մ</i> 60 <i>սմ</i> :6	48 <i>մ</i> 8 <i>դմ</i> :61
82 <i>մ</i> 8 <i>դմ</i> :9	71 <i>մ</i> 76 <i>սմ</i> :78
721. 26 <i>սմ</i> :4	47 <i>սմ</i> 5 <i>մմ</i> :25
37 <i>սմ</i> 5 <i>մմ</i> : 5	55 <i>սմ</i> 8 <i>մմ</i> :18
43 <i>սմ</i> 2 <i>մմ</i> : 6	45 <i>սմ</i> 6 <i>մմ</i> :24
722. 51 <i>կմ</i> :5	27 <i>կմ</i> 972 <i>մ</i> :37
55 <i>կմ</i> 504 <i>մ</i> :8	44 <i>կմ</i> 928 <i>մ</i> :39
57 <i>կմ</i> 120 <i>մ</i> :60	30 <i>կմ</i> 856 <i>մ</i> :58
723. 12 <i>կգ</i> :5	12 <i>կգ</i> 265 <i>գ</i> :55
64 <i>կգ</i> 330 <i>գ</i> :7	29 <i>կգ</i> 250 <i>գ</i> :26
64 <i>կգ</i> 470 <i>գ</i> :70	53 <i>կգ</i> 637 <i>գ</i> :57
724. 7 <i>ս</i> 2 <i>գ</i> :3	55 <i>ս</i> 510 <i>կգ</i> :70
15 <i>ս</i> :6	124 <i>ս</i> :80
84 <i>ս</i> 6 <i>գ</i> :47	10 <i>ս</i> 260 <i>կգ</i> :270

725. Իհնն է թանգ և քանիսոմի. 15 մետր բամբակի կտորը, վորի մետրն արժե 3 *ռ.* 65 *կոպ.*, թե 12 մետր քաթանը, վորի մետրն արժե 7 *ռ.* 30 *կ.*

726. Գնեցին 3 տասնյակ նարինջ, տասնյակը 17 *ռուբ.* 50 *կոպեկով*: Հարյուր խնձորն այդ բոլոր նարինջներին 20 *ռ.* 75 *կոպ.* եժան է: Վորքան վճարեցին 5 հարյուրյակ խնձորին:

727. Մեկ պարկում կա 42 *կգ* շաքարավազ, մյուսում 36 *կգ*: Վորքան արժե յուրաքանչյուր պարկի շաքարավազը, յեթե յերկրորդ պարկինը 22 *ռուբ.* 80 *կոպ.* եժան է առաջինին:

728. 4 *կգ* 337 *գ* բրդից գործեցին 9 զույգ գուլպա և 10 գլխաշոր: Յուրաքանչյուր զույգ գուլպային գործածվեց 183 *գ* բուրդ: Վորքան բուրդ գործածվեց յուրաքանչյուր գլխաշորի համար:

729. Յերկու ձեռագիր արտադրելու համար վճարեցին 79 *ռ.* 50 *կոպ.*: Դրանցից մեկը 47 *եջ* էր, մյուսը՝ 59 *եջ*: Վորքան արժեք յուրաքանչյուր ձեռագրի արտագրումը:

730. Մեկ ող պատրաստելու համար անհրաժեշտ է 4 *սմ* 6 *մմ* լար: Մի կտոր լարից պատրաստեցին 18 ող և ելի մնաց 17 *սմ* 2 *մմ*: Ինչքան էր լարի յերկարությունը:

731. 2 քաղաքից իրար հանդեպ միաժամանակ դուրս յեկան յերկու գնացք: Մեկն անցնում էր 1 ժամում 53 *կմ* 100 *մ*, իսկ մյուսը՝ 8 *կմ* պակաս: 5 ժամից հետո դրանք հանդիպեցին միմյանց: Վորոշեցեք յերկու քաղաքների միջև յեղած հեռավորությունը:

732. 3 միատեսակ կտորեղենին վճարեցին 97 *ռ.* 75 *կոպ.*: Վորքան արժեք յուրաքանչյուր կտորը, յեթե դրանցից առաջինը 7 *մ* էր, յերկրորդը՝ 4 *մ* և յերրորդը՝ 6 *մ*:

733. Վորսորդը հրացանի համար վճարեց 85 *ռ.*, պատյանի համար՝ 4 անգամ պակաս, իսկ վորսորդական պայուսակի համար՝ 14 *ռ.* 45 *կ.* ավելի, քան պատյանին: Ընդամենը ինչքան փող ծախսեց վորսորդը:

734. 2 քաղաքների միջև յեղած հեռավորությունը 345 *կմ* է: Այդ քաղաքներից միաժամանակ իրար հանդեպ դուրս յեկան 2 գնացք: Մեկն անցնում էր 1 ժամում 36 *կմ* 300 *մ*, իսկ մյուսը՝ 3 *կմ* 700 *մ* պակաս: 3 ժամից հետո դրանք ինչ հեռավորության վրա կլինեն միմյանցից:

735. 25 մ 80 մ յերկարության մի կտոր լարից կտրեցին նրա չորրորդ մասը, իսկ մնացածից շինեցին 15 միասնակ առանցք: Ինչքան է յուրաքանչյուր առանցքի յերկարությունը:

736. Մեկ բեռնակիր տեղափոխեց 245 հակ, մյուսը՝ նույնպիսի 280 հակ: Յերկրորդ բեռնակրի բոլոր հակերը 2 s 625 կգ-ով ծանր էին առաջին բեռնակրի հակերից: Գտեք յուրաքանչյուր բեռնակրի հակերի քաշը:

737. Յերկու շտապ հեռագրի համար վճարեցին 33 ռուբ. 25 կոպ.: Յուրաքանչյուր հեռագրի առաքումն արժե 50 կոպ., իսկ մնացած ամբողջ դրամը վճարում են բառերի համար, յուրաքանչյուր բառին հավասար չափով: Վորքան արժեք յուրաքանչյուր հեռագիրը, յեթե մեկում 25 բառ կար, իսկ մյուսում՝ 18 բառ:

738. Տոնածառի նվերների համար գնեցին մի տեսակից 2 կգ 400 գ կանֆետ, մյուս տեսակից՝ 1 կգ 200 գ, իսկ յերրորդ տեսակից՝ 2 անգամ ավելի, քան առաջինը և յերկրորդը միասին: Այս բոլոր կանֆետներն իրար խառնեցին և հավասարապես լցրին 75 տոպրակների մեջ: Վորքան էր ամեն մի տոպրակի քաշը:

739. Մեկ շտեմարանում կար 186 պարկ ալյուր, մյուսում՝ 230 պարկ և յերրորդում՝ 285. յերրորդ շտեմարանում յեղած բոլոր պարկերի քաշը 3 s 520 կգ ավելի յեր, քան յերկրորդ շտեմարանում յեղած բոլոր պարկերը: Գտեք յուրաքանչյուր շտեմարանում յեղած պարկերի քաշը:

740. Ակումբի համար գնեցին շախմատ և շաշկիներ ու վճարեցին միասին 35 ռ. 20 կ.: Ինչքան արժի շախմատը և ինչքան շաշկիները, յեթե շախմատը շաշկիներից թանկ է 12 ռ. 20 կ.:

741. Ստախանովականը 2 ամսում աշխատեց 1856 ռ. 30 կոպ., վորից յերկրորդ ամսում 253 ռ. 50 կոպ.

ավելի աշխատեց, քան առաջին ամսում: Յերկրորդ ամսում քանի՞ ռուբլի աշխատեց:

742. Արհեստանոցում կար 3 կտոր պղինձ, վորոնց քաշը միասին 35 կգ 200 գ էր: Առաջին 2 կտորը հավասար քաշ ունեյին, իսկ յերրորդը 2 կգ 500 գ ավելի յեր, քան դրանցից յուրաքանչյուրը: Ինչքան էր յուրաքանչյուր կտորի քաշը:

743. Մանկատան համար մթերեցին 2 s 250 կգ կարտոֆիլ, կրուպա և կաղամբ: Կարտոֆիլը 5 անգամ, իսկ կաղամբը 3 անգամ ավելի յեր, քան կրուպան: Ինչքան կարտոֆիլ, կրուպա և կաղամբ մթերեցին առանձին-առանձին:

744. 3 մ սատինի և 5 մ չիթի համար վճարեցին 34 ռուբ. 50 կոպ. ամբողջ սատինն արժեք ալնքան, վորքան ամբողջ չիթը: Չիթի համեմատութեամբ վորքանով ավելի վճարեցին 1 մ սատինի համար:

745. Բանվորական 2 արտել յուրաքանչյուրը հավասարապես, ասֆալտապատեցին 8 կմ 890 մ ճանապարհ. նրանցից առաջինը ամբողջ աշխատանքը կատարեց 7 օրում, իսկ յերկրորդը՝ 5 օրում: Վորքան ճանապարհ կարող են ասֆալտապատել յերկու արտելները մեկ օրում:

ՀԱՍԱՐԱԿ ԿՈՏՈՐԱԿՆԵՐ

746. Շրջանը բաժանեցին 2 հավասար մասի: Մեկ մասը տուշով սևացրին: Շրջանի վոր մասը տուշով սևացրին: (Գծ. 9.).

Գծ. 9.

Գծ. 10.

Շրջանը բաժանեցին 4 հավասար մասերի: 3 մասը տուշով սևացրին: Շրջանի վրձ մասը տուշով սևացրին (զծ. 9):

Գրեցեք թվերով կես, քառորդ, յերեք քառորդ:

747. Խնչ պետք է անել թղթի մեկ շերտը, վոր ստացվի այդ շերտի $\frac{3}{4}$ -ը:

748. Շրջանը բաժանեցին 8 հավասար մասերի: Սևացրին 3 ալգախի մասեր, 5 մասեր, 7 մասեր:

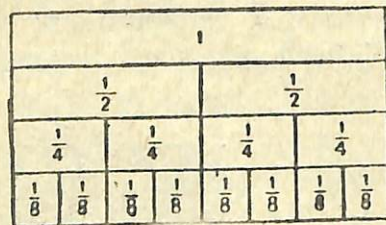
Շրջանի վրձ մասը սևացրին առաջին անգամ, յերկրորդ անգամ, յերրորդ անգամ (զծ. 10):

Գրեցեք թվանշաններով մեկ ութերորդական, յերեք ութերորդական, հինգ ութերորդական, յոթ ութերորդական:

749. Խնչ պետք է անել թղթի մեկ շերտը, վոր ստացվի այդ շերտի $\frac{3}{8}$ -ը, $\frac{5}{8}$ -ը, $\frac{7}{8}$ -ը:

750. Քանի՞ կես, քառորդ, ութերորդ ունի ամբողջ շերտը: Քանի՞ քառորդ ունի $\frac{1}{2}$ -ը և քանի՞ ութերորդ ունի

$\frac{1}{4}$ -ը, $\frac{3}{4}$ -ը, $\frac{1}{2}$ -ը (զծ. 11):

Զծ. 11.

751. Քանի՞ կես կարելի յե կազմել $\frac{2}{4}$ -ից, $\frac{4}{8}$ -ից:

752. Քառորդ կարելի յե կազմել $\frac{2}{8}$ -ից, $\frac{4}{8}$ -ից, $\frac{6}{8}$ -ից:

753. Արտագրեցեք որինակները: Կրացրեք բաց թռչած թվերը:

$$\begin{array}{ccccc} \frac{1}{2} = \frac{1}{4} & \frac{1}{2} = \frac{1}{8} & \frac{1}{4} = \frac{1}{8} & \frac{3}{4} = \frac{1}{8} & 1 = \frac{1}{8} \\ \frac{2}{4} = \frac{4}{8} & \frac{4}{8} = \frac{2}{2} & \frac{4}{8} = \frac{4}{4} & \frac{2}{8} = \frac{4}{4} & \frac{6}{8} = \frac{4}{4} \end{array}$$

754. $\frac{1}{4} + \frac{1}{4}$ $\frac{1}{8} + \frac{1}{8}$ $\frac{1}{8} + \frac{3}{8}$ $\frac{3}{8} + \frac{3}{8}$ $\frac{1}{8} + \frac{5}{8}$

755. $\frac{1}{2} + \frac{1}{2}$ $\frac{3}{4} + \frac{1}{4}$ $\frac{1}{8} + \frac{7}{8}$ $\frac{3}{8} + \frac{5}{8}$ $\frac{7}{8} + \frac{1}{8}$

756. $\frac{1}{2} + \frac{1}{4}$ $\frac{1}{2} + \frac{1}{8}$ $\frac{3}{4} + \frac{1}{8}$ $\frac{1}{4} + \frac{5}{8}$ $\frac{3}{8} + \frac{1}{2}$

757. $\frac{3}{4} - \frac{1}{4}$ $\frac{5}{8} - \frac{1}{8}$ $\frac{3}{8} - \frac{1}{8}$ $\frac{7}{8} - \frac{5}{8}$ $\frac{7}{8} - \frac{3}{8}$

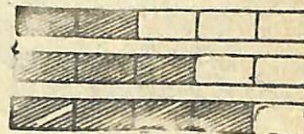
758. $1 - \frac{1}{2}$ $1 - \frac{3}{4}$ $1 - \frac{5}{8}$ $1 - \frac{1}{8}$ $1 - \frac{7}{8}$

759. $\frac{3}{4} - \frac{1}{2}$ $\frac{5}{8} - \frac{1}{2}$ $\frac{1}{2} - \frac{3}{8}$ $\frac{7}{8} - \frac{3}{4}$ $\frac{3}{4} - \frac{5}{8}$

760. Շերտը բաժանեցին 5 հավասար մասի: Սևացրին այդպիսի 2 մասը, 3 մասը, 4 մասը:

Շերտի վրձ մասը սևացրին առաջին անգամ, յերկրորդ անգամ, յերրորդ անգամ (զծ. 12):

Գրեցեք թվանշաններով մեկ հինգերորդական, յերկու հինգերորդական, յերեք հինգերորդական, չորս հինգերորդական:

Զծ. 12.

761. Ի՞նչ պետք է անել շրջանը, փոր ստացվի շրջանի $\frac{1}{5}$ -ը, $\frac{3}{5}$ -ը, $\frac{4}{5}$ -ը:

762. Թղթի շերտը բաժանեցին 10 հավասար մասի: Սևացրին 3 այդպիսի մասերը, 7 մասերը, 9 մասերը: Շերտի վրժ մասը սևացրին առաջին անգամ, յերկրորդ անգամ, յերրորդ անգամ:

Գրեցեք թվանշաններով մեկ տասերորդական, յերեք տասերորդական, յոթ տասերորդական ինը տասերորդական:

1									
$\frac{1}{5}$	$\frac{1}{5}$	$\frac{1}{5}$	$\frac{1}{5}$	$\frac{1}{5}$					
$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{10}$

Գծ. 13.

763. Ի՞նչ պետք է անել շրջանը, փոր ստացվի շրջանի $\frac{3}{10}$ -ը, $\frac{7}{10}$ -ը, $\frac{9}{10}$ -ը:

764. Քանի՞ հինգերորդական է քանի՞ տասերորդական է ամբողջ շերտը:

765. Քանի՞ տասերորդ կա $\frac{1}{5}$ -ում, $\frac{2}{5}$ -ում, $\frac{3}{5}$ -ում, $\frac{4}{5}$ -ում (գծ. 13):

766. Քանի՞ հինգերորդ կարելի յե կազմել $\frac{2}{10}$ -ից, $\frac{4}{10}$ -ից, $\frac{6}{10}$ -ից, $\frac{8}{10}$ -ից:

767. Արտագրեցեք որինակները: Լրացրեք բաց թողած թվերը:

$$\frac{1}{5} = \frac{\quad}{10} \quad \frac{2}{5} = \frac{\quad}{10} \quad \frac{3}{5} = \frac{\quad}{10} \quad \frac{4}{5} = \frac{\quad}{10} \quad 1 = \frac{\quad}{5}$$

$$\frac{2}{10} = \frac{\quad}{5} \quad \frac{4}{10} = \frac{\quad}{5} \quad \frac{6}{10} = \frac{\quad}{5} \quad \frac{8}{10} = \frac{\quad}{5} \quad \frac{10}{10} = \frac{\quad}{5}$$

768. $\frac{1}{5} + \frac{3}{5} \quad \frac{2}{5} + \frac{2}{5} \quad \frac{1}{10} + \frac{3}{10} \quad \frac{3}{10} + \frac{3}{10} \quad \frac{1}{10} + \frac{7}{10}$

769. $\frac{1}{5} + \frac{4}{5} \quad \frac{2}{5} + \frac{3}{5} \quad \frac{3}{10} + \frac{7}{10} \quad \frac{1}{10} + \frac{9}{10}$

770. $\frac{1}{5} + \frac{1}{10} \quad \frac{3}{5} + \frac{1}{10} \quad \frac{1}{5} + \frac{3}{10} \quad \frac{1}{5} + \frac{7}{10} \quad \frac{2}{5} + \frac{3}{10}$

771. $\frac{4}{5} - \frac{1}{5} \quad \frac{3}{5} - \frac{2}{5} \quad \frac{9}{10} - \frac{3}{10} \quad \frac{7}{10} - \frac{3}{10} \quad \frac{9}{10} - \frac{1}{10}$

772. $1 - \frac{1}{5} \quad 1 - \frac{3}{5} \quad 1 - \frac{3}{10} \quad 1 - \frac{7}{10} \quad 1 - \frac{9}{10}$

773. $\frac{2}{5} - \frac{1}{10} \quad \frac{4}{5} - \frac{3}{10} \quad \frac{7}{10} - \frac{2}{5} \quad \frac{4}{5} - \frac{7}{10} \quad \frac{9}{10} - \frac{4}{5}$

774. Դույլի կեսը լցված եր ջրով, հետո դարձյալ լցրին դույլի $\frac{1}{4}$ -ը: Դույլի վրժ մասը լցվեց ջրով:

775. Բանջարանոցի կեսը հատկացված է կարտոֆիլի, $\frac{1}{4}$ մասը՝ կաղամբի, $\frac{1}{8}$ մասը՝ սոխի համար: Բանջարանոցի վրժ մասն է հատկացված այդ բոլոր բանջարեղեններին:

776. Աշակերտը սկզբում սեացրեց շրջանի $\frac{3}{5}$ -ը, հետո ել՝ $\frac{3}{10}$ -ը: Ամբողջ շրջանի վրժ մասը սեացրեց աշակերտը:

777. Ամբողջ տախտակի $\frac{5}{8}$ մասը գործածեցին նստարանի համար, իսկ մնացած մասից շինեցին դարակ: Տախտակի վրա մասը գնաց դարակի համար:

778. Տղան կարդաց ամբողջ գրքի $\frac{7}{10}$ -ը Գրքի վրա մասը մնաց կարդալու:

779. Աղջիկն իր փողերի $\frac{4}{5}$ մասով գնեց ալբոմ, իսկ $\frac{1}{10}$ մասով ներկեր: Իր փողերի վրա մասը նա ծախսեց:

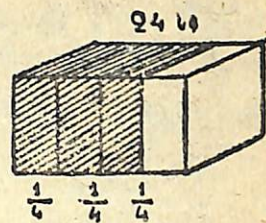
780. Դատարկ բաժակը $\frac{2}{5}$ կգ է, իսկ սերով վրժ՝ $\frac{7}{10}$ կգ: Վորքման է սերի քաշը:

781. Բանվորը խնայդրամարկդից վերցրեց իր խնայուշ դոլթյան $\frac{1}{5}$ -ը վերաբերու գնելու և $\frac{1}{10}$ մասը՝ հեծանիվ գնելու: Նրա խնայողության վրա մասը մնաց դրամարկդում:

782. Մի տեսակ կանֆետից գնեցին $\frac{5}{8}$ կգ, իսկ մյուս տեսակից՝ $\frac{1}{4}$ կգ սլակաա: Ընդամենը վորքման կանֆետ գնեցին:

783. Գնեցին մեկ սլարկ կարտոֆիլ: Առաջին վեցուրյակում գործածեցին ամբողջ կարտոֆիլի $\frac{2}{5}$ -ը, յերկրորդ վեցուրյակում՝ $\frac{3}{10}$ -ը: Կարտոֆիլի վրա մասը մնաց:

784. Յուղի մի կտորը 24 կգ է: Վաճառեցին այդ կտորի $\frac{3}{4}$ -ը: Քանի կիլոգրամ յուղ վաճառեցին (գծ. 14):

Գծ. 14.

785. Քանի ըուպե լե՝ $\frac{1}{2}$ ժամը, $\frac{1}{4}$ ժամը, $\frac{3}{4}$ ժամը:

786. Քանի ըուպե լե՝ $\frac{1}{5}$ ժամը, $\frac{3}{5}$ ժամը, $\frac{1}{10}$ ժամը, $\frac{7}{10}$ ժամը, $\frac{9}{10}$ ժամը:

787. Քանի սանտիմետր է՝ $\frac{3}{4}$ մ, $\frac{2}{5}$ մ, $\frac{3}{10}$ մ, $\frac{7}{10}$ մ:
788. Գնեցին 1 կգ յուղ: Սկզբում գործածեցին $\frac{3}{8}$ կգ, հետո ել՝ $\frac{2}{5}$ կգ: Քանի գրամ յուղ գործածեցին:

789. Քանի կուպեկ ծախսեցին գիրք, տետրակ և մատիտ գնելու համար, յեթե գիրքն արժե $\frac{2}{5}$ ռ., տետրակը՝ $\frac{3}{10}$ ռ., իսկ մատիտը՝ $\frac{1}{10}$ ռուբ.:

790. Աշակերտն ապրում է դպրոցից $\frac{7}{8}$ կմ հեռավորության վրա: Քանի կիլոմետր և մետր ճանապարհ է անցնում նա տնից դպրոց և դպրոցից տուն:

791. Աղջիկն ունեւր 95 կուպ., այդ փողի $\frac{3}{5}$ մասով

նա գնեց ներկեր, իսկ մնացած գրամով գնեց վրձին: Վորքան արժե վրձինը:

792. Գիրքը բաղկացած է 344 էջից: Աշակերտը կարգաց 4-րդ օրվա $\frac{5}{8}$ -ը: Աշակերտը քանի՞ էջը կարդաց:

793. Մինչև ուսումնական տարեսկիզբը պետք է վերանորոգվեր 180 դպրոց, այդ դպրոցների $\frac{9}{10}$ վերանորոգեցին ժամկետից շուտ: Քանի՞ դպրոց վերանորոգեցին ժամկետից շուտ:

794. Պարաշյուռոտը թռավ 1770 մ բարձրությունից, այդ հեռավորության $\frac{3}{5}$ -ը նա թռավ առանց պարաշյուռը բացելու: Գետնից ինչ հեռավորության վրա նա բաց արեց պարաշյուռը:

795. Պատրաստի հագուստեղենի գործարանը բաց թողեց 15 340 կոստյում, այդ կոստյումների $\frac{5}{8}$ -ը ուղարկեց գյուղական կոոպերատիվները: Քանի՞ կոստյում ուղարկվեց գյուղական կոոպերատիվները:

796. Կիոսկում կար 115 վանդակավոր և 165 մեկտողանի տետր: Այդ տետրների $\frac{7}{8}$ -ը վաճառեցին: Քանի՞ տետր վաճառեցին:

797. Մի անտառամասում կար 745 սոճի և 325 լեռնալուծի, այդ ծառերի $\frac{3}{10}$ -ը կտրեցին փորպես վառելավայր: Քանի՞ ծառ կտրեցին:

798. Մի տակառում կար 276 լ նավթ, մյուսում՝ 88 լ ալկոլի, նավթի $\frac{4}{5}$ մասը վաճառեցին: Քանի՞ լիտր նավթ վաճառեցին:

799. Լենինգրադից դուրս յեկավ մի գնացք, փոքր բաղկացած էր 15 վագոնից: Յուրաքանչյուր վագոնում միջին թվով տեղավորվում է 56 ուղևոր: Ուղևորները $\frac{9}{10}$ -ը գնում է մինչև Մոսկվա: Քանի՞ ուղևոր է գնում մինչև Մոսկվա:

800. Մի ռայոնում 18 650 սովորող կա, նրանց $\frac{2}{5}$ -ը սովորում է միջնակարգ դպրոցներում, իսկ մնացածը՝ տարրական դպրոցներում: Քանի՞ յերեխա յե սովորում տարրական դպրոցներում:

801. Լաստանավերով բերին 170 800 գերան: Առաջին վեցորյակում բեռնաթափեցին այդ գերանների $\frac{3}{8}$ -ը, յերկրորդ վեցորյակում՝ մնացածի $\frac{7}{10}$ -ը: Քանի՞ գերան բեռնաթափեցին յերկրորդ վեցորյակում:

802. Ակումբի կահավորման համար բաց եր թողնված 3880 ո., այդ գումարի $\frac{3}{10}$ մասով գնեցին կահ-կարասիք, $\frac{3}{8}$ -ով՝ դրքեր գրադարանի համար: Մնացած գրամով գնեցին յերաժըշտական գործիքներ: Վորքան վճարեցին յերաժըշտական գործիքներին:

803. Խանութ բերին 820 կգ ձուկ: Այդ ձկան $\frac{2}{5}$ -ը վաճառեցին, կիլոգրամը 2 ո. 75 կոպ., իսկ մնացածի յուրաքանչյուր կիլոգրամը՝ 3 ո. 15 կ.: Վորքան փող ստացան ամբողջ ձկան վաճառքից:

804. Տպարանում որական տպվում է 56 800 որինակ լրագիր, այդ որինակների $\frac{3}{5}$ -ը ուղարկվում է շրջան, $\frac{3}{10}$ -ը՝

քաղաքի բաժանորդներին: Մնացած որինակները վաճառվում են կիոսկներում: Քանի որինակ լրագիր է վաճառվում կիոսկներում:

805. Պիոներական պալատի զանազան խմբակներում մասնակցում են 1600 զպրոցական: Դրանց $\frac{3}{10}$ մասը մասնակցում է հրաձգային խմբակներում, $\frac{1}{8}$ -ը՝ մոդելային: Քանի զպրոցական է մասնակցում հրաձգային և մոդելային խմբակներում:

806. Գտեք 1248-ի $\frac{3}{4}$, $\frac{5}{8}$ և $\frac{7}{8}$ մասը:

Գտեք 25 350-ի $\frac{3}{5}$ և $\frac{7}{10}$ մասը:

807. Գումարեցեք 14 880-ի $\frac{3}{8}$ և $\frac{9}{10}$ մասերը:

Գումարեցեք 35 750-ի $\frac{3}{10}$ և $\frac{4}{5}$ մասերը:

ՈՐԻՆԱԿՆԵՐ ՅԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐ ԲՈԼՈՐ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ

808. $(2327 \times 6) + (6517 : 49) - 9579 + 95484$
 $(8523 : 9) + (5348 \times 6) - 15994 - 16041$
 $(1634 \times 87) + (427 \times 609) - 2836 - 99365$
 $(25875 : 575) + (239552 : 394) + (75335 : 305)$

809. $(805434 : 906) + (406 \times 907) - 280573$
 $(10000 - 8492) \times (276318 : 903) - 61448$
 $(963 \times 475) - (500315 : 235) + 655815$
 $8014 - (132 \times 54) + (44892 : 36) + 17867$

810. $(15006000 - 6198650) : 706$ 3 843 168 : 98 : 86
 $(12341545 + 7684055) : 960$ 3 202 131 : 67 : 89
 $(2028672 - 1928882) : 587$ 2 843 100 : 78 : 54

811. $(8659 \times 485) - (2748 \times 377)$ 47 880 $\times$ 864 : 324
 $(26790 \times 379) + (16843 \times 185)$ 56 100 $\times$ 744 : 720
 $(75600 \times 807) - (9735 \times 509)$ 16 740 $\times$ 512 : 576

812. $(1043988 + 996084) : (786947 - 786438)$
 $(7188250 + 99999) : (19503 - 18896)$
 $(80743575 + 7142049) : (94468 - 93562)$

813. 192 n. 64 4. $\times$ 8 355 n. 18 4. $\times$ 4
274 n. 56 4. $\times$ 78 759 n. 60 4. $\times$ 50
191 n. 70 4. : 90 284 n. 20 4. : 98
5944 n. 25 4. : 31 3917 n. 36 4. : 92

814. 187 մ 18 սմ $\times$ 7 12 կգ 563 գ $\times$ 6
124 մ 50 սմ $\times$ 60 43 կգ 172 գ $\times$ 7
279 մ 72 սմ : 37 89 կգ 856 գ : 39
3742 մ 37 սմ : 59 31 կգ 779 գ : 99

815. $690 + x = 2136$ $3247 - x = 2059$
 $4258 + x = 6035$ $7028 - x = 4976$
 $x + 7628 = 9010$ $x - 6827 = 9485$
 $x + 9364 = 14021$ $x - 9084 = 27096$

816. $x \times 382 = 16044$ $94089 : x = 237$
 $x \times 526 = 18936$ $55144 : x = 452$
 $376 \times x = 29328$ $x : 678 = 255$
 $853 \times x = 49474$ $x : 813 = 356$

817. Բազմից Բաթումի նավթատար խողովակներով կարելի է մղել որական 4389 s նավթ: Գնացքը տանում է 38 նավթատար ցիստերն, յուրաքանչյուրում 16 s 500 կգ: Քանի գնացք է հարկավոր խողովակներով մղվող մի որվա նավթը տեղափոխելու համար:

818. Խորհանդեսութիւնը 120 հաւից ստացաւ 2160 յ հացահատիկ: Հետեյալ տարին այդ հողամասը ընդարձակեցին 30 հաւով և ստացան 3450 ց: Ինչքանով բարձրացաւ մի հաւի միջին բերքը:

819. Մանկատան համար գնեցին 24 մ քաթան՝ 183 ռ, 60 կոպեկով, և 38 մ չիթ, 2թի 1 մ 3 ռ, 80 կոպեկով եւ ժան և քաթանի 1 մ-ի արժեքից: Ի՞նչ արժե գնված ամբողջ կտորեղենը:

820. Կոլանտեսութիւնը հավաքեց 11280 ց հացահատիկ, յուրաքանչյուր հեկտարից 20 ց: Հետեյալ տարին ցանքսադաշան ավելացրին քառորդ մասով: Ընդամենը քանի՞ հա դարձաւ կոլանտեսութեան վարելահողը:

821. Գրադարանում 1000 որինակ գիրք դարսեցին $3\frac{2}{5}$ պահարանում, առաջին պահարանում՝ ամբողջ գրքերի $\frac{2}{5}$

մասը, յերկրորդում՝ մնացածի $\frac{3}{5}$ մասը, իսկ յերրորդում՝ մնացածը: Քանի՞ գիրք գրին յերրորդ պահարանում:

822. Զրադացի սարքավորման համար կոլանտեսութիւնը 3 ժամկետում վճարեց 2460 ռուբլի: Առաջին ժամ-

կետին վճարվեց ամբողջ գրամի $\frac{2}{5}$ մասը, յերկրորդ ժամ-

կետին՝ $\frac{3}{8}$ մասը, իսկ յերրորդ ժամկետին՝ մնացածը: Ինչքան վճարվեց յերրորդ ժամկետին:

823. Գործարան պետք է ուղարկելին 24648 ռ թուշ: Թուշի յերկու յերրորդ մասը ուղարկեցին յերկաթուղով, իսկ մեկ հինգերորդ մասը՝ ջրային ճանապարհով: Դարձյալ ինչքան թուշ պետք է գործարան ուղարկել:

824. 4 լրագրի վճարեցին 15 կոպ. ավելի, քան մեկ ամսագրի, իսկ ընդամենը ծախսեցին 65 կոպ.: Ի՞նչ արժե լրագիրը և ի՞նչ՝ ամսագիրը:

825. Գնեցին 4 գունավոր և 6 սև մատիտ: Գունավոր մատիտների համար վճարեցին 6 կոպեկով ավելի, քան սևերի համար: Ի՞նչ արժե սև մատիտը և ի՞նչ արժե գունավորը, յեթե ընդամենը ծախսեցին 90 կոպ.:

826. Յերեք մ դրապին վճարեցին 35 ռ, 40 կ. ավելի, քան 5 մ մահուղին: Ընդամենը աչդ յերկուսի վրա ծախսեցին 719 ռ, 40 կ.: Ի՞նչ արժե 1 մ դրապը և 1 մ մահուղը առանձին-առանձին:

827. 3 ցեղական և 5 վոշ ցեղական կովերից մեկ տարում ստացան 24450 լ կաթ: Յեղական կովերը մեկ տարում տվին 1950 լ կաթ ավելի, քան վոշ ցեղականները: Տարեկան միջին հաշվով վորքան կաթ ստացան յուրաքանչյուր ցեղական և յուրաքանչյուր վոշ ցեղական կովից:

828. Մինսկից մինչև Վլադիվոստոկ 9760 կմ է: Միջորեականի յերկարութիւնը 40000 կմ է: Վոշն է յերկար և ինչքանով Մինսկից մինչև Վլադիվոստոկ, թե՛ հասարակածից մինչև բեվեռ:

829. Հասարակածի յերկարութիւնը 40000 կմ է: Ինչքան ժամանակում կարելի յե անցնել այդ հեռավորութիւնը լոտքով, յեթե որական անցնեն 25 կմ և ամսական 5 որ հանգստանան:

830. Հասարակածի յերկարութիւնը 40000 կմ է: Քանի՞ որում կարելի յե թռչել այդ հեռավորութիւնը, յեթե սավառակը 1 ժամում թռչի 250 կմ և ընդամենը կանգ առնի կայաններում 100 ժամ:

831. Յերկու քաղաքների հեռավորութիւնը 2550 կմ է: Այդ քաղաքներից իրար հանդեպ միաժամանակ թռան

2 սավառնակ: Սրանցից մեկը 1 ժամում թռչում է 240 կմ, իսկ մյուսը՝ 30 կմ ավելի: Քանի՞ ժամից հետո սավառնակները հանդիպեցին միմյանց:

832. Յերկու քաղաքներից, վորոնց միջև յեղած հեռավորությունը 700 կմ է, միաժամանակ իրար հանդեպ դուրս յեկան 2 շոգենավ: Հոսանքի ուղղությամբ գնացող շոգենավը 1 ժամում անցնում է 20 կմ, իսկ հոսանքի հակառակ ուղղությամբ գնացողը՝ առաջինի $\frac{3}{4}$ մասը: Քանի՞ ժամից հետո դրանք կհանդիպեն միմյանց:

833. Յերկու նավահանգիստների միջև յեղած հեռավորությունը 1512 կմ է: Այդ նավահանգիստներից միաժամանակ իրար հանդեպ դուրս յեկան 2 նավ: Առաջին նավը մի ժամում անցնում էր 19 կմ, իսկ յերկրորդը՝ 23 կմ: Քանի՞ կիլոմետր պետք է անցնեն նրանցից յուրաքանչյուրը՝ մինչև միմյանց հանդիպելը:

834. Մեվաստապոլից գնացքը դուրս յեկավ առավոտյան ժամը 5-ին և անցնում էր 1 ժամում 48 կմ արագությամբ: Նույն առավոտյան ժամը 9-ին նրա հետևից դուրս յեկավ մի ուրիշ գնացք, վորն անցնում էր 1 ժամում 56 կմ արագությամբ: Իրարից ի՞նչ հեռավորության վրա կլինեն այդ գնացքները ցերեկվա ժամը 2-ին:

835. Խորհրդային ոդաչուները Մոսկվայից Ամերիկա թռան 1937 թ. հուլիսի 12-ին, ժամը 3-ն անց 21 ըոպե: Հյուսիսային բեվեռը հասան նրանք հուլիսի 13-ին, ժամը 3-ն անց 14 ըոպե: Ընդամենը ճանապարհում յեղան 62 ժամ 17 ըոպե: Ինչքան ժամանակում նրանք թռան մինչև Հյուսիսային բեվեռ և յերբ վայրեջք կատարեցին Ամերիկայում:

836. Մետաղագործների մի բրիգադ 2400 կգ առաջադրանքի ղեմաց իր հերթափոխության ընթացքում ար-

տադրեց 4290 կգ արձիճ, թեև 4 մարդու փոխարեն նա կազմված էր 3 մարդուց: Յուրաքանչյուր բանվոր ինչքանով գերակատարեց որվա առաջադրանքը:

837. 5 դազգյահի վրա 7 ժամում պատրաստեցին 630 000 բանկայի տակ: Հետագայում 2 դազգյահ փոխադրեցին այլ պատվեր կատարելու: Քանի՞ բանկայի տակ կպատրաստեն մնացած դազգյահները 28 ժամում:

838. Բանվորների մի բրիգադ 5 հերթափոխությամբ տվեց 317 s 500 կգ պողպատ: Հետո այդ նույն բրիգադը 4 հերթափոխությամբ սկսեց տալ 331 s: Ինչքանով ավելացավ պողպատի արտադրանքը մեկ հերթափոխության ընթացքում:

839. Վուշի մշակման ժամանակ 7 կոլտնտեսուհի 6 որում տվին 1008 կգ վուշաթել: Հետո նույն բրիգադն սկսեց տալ 5 որում 1050 կգ վուշաթել: Ինչքանով ավելացավ կոլտնտեսուհու ուրական արտադրանքը:

840. 5 բեռնակիր հանձն առան դատարկելու 18 վագոն միրգ, յուրաքանչյուրում 260 արկղ: Մեկ բեռնակիր դատարկում էր ուրական 120 արկղ: 5 որից հետո բրիգադում ավելացան ևս 2 բեռնակիր: Քանի՞ որ շարունակվեց մրգեղենի դատարկումը (աշխատանքի նույն արտադրողականությամբ):

841. 6 հոգուց բաղկացած մի բրիգադ պետք է պատրաստեր 1488 տրակտորային մասեր: Բանվորն ուրական կարող էր պատրաստել 8 այդալիսի ժառ: 4 որից հետո բրիգադում ավելացրին ևս 3 մարդ: Քանի՞ որում բանվորները կատարեցին պատվերը:

842. Շտեմարանում կար 8650 s ցորեն. սկզբում վերցրին ամբողջ ցորենի $\frac{3}{5}$ մասը, ապա՝ մնացորդի քառորդ մասը: Վորքան հացահատիկ մնաց շտեմարանում:

843. Բրոնզ պատրաստելու համար վերցնում են ա-
նագ՝ արճիճից 3 անգամ ավելի, իսկ պղինձ՝ արճիճից 16 ան-
գամ ավելի: Բրոնզից կիսանդրի պատրաստելու համար գոր-
ծադրեցին 3 կգ 760 գ բրոնզ: Վորքան կգործածվի առան-
ձին-առանձին անագ, պղինձ և արճիճ՝ 35 այդպիսի կիսան-
դրի պատրաստելու համար:

844. Չբեռնատար նավով բերին 6000 տախտակ: Յերբ
առաջինից դատարկեցին 280 տախտակ, իսկ յերկրորդից՝
1780 տախտակ, այն ժամանակ յերկրորդ նավում մնաց 3
անգամ ավելի, քան առաջինում: Քանի տախտակ կար յու-
րաքանչյուր նավում:

845. Առաջին վեցորյակում լվացքի մեքենան աշխա-
տեց 58 ժամ: Յերկրորդ վեցորյակում նա աշխատեց 70
ժամ և լվաց 576 կգ սպիտակեղեն ավելի, քան առաջին
վեցորյակում: Վորքան սպիտակեղեն լվաց մեքենան այդ
ամբողջ ժամանակաշրջանում:

846. Մի կտոր լվացքի սապոնի և 2 կտոր ձեռքի սա-
պոնի քաշը 600 գ է: Մի կտոր լվացքի և 5 կտոր ձեռքի
սապոնը միասին 750 գ է: Ինչքան եր մեկ կտոր լվացքի
և մեկ կտոր ձեռքի սապոնի քաշն առանձին-առանձին:

847. Մի գնորդ 5 մ չթին և 8 մ քաթանին վճարեց
81 ու. 25 կ., իսկ մյուս գնորդը 9 մ չթին և 8 մ քաթա-
նին վճարեց նույն գնով՝ 98 ու. 25 կ.: Ի՞նչ արժեք 1 մ
չիթը և ի՞նչ արժեք 1 մ քաթանը:

848. 40 խնդրագիրք և աշխարհագրության 56 դասա-
գիրք միասին արժեն 71 ու. 60 կ., իսկ 17 խնդրագիրքը
և աշխարհագրության 56 դասագիրքը միասին արժեն 57 ու.
80 կ.: Ի՞նչ արժե 1 խնդրագիրքը և 1 աշխարհագրության դա-
սագիրքն առանձին-առանձին:

849. Յերկու բեռնատար մեքենայով բերին 2 s 880 կգ
ալյուր: Մեկում կար 28 պարկ, մյուսում՝ 32 այդպիսի
պարկ: Քանի կիլոգրամ ալյուր բերին յուրաքանչյուր մե-
քենայով:

850. Բանվորը 5 յերկաթե ձողը պատրաստում է 7
ժամ 5 րոպեյում: Հետո նա սկսեց պատրաստել 7 ձողը 6
ժամ 25 րոպեյում: Ժամանակի ի՞նչ խնայողության հա-
սով բանվորը մեկ ձող պատրաստելիս:

851. Տասը ձկնորսական կարթի և 2 խցանիկի համար
վճարեցին 1 ու. 43 կոպ.: Ի՞նչ արժե մեկ խցանիկը, յեթե
դա 5 անգամ թանկ է մի տասնյակ կարթից:

852. Ողեսասայի և Նովորոսիյսկի միջև յեղած հեռավո-
րությունը 900 կմ է: Այդ յերկու քաղաքներից միաժա-
մանակ դուրս յեկան յերկու հանդիպական շոգենավեր: 15
ժամից հետո շոգենավերը գտնվում էյին միմյանցից 330 կմ
հեռավորության վրա: Ի՞նչ արագությամբ եր գնում առա-
ջին շոգենավը, յեթե յերկրորդը մեկ ժամում անցնում եր
18 կմ:

853. 15 պարկ ալյուրի և 9 պարկ կարտոֆիլի քա-
շը միասին 1 s 632 կգ է, իսկ 15 պարկ ալյուրն ու 26
պարկ կարտոֆիլը 2 s 448 կգ են: Ինչքան եր 1 պարկ
ալյուրի և 1 պարկ կարտոֆիլի քաշն առանձին-առանձին:

854. Միատեսակ բերք ունեցող 3 հողամասերից հա-
վաքեցին 5750 ց ցորեն: Վորքան ցորեն հավաքեցին յու-
րաքանչյուր հողամասից, յեթե նրանցից մեկի տարածու-
թյունը 95 հա, մյուսինը՝ 70 հա, և յերրորդինը՝ 85 հա է:

855. Հանքափորների մի հերթափոխություն 16 որում
ավեց 2160 s ածուխ: Մյուս հերթափոխությունը 12 ու

9
րում ավեց այդ քանակի $\frac{9}{10}$ -ը: Վեր հերթափոխությունն
եր մեկ որում շատ ածուխ տալիս և վորքանով ավելի:

856. Ավտոմոբիլին առաջին անգամ անցավ 82 կմ, յերկրորդ անգամ՝ 105 կմ, յերրորդ անգամ՝ 118 կմ: Անցած ամբողջ ճանապարհի համար ծախսվեց 38 կգ 125 գ բենզին, յուրաքանչյուր կիլոմետրի համար հավասարապես: Վորքան բենզին ծախսվեց առաջին, յերկրորդ և յերրորդ անգամ առանձին-առանձին:

857. Ի՞նչ թվով պետք է բազմապատկել 364-ը, վոր ստանանք 694 768:

858. Ի՞նչ թվերով պետք է բազմապատկել 126-ը, 90-ը և 42-ը, վոր ստացվեն 3 իրար հավասար արտադրյալներ, վորոնց գումարը հավասար լինի 5670-ի:

859. 33 871-ի, 49 271-ի, և 56 858-ի գումարը բաժանեցեք 32-ի և 25-ի արտադրյալի վրա:

860. Ինչի՞ լե հավասար 516 000-ը 1259-ի և 571-ի տարբերության վրա բաժանելուց ստացվող քանորդը:

861. Քանի՞ անգամ պետք է փոքրացնել 63 570-ը, վոր ստանանք 815:

862. Քանի՞ անգամ 501-ի և 404-ի տարբերությունը փոքր է 45 881-ից:

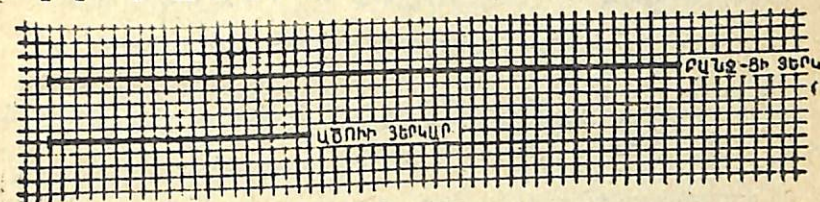
863. Վորքանով 69 768-ի և 76-ի քանորդը փոքր է 2050-ից:

864. Քանի՞ անգամ 24 600-ի և 984-ի քանորդը փոքր է 13 060-ի և 4885-ի տարբերությունից:

ՅԵՐԿՐԱԶԱՓԱԿԱՆ ՆՅՈՒՔ

ՉԱՓՈՒՄ ՅԵՎ ԳԾԱԳՐՈՒՄ

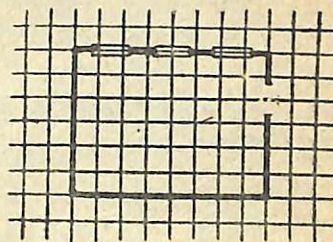
865. № 15 գծագիրը տրված է հետևյալ մասշտաբով. մեկ վանդակի յերկարությունն արտահայտում է 1 մետր:

Գծ. 15.

Ոգտվելով մասշտաբից, հաշվեցեք բանջարանոցի և ածուխի իրական յերկարությունը:

866. Հատակագծի վրա 1 վանդակի յերկարությունը ցույց է տալիս 1 մ: Իրականում ի՞նչ յերկարություն և լայնություն ունի դասարանը (գծ. 16.):

Գծ. 16.

867. Չափեցեք ձեր դասարանի յերկարությունն ու լայնությունը: Գծագրեցեք դրա հատակագիծը, ընդունելով մեկ վանդակի յերկարությունը 1 մետր: Յեթե չափելիս ստացվեն սանտիմետրեր, ապա 75 սմ կամ նրանից ավելին հաշվեցեք 1 մետր. իսկ 25 սմ և պակասը կարելի լե չհաշվել: Մնացած դեպքերում հաշվեցեք, վոր բացի ամբողջ մետրերից ստացվել է նաև կես մետր:

856. Ավտոմոբիլին առաջին անգամ անցավ 82 կմ, յերկրորդ անգամ՝ 105 կմ, յերրորդ անգամ՝ 118 կմ: Անցած ամբողջ ճանապարհի համար ծախսվեց 38 կգ 125 գ բենզին, յուրաքանչյուր կիլոմետրի համար հավասարապես: Վորքան բենզին ծախսվեց առաջին, յերկրորդ և յերրորդ անգամ առանձին-առանձին:

857. Ի՞նչ թվով պետք է բազմապատկել 364-ը, վոր ստանանք 694 768:

858. Ի՞նչ թվերով պետք է բազմապատկել 126-ը, 90-ը և 42-ը, վոր ստացվեն 3 իրար հավասար արտադրյալներ, վորոնց գումարը հավասար լինի 5670-ի:

859. 33 871-ի, 49 271-ի, և 56 858-ի գումարը բաժանեցեք 32-ի և 25-ի արտադրյալի վրա:

860. Ինչի՞ լե հավասար 516 000-ը 1259-ի և 571-ի տարբերության վրա բաժանելուց ստացվող քանորդը:

861. Քանի՞ անգամ պետք է փոքրացնել 63 570-ը, վոր ստանանք 815:

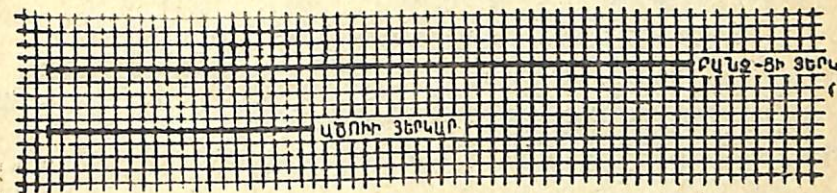
862. Քանի՞ անգամ 501-ի և 404-ի տարբերությունը փոքր է 45 881-ից:

863. Վորքանով 69 768-ի և 76-ի քանորդը փոքր է 2050-ից:

864. Քանի՞ անգամ 24 600-ի և 984-ի քանորդը փոքր է 13 060-ի և 4885-ի տարբերությունից:

ՅԵՐԿՐԱԶԱՓԱԿԱՆ ՆՅՈՒԹ ԶԱՓՈՒՄ ՅԵՎ ԳԾԱԳՐՈՒՄ

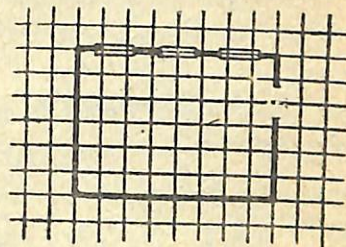
865. № 15 գծագիրը տրված է հետևյալ մասշտաբով. մեկ վանդակի յերկարությունն արտահայտում է 1 մետր:

Գձ. 15.

Ոգտվելով մասշտաբից, հաշվեցեք բանջարանոցի և ածուխ իրական յերկարությունը:

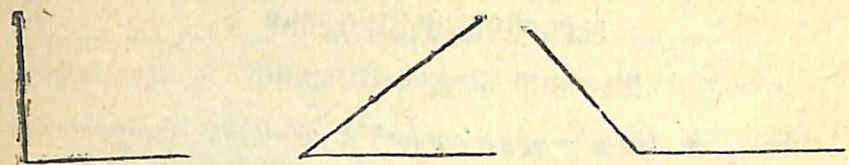
866. Հատակագծի վրա 1 վանդակի յերկարությունը ցույց է տալիս 1 մ: Իրականում ի՞նչ յերկարություն և լայնություն ունի դասարանը (գձ. 16.):

Գձ. 16.

867. Չափեցեք ձեր դասարանի յերկարությունն ու լայնությունը: Գծագրեցեք դրա հատակագիծը, ընդունելով մեկ վանդակի յերկարությունը 1 մետր: Յեթե չափելիս ստացվեն սանտիմետրեր, ապա 75 սմ կամ նրանից ավելին հաշվեցեք 1 մետր. իսկ 25 սմ և պակասը կարելի լե չհաշվել: Մնացած դեպքերում հաշվեցեք, վոր բացի ամբողջ մետրերից ստացվել է նաև կես մետր:

868. Նայեցեք № 17 գծագիրը: Յուլյ տվեք դասա-
րանում ուղիղ, սուր և բութ անկյուններ:

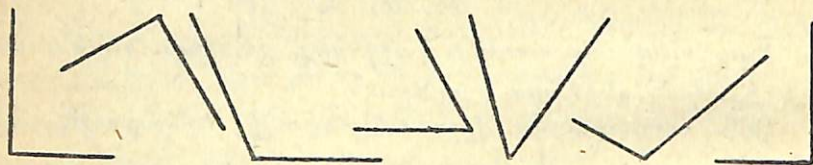
Ուղիղ անկյուն

Սուր անկյուն

Բութ անկյուն

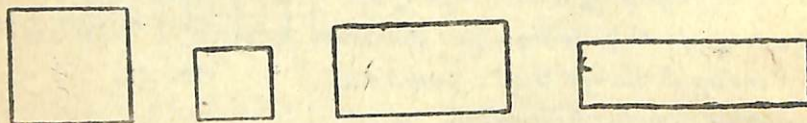
Գծ. 17.

869. Այս գծագրերի մեջ ցույց տվեք ուղիղ, սուր և
բութ անկյունները (Գծ. 18.):

Գծ. 18.

870. Գծագրեցեք զանազան անկյուններ զանազան
դիրքերով:

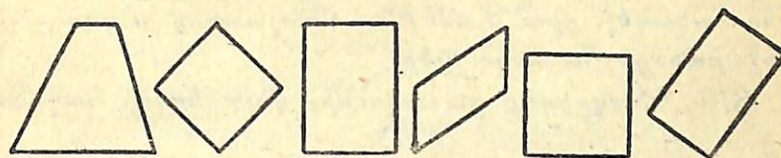
Բառակուսիներ

Ուղղանկյուններ

Գծ. 19.

871. Նայեցեք 19 գծագիրը: Դասարանում ցույց
տվեք բառակուսիներ և ուղղանկյուններ:

872. Այս գծագրերի մեջ ցույց տվեք ուղղանկյուններն
ու քառակուսիները (գծ. 20.):

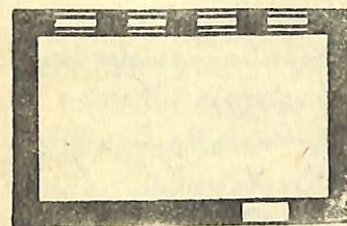
Գծ. 20.

873. 21-րդ գծագրում պատկերացված է ութանկյունի յե-
կարությունը. 1 մմ փոխարինում է 2 դմ-ին: Չափեցեք, փո-
քան հնարավոր է ճիշտ, գծագրերի յեղած գծերի յերկարու-
թյունը և մասշտաբով

հաշվեցեք ութանկյունի յս-
կական յերկարությունը:

874. Հատակագծի վրա
չափեցեք դասարանի յեր-
կարությունն ու լայնու-

թյունը: Հաշվեցեք նրա յսկական յերկարությունն ու լայնու-
թյունը, ընդունելով 2 դմ-ը 1 մմ (գծ. 22.): Մասշտաբի
միջոցով հաշվեցեք լուսամուտների և դռան յսկական յայ-
նությունը:

Գծ. 22.

875. Հատակագծի վրա բակի
յերկարությունը 8 մմ 6 մմ
է, յսկ յայնությունը՝ 6 մմ
4 մմ: Հատակագծի 1 մմ փո-
խարինում է 1 մ-ին: Հաշվե-
ցեք բակի յսկական յերկարու-
թյունն ու յայնությունը:

876. Սպորտ-հրապարակի յերկարությունը 90 մ է,
յայնությունը՝ 70 մ: Հատակագծի վրա 10 մետրին փոխա-

րինում ե 1 ամ: Հատակագծի վրա ինչ յերկարութիւն
կունենա հրապարակի յուրաքանչյուր կողմը:

877. Բանջարանոցի յերկարութիւնը իրականում 30 մ
ե, հատակագծի վրա՝ 6 ամ: Ինչ մասշտաբով ե գծագրված
բանջարանոցի հատակագիծը:

878. Գծագրեցեք քառակուսի, վորի կողմը հավասար
լինի 5 ամ:

879. Գծագրեցեք ուղղանկյուն, վորի յերկարութիւնը
լինի 7 ամ, իսկ լայնութիւնը՝ 5 ամ:

880. Պտղատու այգին ունի ուղղանկյան ձև, վորի
յերկարութիւնը 80 մ ե, լայնութիւնը՝ 40 մ: Գծագրեցեք
նրա հատակագիծը, ընդունելով 10 մ-ի փոխարեն 1 ամ:

881. Գծագրեցեք քառակուսի, վորի կողմերի գումարը
հավասար լինի 176 մմ: Գծագրեցեք ուղղանկյուն, վորի
յերկարութիւնը լինի 6 ամ 5 մմ, իսկ լայնութիւնը 1 ամ
8 մմ կարճ լինի յերկարութիւնից: Հաշվեցեք բոլոր կող-
մերի գումարը:

882. Ուղղանկյունաձև բանջարանոցը պետք ե պատել
փշալարով: Բանջարանոցի յերկարութիւնը 250 մ ե, լայ-
նութիւնը՝ 155 մ: Յուրաքանչյուր 5 մետր հեռավորու-
թյան վրա տնկում են 3 ցից: Քանի՞ ցից ե հարկավոր
ամբողջ ցանկապատի համար:

883. Ուղղանկյունաձև բանջարանոցը բոլոր կողմերով
ցանկապատված ե: Բանջարանոցի յերկարութիւնը 150 մ
ե, իսկ ամբողջ ցանկապատի յերկարութիւնը 470 մ ե:
Վորքան ե բանջարանոցի լայնութիւնը:

884. Ուղղանկյան բոլոր 4 կողմերի յերկարութիւնը
420 մ ե, լայնութիւնը՝ 90 մ: Վորքան ե ուղղանկյան
յերկարութիւնը:

885. Մի քառակուսու բոլոր կողմերի յերկարութիւնը

540 մ ե, մյուսինը՝ 608 մ: Առաջին քառակուսու մի կողմը
քանի՞ մետրով ե կարճ յերկրորդի մի կողմից:

886. Քառակուսու կողմերի յերկարութիւնը 260 մ ե,
իսկ ուղղանկյանը՝ 294 մ: Ուղղանկյան լայնութիւնը
հավասար ե քառակուսու կողմին: Ինչի՞ յե հավասար ուղ-
ղանկյան յերկարութիւնը:

887. Քառակուսու կողմերի գումարը 344 մ ե, իսկ
ուղղանկյանը՝ 306 մ: Ուղղանկյան յերկարութիւնը հա-
վասար ե քառակուսու կողմին: Ինչի՞ յե հավասար ուղ-
ղանկյան լայնութիւնը:

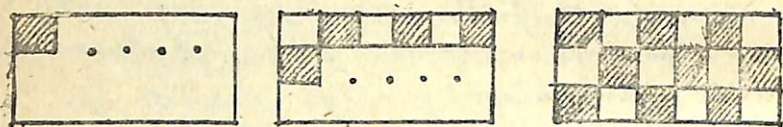
888. 215 ամ յերկարության պղնձալարից սարքեցին
քառակուսի. 19 ամ պղնձալար ավելացավ, վորը կտրեցին:
Ինչի՞ յե հավասար քառակուսու կողմի յերկարութիւնը:

889. Յեթե ուղղանկյան յուրաքանչյուր յերկար կող-
մից կտրենք 7 մմ, կստացվի քառակուսի, վորի կողմերի
գումարը կլինի 156 մմ: Ինչի՞ յե հավասար ուղղանկյան
յերկարութիւնն ու լայնութիւնը: Գծագրեցեք այդ ուղ-
ղանկյունը:

890. Յեթե քառակուսու յերկու դիմացի կողմերը
յերկարացնենք 8 մմ, կստացվի ուղղանկյուն, վորի կող-
մերի գումարը կլինի 20 ամ: Գտեք այդ ուղղանկյան յեր-
կարութիւնն ու լայնութիւնը ե գծագրեցեք այն:

891. Յեթե քառակուսու յերկու դիմացի կողմերը
յերկարացնենք յուրաքանչյուրը 8 մմ, իսկ մյուս 2 կող-
մերը կարճացնենք յուրաքանչյուրը 2 մմ, կստացվի ուղ-
ղանկյուն, վորի կողմերի գումարը կլինի 152 մմ: Այս
տվյալների համաձայն գծագրեցեք քառակուսի ե ուղղան-
կյուն:

892. Գծագրեցեք ուղղանկյուն, վորի յերկարությունը լինի 6 սմ, լայնությունը՝ 3 սմ: Չափեցեք զրա մակերեսը քառակուսի սանտիմետրով: 23-րդ գծագիրը ցույց է տալիս, թե ինչպես պետք է կատարել այդ:

Գծ. 23.

893. Գծագրեցեք ուղղանկյուն, վորի յերկարությունը լինի 5 սմ և լայնությունը՝ 4 սմ: Չափեցեք զրա մակերեսը: Գծագրեցեք քառակուսի, վորի կողմը լինի 4 սմ: Չափեցեք զրա մակերեսը:

894. Գծագրեցեք քառակուսի, վորի կողմը լինի 1 դմ: Չափեցեք զրա մակերեսը քառակուսի սանտիմետրով: Քառակուսի սմ է 1 քառ. դմ-ը:

895. Գրատախտակի վրա գծագրեցեք մի ուղղանկյուն 5 դմ յերկարության և 3 դմ լայնության: Հաշվեցեք զրա մակերեսը: Գրատախտակի վրա գծագրեցեք քառակուսի, վորի կողմը լինի 6 դմ: Հաշվեցեք զրա մակերեսը:

896. Լրագրի թղթից ստանձեցեք քառակուսի, վորի կողմը լինի 1 մետր: Չափեցեք զրա մակերեսը քառակուսի դեցիմետրով: Մեկ քառ. մետրը քանի՞ քառ. դմ է:

897. Հատակի վրա նշել ուղղանկյուն, վորի յերկարությունը լինի 4 մ, լայնությունը՝ 3 մ: Չափեցեք նրա մակերեսը քառակուսի մետրով:

898. Հատակի վրա նշեցեք քառակուսի, վորի կողմը լինի 5 մ: Չափեցեք նրա մակերեսը:

899. Վերածեցեք քառակուսի սանտիմետրերի՝ 2 քառ. դմ, 5 քառ. դմ, 10 քառ. դմ, 15 քառ. դմ, 45 քառ. դմ, 60 քառ. դմ:

900. Վերածեցեք քառակուսի դեցիմետրերի՝ 3 քառ. մ, 6 քառ. մ, 12 քառ. մ, 35 քառ. մ, 47 քառ. մ, 60 քառ. մ, 72 քառ. մ, 80 քառ. մ:

901. Անդրադարձրեք քառ. դեցիմետրերի՝ 200 քառ. սմ, 400 քառ. սմ, 760 քառ. սմ, 840 քառ. սմ, 375 քառ. սմ, 2506 քառ. սմ, 6082 քառ. սմ:

902. Անդրադարձրեք քառ. մետրերի՝ 400 քառ. դմ, 600 քառ. դմ, 840 քառ. դմ, 704 քառ. դմ, 628 քառ. դմ, 1508 քառ. դմ, 1075 քառ. դմ:

903. Հարկավոր է ներկել 2 սենյակի հատակ: Սենյակներից մեկի յերկարությունը 6 մ է, լայնությունը՝ 4 մ, մյուս սենյակի յերկարությունը 7 մ է, լայնությունը՝ 5 մ: Մի քառ. մետր ներկելու համար վճարում են 35 կոպ.: Ի՞նչ կարժեհա 2 սենյակի հատակները ներկելը:

904. Ճագարի վանդակն ունի 80 սմ յերկարություն, 75 սմ լայնություն: Վերևի և ներքևի պատերը շինում են ֆաներից: Քանի՞ քառ. մետր ֆաներ կգնա 5 վանդակ շինելու դեպքում:

905. Թիթեղյա ծածկ ունեցող կտուրն ունի 12 մ յերկարություն և 8 մ լայնություն: Ինչքան է ամբողջ կտուրի վրա գտնվող ձյան քաշը, յեթե 1 քառ. մետր ձյան շերտը 12 կգ է:

906. Կոլանտեսության գոմի յերկարությունը 63 մ է, լայնությունը՝ 10 մ: Այդ գոմում տեղավորված են 90 կով: Յուրաքանչյուր կովը վորքան տեղ է զբաղում:

907. Սենյակի յերկարությունը 6 մ է, լայնությունը՝ 4 մ: Հատակը պարկետով պատելու համար գործածվեց 384 միաչափ քառակուսիներ: Վորքան այդպիսի քառակուսիներ են պետք մյուս սենյակը պարկետելու համար, յեթե սենյակի յերկարությունը 5 մ է, իսկ լայնությունը՝ 3 մ:

908. Ուղղանկյունաձև հողամասի բոլոր կողմերը ցանկապատել են 360 մ յերկարությամբ: Գտեք այդ հողամասի մակերեսը, յեթե լայնությունը 42 մ է:

909. Դասարանի յերկարությունը 9 մ է, լայնությունը՝ 7 մ: Դասարանում կա 35 աշակերտ: Մի աշակերտին հասնում է 1 ֆառ. մ 70 ֆառ. դմ մակերես: Բավարար չափով մեծ է արդյոք այդ դասարանի մակերեսը:

910. Քառակուսի խաղաղաշտը, վորի կողմը հավասար է 80 մ, պետք է ծածկել ավազով: Քանի սալ ավազ պետք է բերել, յեթե յուրաքանչյուր 100 ֆառ. մ համար գործածվի 3-ական սալ ավազ:

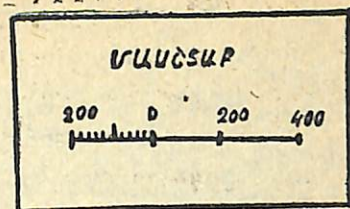
911. Ուղղանկյունաձև հողամասը ցանկապատել են 172 մ յերկարությամբ: Հողամասի յերկարությունը 6 մետրով ավելի յե լայնությունից: Գտեք հողամասի մակերեսը:

912. Ուղղանկյունաձև հողամասի յերկարությունը յերկու անգամ մեծ է լայնությունից: Վորքան է այդ հողամասի մակերեսը, յեթե կողմերի գումարը հավասար է 270 մ-ի:

913. Ուղղանկյունաձև հողամասի լայնությունը հատակագծի վրա նշանակված է 4 սմ 5 մմ յերկարության ուղիղ գծով: Իրականում այդ հողամասի լայնությունը 900 մ է: Ինչ մասշտաբով է արված գծագիրը:

914. Բանջարանոցի հատակագծի վրա 1 սմ փոխարինում է 200 մետրին: Հաշվեցեք բանջարանոցի մակերեսը (Գժ. 24.):

915. Ուղղանկյան յերկարությունը հատակագծի վրա 8 սանտիմետր է, իսկ իրականում՝ 40 մ: Ուղղանկյան լայնությունը հատակագծի վրա 6 սմ է: Հաշվեցեք այդ ուղղանկյան իրական մակերեսը:

Գժ. 24.

916. Արհեստանոցում կա 2 թերթ թիթեղ: Մեկի յերկարությունը 2 մ է, լայնությունը՝ 4 դմ է, մյուս թերթի յերկարությունը 3 մ է, լայնությունը՝ 5 դմ: Քանի խաղալիք-թիակ դուրս կգա այս 2 թերթ թիթեղից, յեթե մեկ թիակի համար գործադրվում է 1 ֆառ. դմ:

917. Մի տախտակի յերկարությունը 6 մ է, լայնությունը՝ 25 սմ, մյուսի յերկարությունը 7 մ է, լայնությունը, 20 սմ: Ինչքանով մեկի մակերեսը ավելի յե մյուսից:

918. Սենյակի բարձրությունը 4 մ է: Պատերից մեկի յերկարությունը 7 մ 5 դմ է, մյուսի յերկարությունը՝ 3 մ: Դռները և լուսամուտները կազմում են 12 ֆառ. մետր Քանի թոփ պաստառ կգնա այդ սենյակը պաստառելու համար, յեթե 3 ֆառ. մետրի համար հարկավոր է 1 թոփ պաստառ:

919. Յերկուսի կտուրը պետք է ծածկել թիթեղով: Կտուրի յերկարությունը 64 մ է, իսկ յուրաքանչյուր լանջի լայնությունը՝ 12 մ 6 դմ: Յուրաքանչյուր 4 ֆառ. մետրի համար հարկավոր է 5 թերթ: Քանի թերթ թիթեղ է հարկավոր ամբողջ կտուրը թիթեղելու համար:

920. Խաղաղաշտի յերկարությունը 44 մ է, իսկ լայնությունը կազմում է յերկարության $\frac{5}{8}$ մասը: Հաշվեցեք խաղաղաշտի մակերեսը:

921. Պետք է տախտակել հատակը, վորի յերկարութիւնը 5 մ 4 դմ է, իսկ լայնութիւնը՝ 2 մ: Տախտակի յերկարութիւնը 6 մ է, իսկ լայնութիւնը՝ 2 դմ: Քանի տախտակ է հարկավոր:

922. Լուսամուտի ապակու մի կտորն ունի ուղղանկյան ձև, վորի յերկարութիւնը 3 անգամ մեծ է լայնութիւնից: Վորքան է այդ մի կտոր ապակու մակերեսը, յերթե կողմերի գումարը 3 մ 60 սմ է:

ԱՐ ՅԵՎ ՀԵԿՏԱՐ

923. 1 ար մակերես ունեցող քառակուսի հողամասի կողմը 10 մ է: Գծադրեցեք այդ հողամասի հատակագիծը, ընդունելով 1 սմ 10 մետրի տեղ:

924. 1 հա մակերես ունեցող քառակուսի հողամասի կողմը 100 մ է: Գծադրեցեք այդ հողամասի հատակագիծը, ընդունելով 1 սմ 10 մետրի տեղ:

925. № 1 աղյուսակում տրված է հինգ ուղղանկյուն պատկերների յերկարութիւնը և լայնութիւնը: Հաշվեցեք նրանցից յուրաքանչյուրի մակերեսը, նախ քառակուսի մետրերով, ապա արերով:

Աղյուսակ 1.

Յերկար. մ	Լայնութ. մ
100	1
50	2
25	4
20	5
10	10

Աղյուսակ 2.

Յերկար. մ	Լայնութ. մ
1000	10
625	16
500	20
400	25
200	50
100	100

926. № 2 աղյուսակում (եջ 128) տրված է վեց ուղղանկյուն պատկերների յերկարութիւնը և լայնութիւնը: Հաշվեցեք նրանցից յուրաքանչյուրի մակերեսը, նախ քառակուսի մետրերով, ապա հեկտարներով:

927. Վերածեցեք քառ. մետրերի՝ 2 ար, 5 ար, 40 ար, 2 ար 36 ֆառ. մ, 3 ար 8 ֆառ. մ, 12 ար 20 ֆառ. մ:

928. Վերածեցեք արերի և քառակուսի մետրերի՝ 3 հա, 7 հա, 4 հա, 85 ար, 2 հա 60 ար, 1 հա 7 ար:

929. Անդրադարձրեք մեծ չափերի՝ 300 ֆառ. մ, 500 ֆառ. մ, 260 ֆառ. մ, 409 ֆառ. մ, 675 ֆառ. մ:

930. Անդրադարձրեք մեծ չափերի՝ 500 ար, 800 ար, 215 ար, 348 ար, 460 ար, 305 ար, 1504 ար, 2748 ար, 5700 ֆառ. մ, 86900 ֆառ. մ, 60356 ֆառ. մ, 304840 ֆառ. մ:

931. Ուղղանկյունաձև հողամասի վրա, վորի յերկարութիւնը 96 մ է, իսկ լայնութիւնը՝ 75 մ, աճում են 864 սոճի: Քանի ծառ է աճում 1 ար մակերեսի վրա:

932. Քանի սայլ պարարտանյութ է պետք 250 մ յերկարութիւն և 200 մ լայնութիւն ունեցող ուղղանկյունաձև դաշտը պարարտացնելու համար, յերթե 1 հա-ի համար պահանջվում է 30 ռ պարարտանյութ և մի սայլի վրա բարձում են 750 կգ:

933. 60 հոգուց բաղկացած անտառահատների մի արտել պետք է մի ուղղանկյունաձև հողամասի ծառերը կտրի: Հողամասի յերկարութիւնը 375 մ է, լայնութիւնը՝ 80 մ: Յուրաքանչյուր հեկտարի վրա աճել են 1400 ծառ: Քանի ծառ է ընկնում մի անտառահատին:

934. 2 կմ յերկարութիւն և 500 մ լայնութիւն անտառամասից ստացան 43200 խոր. մ վառելափայտ: Վորքան վառելափայտ կարելի լի ստանալ 15 հա մակերես ունեցող հողամասից:

935. Մեկ կմ 250 մ լերկարութիւնն և 600 մ լայնութիւնն ունեցող հողամասում խորհանտեսութիւնը ցանեց բամբակ: Յուրաքանչյուր հեկտարից ստացվեց 2625 կգ բամբակի հումուլթ: Բամբակաթելի քաշը կազմում է հումուլթի քաշի մեկ յերրորդ մասը: Ինչքան բամբակաթել ստացավ խորհանտեսութիւնը:

936. Կոլտնտեսութիւնն ունի 2 հողամաս: Մեկի լերկարութիւնը 1 կմ 200 մ է, լայնութիւնը՝ 700 մ: Յերկրորդ հողամասի լերկարութիւնը 700 մ է, լայնութիւնը՝ 400 մ: Քանի անգամ առաջին հողամասը մեծ է լերկրորդից:

937. Նոր կառուցած արհեստանոցի լերկարութիւնը 100 մ է, լայնութիւնը՝ 20 մ: Նրա մեջ տեղավորված մի զաղգյահը բռնում է 3 ֆառ. մ տեղ, իսկ զործիքների պահարանի և յուրաքանչյուր զաղգյահի շուրջն աշխատելու համար հարկավոր է 5 ֆառ. մ տարածութիւն: Քանի զաղգյահ կտեղավորվի այդ արհեստանոցում:

938. Կոլտնտեսութիւնը 2 հողամասից հավաքեց 1040 գ ցորեն: Մի հողամասից 80 գ-ով ավելի հավաքվեց, քան մյուսից: Յուրաքանչյուր հեկտարից միջին հաշվով ստացվեց 20 գ ցորեն: Քանի հեկտար էր յուրաքանչյուր հողամասը:

939. Ուղղանկյունաձև դաշտի լերկարութիւնը 780 մ է, լայնութիւնը՝ 350 մ: Այդ դաշտի կեսը ցանել են հաւաք, յերրորդ մասը՝ ցորեն, իսկ մնացած մասը՝ գարի: Ի՞նչ տարածութիւն է բռնում գարին:

940. Ուղղանկյունաձև հողամասի լերկարութիւնը 850 մ է, լայնութիւնը՝ 240 մ: Այդ հողամասի $\frac{1}{10}$ մասում ցանեցին վուշ, $\frac{1}{5}$ մասում՝ գարի, մնացած մասում՝ ցորեն: Ի՞նչ տարածութիւն է բռնում ցորենը:

941. Խաղի հրապարակն ունի ուղղանկյան ձև: Դրա լերկարութիւնը 33 մ 6 դմ է, լայնութիւնը՝ 10 մ: Գլխաւորեցեք նրա հատակագիծը, ընդունելով 1 մմ-ը 4 դմ-ի տեղ, և հաշվեցեք նրա մակերեսը:

942. Ուղղանկյունաձև հողամասի լերկարութիւնը 540 մ է, լայնութիւնը՝ 300 մ: Վարելահողը բռնում է այդ հողամասի $\frac{4}{5}$ մասը: Հաշվեցեք վարելահողի մակերեսը:

ԽՆԴԻՐՆԵՐ ՅԵՎ ՈՐԻՆԱԿՆԵՐ ԲԱՆԱՎՈՐ ՀԱՇՎՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

1. Ստախանովական բանվորը 3 օրում վաստակեց 100 ռուբլի: Առաջին օրը նա ստացավ 27 ռ., յերկրորդ օրը՝ 9 ռուբլով ավելի: Քանի ռուբլի ստացավ յերրորդ օրը:

2. Բանվորական 98 ընտանիք ստացան բնակարան 3 նոր տան մեջ: Մեկում բնակվեց 18 ընտանիք, մյուսում՝ 15 ընտանիքով ավելի: Քանի ընտանիք տեղավորվեց 3-րդ տանը:

3. Յերեք մեքենագրուհի արտատպեցին 100 էջից բաղկացած ձեռագիրը: Նրանցից մեկն արտատպեց 35 էջ, մյուսը՝ 12 էջով անկատ: Քանի էջ արտատպեց 3-րդ մեքենագրուհին:

4. Վրձինի, տուշի և քանոնի համար վճարեցին 95 կոպ. Տուշն արժեք 55 կ., վրձինը՝ 27 կոպեկով եժան: Ի՞նչ արժեք քանոնը:

5. Կրտսեր յեղբայրը գտավ 8 սպիտակ սունկ, մեծը՝ 6 անգամ ավելի: Բոլոր սունկերի քառորդ մասը չորացրին: Քանի սունկ չորացրին:

6. Մի թուփ կառքեղէն՝ 2 մ էր: Դրա մի ծայրից կտրեցին 7 մետր, մյուս ծայրից՝ 3 անգամ ավելի: Ինչքան կտրեղեն մնաց:

7. Մանկական հեծանիվն արժե 54 ու., չմուշկները՝ 6 անգամ եժան: Հայրն իր փոքր վորդու համար գնեց հեծանիվ, իսկ 3 մեծերի համար՝ մեկական զույգ չմուշկ: Քանի՞ ուրբի ծախսեց նա:

8. Մի կոլտնտեսութիւն ունեւ 48 ուղիոկետ, մյուսը՝ 3 անգամ պակաս: Առաջինում նորից ավելացրին 25 կետ: Քանի՞ ուղիոկետ պետք է նորից ավելացնեն յերկրորդ կոլտնտեսութիւն մեջ, վոր հավասարվի առաջինին:

9. 2 սենյակ պաստառելու համար գնեցին 82 ուրբլու պաստառ: Այդ սենյակներից մեկի համար գնեցին 9 կտոր՝ 4-ական ուրբլով յուրաքանչյուրը: Մյուս սենյակի պաստառի համար քանի՞ ուրբլի ավելի վճարեցին:

10. Գործարանը 30 որում բաց թողեց 63 շոգեքարշ, իսկ առաջագործների համաձայն յուրաքանչյուր 5 որում պետք է բաց թողներ 9 շոգեքարշ: Գործարանն ինչքանով գերակատարեց մի ամսվա պլանը:

11. Ճաշարանի մեկ սենյակում դրված էր 12 սեղան և յուրաքանչյուրի շուրջը նստում էր 6 մարդ, իսկ մյուս սենյակում՝ 16 սեղան և յուրաքանչյուրի շուրջը՝ 4 մարդ: Վոր սենյակում մարդկանց թիվը քիչ էր և քանիսով:

12. Ճաշարանի համար գնեցին 5 պարկ կարտոֆիլ՝ 85 ուրբլով, և 4 պարկ կաղամբ՝ 92 ուրբլով: Քանի՞ ուրբլով մեկ պարկ կարտոֆիլն եժան է մեկ պարկ կաղամբից:

13. Քույրն առաջարկեց յեղբորը լուծել 8 խնդիր այն պայմանով, վոր յուրաքանչյուր ճիշտ լուծած խնդրի համար ինքը տա յեղբորը 12 ընկույզ, իսկ յուրաքանչյուր սխալ լուծած խնդրի համար նրանից ստանա 18 ընկույզ: Ո՞վ և քանիսով ավելի ընկույզ ստացավ, յեթե յեղբայրը ճիշտ լուծեց միայն 5 խնդիր:

14. Սեպտեմբերին քաղաք բերին 6 վագոն խաղող և

8 վագոն խնձոր, իսկ հոկտեմբերին՝ 18 վագոն խաղող և 24 վագոն խնձոր: Հոկտեմբերին քանի՞ անգամ ավելի միրգ բերին, քան սեպտեմբերին:

15. Մեքենատրակտորային կայանում կար 45 անիվավոր և 4 թրթուրավոր տրակտոր: Անիվավոր տրակտորների թիվն ավելացավ 27-ով, իսկ թրթուրավորներինը՝ 3 անգամ: Քանի՞ անգամ անիվավոր տրակտորներն ավելի յեղան թրթուրավորներից:

16. Կոլտնտեսականը վաճառեց 3 բաղ 57 ուրբլով և մի վոչխար: Վոչխարը 38 ուրբլով ավելի արժեք, քան բոլոր բաղերը: Քանի՞ անգամ մի բաղը եժան էր վոչխարից:

17. Վորդին 28 տարեկան է, հայրը՝ 52: Քանի՞ անգամ հայրը մեծ էր վորդուց 25 տարի առաջ:

18. Թոռնիկն այժմ 8 տարեկան է, իսկ մի տարի առաջ նա 9 անգամ փոքր էր պապից: Քանի՞ անգամ այժմ պապը մեծ է թոռնիկից:

19. Առաջին մարդից հանեցին 27 գլուխ կաղամբ, յերկրորդից՝ 5 գլուխ ավելի, իսկ յերրորդից՝ 8 գլուխ պակաս, քան յերկրորդից: Ընդամենն այդ մարդերից քանի՞ գլուխ կաղամբ հանեցին:

20. Առաջին դասարանում կա 22 աշակերտական սեղան, յերկրորդում՝ 3 սեղանով պակաս, իսկ յերրորդում՝ 4-ով ավելի, քան յերկրորդում: Ընդամենը քանի՞ սեղան կա յերեք դասարանում:

21. 18-ը մեծացրեք 5-ով: 18-ը մեծացրեք 5 անգամ: 27-ը մեծացրեք 3-ով: 27-ը մեծացրեք 3 անգամ:

22. 72-ը փոքրացրեք 3-ով: 72-ը փոքրացրեք 3 անգամ: 84-ը փոքրացրեք 7-ով: 84-ը փոքրացրեք 7 անգամ:

23. 24-ը 8-ից քանիսով է ավելի: 24-ը քանի՞ անգամ է մեծ 8-ից:

24. 42-ը քանիսով է մեծ 7-ից: 42-ը քանի՞ անգամ մեծ է 7-ից:

25. 9-ը քանիսով է փոքր 45-ից: 9-ը քանի՞ անգամ է փոքր 45-ից:

26. 8-ը քանիսով է փոքր 56-ից: 8-ը քանի՞ անգամ է փոքր 56-ից:

27. Խաճառքում վաճառասեղանի վրա կար 85 կիտրոն. վաճառեցին 58 հատ և արկղից նորից ավելացրին մնացածի վրա 65 կիտրոն: Վաճառասեղանի վրա ընդամենը քանի՞ կիտրոն յեղավ:

28. Վաճառողը կանֆետ կշռելու ժամանակ լցրեց թղթի տողրակի մեջ 90 գ կանֆետ, հետո հանեց 27 գ և նորից ավելացրեց 12 գ: Քանի՞ գրամ կանֆետ վաճառեց նա:

29. Յերկու կտոր յուղի քաշը 50 կգ էր: Յերբ մի կտորից վաճառեցին 2 կգ, յերկու կտորի քաշը հավասարվեց: Ինչքան էր յուրաքանչյուր կտոր յուղի քաշը:

30. Յերկու աղջիկ միասին ունեյին 40 բալ: Յերբ նրանցից մեկը կերավ 7 բալ, իսկ մյուսը՝ 3 բալ, նրանց մոտ մնաց հավասար քանակով բալ: Սկզբում քանի՞ բալ ունեւր յուրաքանչյուր աղջիկը:

31. Յերկու դարակում կար 56 գիրք: Յերբ մի դարակից վերցրին 6, իսկ մյուսից՝ 8 գիրք, դարակներում մնաց հավասար քանակով գրքեր: Սկզբում քանի՞ գիրք կար յուրաքանչյուր դարակում:

32. Յերկու արկղում կար 84 արկ: Յերբ մի արկղից հանեցին 17 արկ, իսկ մյուսից՝ 19-ը, մնացած արկերի թիվը հավասարվեց: Սկզբում քանի՞ արկ կար յուրաքանչյուր արկղում:

33. 100 ուրբով գնեցին 2 բազկաթու, հատը 26 ուրբով, և 4 միատեսակ աթու: Ի՞նչ արժեք յուրաքանչյուր աթուը:

34. Կոտնտեսականը քաղաք գնաց ձիով 4 ժամ, անցնելով ժամը 7 կմ, և բեռնատար մեքենայով 3 ժ.: Ընդամենը նա անցավ 85 կմ: Բեռնատար մեքենայով քանի՞ կիլոմետր էր անցնում նա 1 ժամում:

35. Գնեցին թաարոնի 12 տոմս՝ 3-ական ուրբով և մի քանի տոմս՝ 7-ական ուրբով: Քանի՞ տոմս գնեցին, յեթե ընդամենը վճարեցին 92 ու:

36. Մեղվաբույծը 3 փեթակից ստացավ 15-ական կգ մեղր, իսկ մյուսներից՝ 16-ական կգ: Քանի՞ փեթակ ունեւր մեղվաբույծը, յեթե ընդամենը հավաքեց 93 կգ մեղր:

37. Հինգ թուի պատտառը 70 մ է. քանի՞ մետր է 3 այդպիսի թուրը:

38. Նոր տան 6 հարկում լինելու յե 78 լուսամուտ, յուրաքանչյուր հարկում հավասարապես 5 հարկի լուսամուտների ապակիները զցեցին: Քանի՞ լուսամուտի ապակիներ զցեցին:

39. Լուսանկարիչը 24 ուրբով գնեց 8 դյուծին պլատինկա: Քանի՞ դյուծին ալպլիսի պլատինկաներ կարող է գնել նա 75 ուրբով:

40. 3 մ յերկարության յերկաթե ձողի քաշը 54 կգ է. նույն հաստության մյուս ձողը՝ 90 կգ: Ի՞նչ յերկարություն ունի յերկրորդ ձողը:

41. Յեթե ծաղկի սածիլները տնկելու լինեն մի շարքում 12-ական թուփ, ապա յեղած սածիլները կբավականացնեն 8 շարքի: Նույն քանակը քանի՞ շարքի կբավականացնի, յեթե յուրաքանչյուր շարքում տնկեն 16 թուփ:

42. Յեթե եքսկուրսանտները գնան մեկ ժամում 3 կմ, հավաքակայան կհասնեն 10 ժամում: Քանի՞ ժամում կգնան նույն ճանապարհը, յեթե նրանք 1 ժամում անցնեն 5 կմ:

43. Յեթե 1 մետրի համար վճարվի 28 ռ., մի կտոր մանուֆակտուրան կնստի 84 ռ.: Քանի՞ ռուբլի կնստի նույն կտորը, յեթե մեկ մետրի համար վճարվի 25 ռուբլի:

44. 5 դույլ կաթից ստացվում է 3 կգ կարագ: Վորքան կարագ կստացվի 35 դույլ կաթից:

45. Շարժիչ մեքենան յուղելու համար 9 ժամում ծախսվում է 2 կգ յուղ: Ինչքան յուղ է պահանջվում շարժիչ մեքենան 72 ժամ աշխատեցնելու համար:

46. Սյունը արձակում է 3 մետր ստվեր, իսկ տունը՝ 15 մ: Քանի՞ մետր է տան բարձրությունը, յեթե սլան բարձրությունը 5 մ է:

47. 4 ըոպելում պոմպը մղեց 13 դույլ ջուր: Նույն պոմպով քանի՞ դույլ ջուր կարելի չէ մղել 20 ըոպելում:

48. Վճիռ միանիշ թվերի բազմապատկումից կստացվեն հետևյալ թվերը, ա) 21, 24, 25, 27, 28 և 30; բ) 32, 35, 36 և 40; գ) 42, 45, 48 և 49; դ) 54, 56, 63, 64, 72 և 81:

49. 84 կոպեկով գնեցին 2 տուփ միատեսակ ներկեր: Մի տուփում կար 6 գույն, մյուսում՝ 8 գույն: Ի՞նչ արժեք ամեն մի տուփը:

50. Յերեք միատեսակ կտորեղենին վճարեցին 60 ռուբլի: Մեկը 4 մ էր, մյուսը՝ 3 մ, իսկ յերրորդը՝ 5 մ: Ի՞նչ արժեք յուրաքանչյուր կտորը:

51. 2 տղա գնեցին միատեսակ նկարչական տետրեր: Մեկը վճարեց 84 կ., մյուսը՝ 56 կ.: Նրանցից ամեն մեկը քանի՞ տետր գնեց:

52. Աղջկա ալբոմի 2 էջում փակցված է փոստի 76 նամականիշ, մի էջում 6 նամականիշ ավելի, քան մյուս էջում: Քանի՞ նամականիշ է փակցված յուրաքանչյուր էջում:

53. Գիրքը բաղկացած է 160 էջից: Տղան գեո 3 անգամ ագելի պետք է կարդա, քան կարդացել է: Քանի՞ էջ է մնում կարդալու:

54. 90 ռուբլու գնեցին տուփի և կրկնակոշիկ: Տուփին 5 անգամ թանգ արժե կրկնակոշիկից: Ի՞նչ արժեքն տուփին և կրկնակոշիկն առանձին-առանձին:

55. 100 սովորող հանձնեցին թռիչքի նորմաները: Սրանց մեջ աղջիկները 16-ով ավելի ելին տղաներից: Քանի՞ տղա և քանի՞ աղջիկ հանձնեցին թռիչքի նորմաները:

56. Գնեցին 30 խնձոր՝ հատը 10 կոպեկով և 20 տանձ: Ընդամենը ծախսեցին 6 ռուբլի: Ի՞նչ արժե յուրաքանչյուր տանձը:

57. Մեկ տուփում կա 12 ներկ, մյուսում՝ 18 ներկ: Յերկրորդ տուփը 24 կոպ. թանգ է առաջինից: Ի՞նչ արժե յուրաքանչյուր տուփը:

58. 3 կգ հում սերի և 6 կգ շոռի համար վճարեցին 42 ռ.: Մյուս անգամ նույն գներով գնեցին 3 կգ հում սեր և 10 կգ շոռ և վճարեցին 54 ռ.: Ի՞նչ արժե մեկ կիլոգրամ հում սերը և մեկ կիլոգրամ շոռը:

59. Խանութ բերին 35 պարկ ալյուր, կրուպա և շաքար: Շաքարը 5 պարկով ագելի, յեր, քան ալյուրը, իսկ կրուպան 3 պարկով ավելի, քան ալյուրը: Առանձին-առանձին փորձան ալյուր, կրուպա և շաքար բերին:

60. Գնեցին 1 կգ սպիտակ և սև հաց, սպիտակ հացը 4 անգամ ավելի, քան սևը: Քանի՞ գրամ սև հաց և քանի՞ գրամ սպիտակ հաց գնեցին:

61. Խրճիթ-ընթերցարանում կար 400 գիրք: Դրանց $\frac{3}{10}$ -ը անկազմ էր: Քանի՞ կազմած գիրք կար այդտեղ:

62. Յերկու թվերի գումարը 80 է: Առաջին գումարելին 10 միավորով ավելի յե յերկրորդից: Գտեք յուրաքանչյուր գումարելին:

63. Յերկու թվերի գումարը 65 է: Յերկրորդ գումարելին 15 միավորով ավելի յե առաջինից: Գտեք յուրաքանչյուր գումարելին:

64. Յերկու թվերի գումարը 54 է: Առաջին թիվը 2 անգամ մեծ է յերկրորդից: Գտեք յուրաքանչյուր գումարելին:

65. Յերկու թվերի գումարը 72 է: Յերկրորդ թիվը 3 անգամ մեծ է առաջինից: Գտեք յուրաքանչյուր գումարելին:

66. Հետևյալ թվերն ի՞նչ թվերի վրա յեն բաժանվում առանց մնացորդի. ա) 42, 45, 48, 51, 54, 57 և 60; բ) 64, 65, 70, 72, 76, 78 և 80; գ) 81, 85, 87, 90, 91, 92, 96 և 98:

67. Վճր թվին ավելացնենք 27, վոր ստացվի 68: Վճր թվին ավելացնենք 34, վոր ստացվի 42:

68. Վճր թվից հանենք 14, վոր մնա 38: Վճր թվից հանենք 36, վոր մնա 57:

69. Վճր թիվը բազմապատկենք 8-ով, վոր ստացվի 72: Վճր թիվը բազմապատկենք 7-ով, վոր ստացվի 63:

70. Վճր թիվը բաժանենք 9-ի վրա, վոր ստացվի 6: Վճր թիվը բաժանենք 8-ի վրա, վոր ստացվի 7:

71. Յեթե իս փողը կրկնապատկենք և ավելացնենք դրա վրա ևս 6 ռուբլի, կստացվի 40 ռուբլի: Վորքան փող ունեմ:

72. Տուփի մեջ կա մի քանի գրչածայր: Յերբ նրա վրա ավելացրին նույնքան և դարձյալ 17 հատ, ապա տուփի մեջ յեղավ ընդամենը 75 գրչածայր: Սկզբում քանի գրչածայր կար տուփի մեջ:

73. Յեթե մտածած թվի կեսին ավելացնենք 38, ապա կստացվի 54: Ի՞նչ թիվ է մտածվել:

74. Վաճառվում եր մեկ սեղան 38 ռուբլով և մի քանի աթոռներ: Գնորդը 74 ռուբլով գնեց սեղանը և բոլոր աթոռների կեսը: Ի՞նչ արժեքին բոլոր աթոռները:

75. Դրսի պատի հաստությունը 68 սմ է, յեթե ավելացնեյինք դրան ևս 13 սմ, դրսի պատը 9 անգամ ավելի հաստ կլինի ներսի միջնապատից: Ի՞նչ հաստություն ունի միջնապատը:

76. Ստախանովական բանվորն որական հղկում-հարթում է 84 ողակ: Յեթե նրա արտադրանքն ավելանա որական 3 հատով, այն ժամանակ նա իր առաջադրանքը կգերակատարի 3 անգամ: Համաձայն առաջադրանքի բանվորը որական քանի ողակ պետք է պատրաստեր:

77.	27×2	15×2	12×3	18×3	25×3
	29×2	16×2	22×3	16×3	17×3
	36×2	25×2	24×3	19×3	26×3
	49×2	18×2	29×3	27×3	28×3

78.	13×4	17×4	14×5	17×5	12×7
	12×4	14×4	16×5	19×5	13×6
	16×4	19×4	18×5	12×6	12×8
	18×4	23×4	13×5	15×6	13×7

79.	50:2	70:2	45:3	57:3	75:3
	54:2	34:2	48:3	54:3	81:3
	72:2	76:2	42:3	78:3	87:3
	90:2	98:2	51:3	72:3	84:3

80.	48:4	60:4	70:5	80:5	84:6
	52:4	68:4	65:5	95:5	91:7
	64:4	92:4	90:5	72:6	96:8
	56:4	96:4	85:5	90:6	98:7

81. 32:16 36:12 30:15 54:27 58:29
 26:13 39:13 88:22 48:12 99:11
 52:26 28:14 36:18 76:38 78:39
 55:11 38:19 69:23 77:11 98:49

82. 96:48 34:17 56:28 72:36 84:12
 52:13 54:18 60:15 64:16 65:13
 56:14 92:46 48:16 74:37 70:14
 72:12 45:15 94:47 42:14 96:16

83. 60:12 80:16 72:18 90:18 51:17
 68:17 78:13 90:15 76:19 92:23
 84:14 57:19 96:12 91:13 95:19
 75:15 85:17 72:24 96:24 98:14

84. $(15 \times 6) : (65:13)$ $(52:4) \times (90:10)$
 $(64:16) \times (57:3)$ $(8 \times 9) - (14 \times 4)$
 $(96:8) \times (56:8)$ $(19 \times 3) - (7 \times 7)$
 $(28 \times 3) : (52:13)$ $(26 \times 3) - (8 \times 9)$

$13 \times 4 : 26$

$99 : 11 \times 7$

$15 \times 6 : 18$

$28 : 7 \times 23$

85. $(68:17) \times (48:3)$ $(91:13) \times (60:5)$
 $(24 \times 4) - (21 \times 4)$ $(19 \times 5) - (13 \times 6)$
 $(18 \times 4) : (81:27)$ $(70:14) \times (54:3)$
 $(76:19) \times (54:3)$ $(81:27) + (85:5)$

$18 \times 5 : 15$

$12 \times 6 : 24$

$13 \times 6 : 26$

$98 : 14 \times 12$

ԱՐԱԳ ՀԱՇԻՎ

86. 32 : 8 35 : 7 72—16 49 : 7
 $\times 9$ $\times 9$: 7 $\times 8$
 $+4$ -13 $\times 3$ -26
: 8 : 4 $+19$: 6

87. 48 : 8 6×7 54 : 9 45 : 9
 $\times 4$ $+3$ $\times 6$ $\times 8$
 $+6$: 9 : 4 : 5
: 5 $+18$ $\times 9$ $\times 8$

88. 81 : 9 7×8 73—64 56+25
 $\times 3$ -28 $\times 7$: 9
 $+15$: 4 $+9$ $\times 6$
: 7 $\times 5$: 8 -17

89. 58+38 90—18 14 $\times 4$ 76 : 19
: 12 : 12 $+8$ $\times 12$
 $+7$ $\times 16$: 16 $+3$
 $\times 6$: 8 $\times 23$: 17

90. 37+15 93—15 28 $\times 3$ 81 : 27
: 13 : 13 -19 $\times 18$
 $\times 15$ $+12$: 13 $+11$
: 12 $\times 5$ $\times 12$: 13

91. 38+49 81—13 19 $\times 5$ 84 : 14
: 29 : 17 -17 $\times 15$
 $\times 17$ $+15$: 26 -42
 -28 $\times 4$ $\times 19$: 16

92. 84 : 7 300 : 2 50 $\times 8$ 96 : 12
 $\times 10$ $+30$: 5 $\times 100$
 $+80$: 10 $\times 9$ $+200$
: 4 $\times 4$ -400 : 8

93. 56 :	-8	14×30	80×4	60×9
×	20	:	2	-50
+	160	+	90	: 50
:	6	:	5	+15
				×40
94. 4×70	320 :	80	210 :	70
-30	×	100	×	25
:	5	+	30	-27
-26	-	130	+	170
				: 12
95. 600 :	50	9×40	280 :	40
×	4	+	120	×
+	80	:	80	+
:	4	×	9	:

ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐ

207. 7548 ռ
208. 213 240 ուռ.
209. 1356 860 զույգ
210. 83 630 ուռ.
211. 1425 550 գիրք
212. 604 680 նշան
213. 1964 000 ուղեգիր
240. Առաջինում 1090 տախտակ
241. 6100 մարդ
242. Առաջին հոդամասում կա
400 ծառ ավելի
243. 3950 ուռ.
244. Առաջին և յերկրորդ հերթ-
թափոխները 2970-ական
լամպ, յերրորդ հերթափո-
խը՝ 2810 լամպ
245. 34 900 մ, 34 840 մ, 35 560 մ
246. 106 008, 152 302, 218 198
247. 1 195 357 տրակտորիստ
248. 51 000 ուռլով, 250 000
ուռլով, 410 000 ուռլով,
534 000 ուռլով
321. 123 ուռ. 24 կոպ.
322. 62 ուռ. 70 կոպ.
323. 1 մ 40 սմ
324. 15 կմ 880 մ
325. 36 կգ 475 գ
326. 94 կգ 710 գ
327. 1 կգ 750 գ
328. 89 ռ 900 կգ, 170 ռ 850 կգ,
114 ռ 550 կգ
329. 9 ժամ 53 րոպե
330. 3 րոպե 14 վայրկյան
331. 7 ժամ 1 րոպե
332. 17 ժամ 34 րոպե
333. ժ. 13-ն անց 35 րոպե
334. ժ. 10-ն անց 30 րոպե
335. ժ. 15-ն անց 10 րոպե
336. ժ. 11-ն անց 10 րոպե առ.
337. 5 տարի
338. 1927 թ.
364. 37 ռ 180 կգ
365. 43 050 լ
366. 27 440 աղյուս
367. Առաջինը 1855 նիշով
ավելի
368. 28 106 զույգով
369. 424 880 տղամարդ
370. 24 180 գիրք
371. 9910 ուռ.
372. 14 400 000 ռ
373. 250 614

374. 364 952

400. 1660 պարկ

401. 22 652 գուլգ

402. 2475 կմ

403. 568 100 աղյուս

404. 215 450 հատ

405. 12 939 տախտակ, 14 297

տախտակ

406. 31 585 կգ, 26 915 կգ

407. 21 925 կգ, 23 375 կգ

408. 10 605 ցեղական վոչխար,

8925 հասարակ վոչխար

409. 494 մետր ֆլանել ավելի

410. 6340 տուփ

411. 4338 բեռնատար ավտո

412. 1136 կգ և 568 կգ

413. 8832 տղ. և 1104 կին

414. 16 050 և կարտոֆիլ, 2675 և

կաղամբ

415. 12 800 տախտակ, 16 000

տախտակ

416. 6480 գերան

417. 185 927

427. 8 կմ 840 մ

428. 912 կմ հեռավորության

վրա

429. 48 կգ, 50 կգ և 54 կգ

430. 990 հատ

431. 14 960 կգ, 16 280 կգ

432. 2685 գերան, 2033 գերան,

1516 գերան

433. 32 փայտաշեն և 96 քա-

րաշեն տուն

434. 3096 և նավթ և 19 030 և

ածուխ

435. Հունվարի 13-ին

436. 24 տանձենի և 132 խնձո-

րենի

437. 398 կմ հեռավորության վրա

438. 1926 թվին

439. 81 կմ

440. 864 կմ

441. 1232 կմ

442. 89 950 բն. և 17 990 բնակիչ

443. 32 500 աղյուս, 38 750 ա-

ղյուս, 38 100 աղյուս:

444. 8524 կգ

445. ժամում 18 կմ

446. ժամում 62 կմ

447. 140 լ և 175 լ

448. 204 գերան և 340 գերան

449. ժամում 190 կմ

450. 1500 նիշ

451. 3072 ձու

452. 290 կգ

459. 18 760 բանվոր

470. 38 750 բոլո

471. 23 400 արկղ

472. 3550 ուռք.

473. 6 կգ 900 գ

474. 79 ուռք. 25 կողք

475. 37 800 աղյուս

476. 378 200 աղյուս

477. 18 և

478. 162 000 լ

479. 6560 կգ

480. 17 550 ուռք.

481. 219 900 մեքենա

482. 310 400 ուռք.

504. 6672 ուռք.

505. 1680 տառիկ

506. 40 000

507. 146 000 աղյուս

508. 12 624 ուռք.

509. 1354 և

510. 368 ուռք. և 400 ուռք.

511. 11 704 և 13 090 գերան

512. 61 920 ձու, 99 360 ձու

513. 9048 ուռք. և 9976 ուռք.

514. 382 700 ավտոմեքենա և

450 000 տրակտոր

534. 369 408 ուռք. 339 456

ուռք:

535. 637 328 ուռք.

536. 10 և 300 կգ

537. 59 և 820 կգ

538. 50 881 000 և

539. 66 150 ուռքով

540. 22 կգ 425 գ և 21 կգ 505 գ

541. 41 610 և ցորենի աղյուս

և 35 040 և հաճարի աղյուս

542. 38 946 լ

543. 42 և 560 կգ և 44 և 270 կգ

565. 160 704 ուռք. գիրք

566. 780 կմ և 520 կմ

567. 283 և 500 կգ

568. 377 775 ձաշ

569. 3 որ 15 ժամ

570. 15 ժամ 12 բոսի

571. 2 որ 21 ժամ

572. 245 հակ

573. 18 ժամ

574. 9 բանվոր

575. 275 գնացք

576. 15 412 800 ուղեոր

577. 5520 ուռք. և 4080 ուռք.

581. 784 գ

582. 12 կմ

583. 444 ծառ

584. 108 կգ

585. 57 մ

590. 12 փամփուշտ

591. 4 անգամ

592. 32 ժամում

593. 80 կգ

594. 34 բիդոն

616. 56 ուռք.

617. 9 ավտոբուս

618. 6 զամբյուղ

619. 4 ժամում

620. 2 և 496 կգ

621. 84 կգ-ով ավելի

622. 27 որ

623. 5518 և

624. 20 մ և 25 մ

625. 20 կգ, 44 կգ և 68 կգ

626. 112 կգ, 48 կգ և 32 կգ

627. 2625 կգ, 210 կգ և 105 կգ

628. Յերրորդ կորպուսում

14 232 բանվոր

629. Յերրորդ գրքում 986 560

տառ

630. Հիվանդանոցին 624 000

ուռք.

631. 240 գ, 400 գ, 560 գ

632. Յերկրորդ արտելը 9376

ուռք.

633. 5 կգ, 10 կգ, 20 կգ

634. 8 մ և 14 մ

635. 6 մ, 10 մ, 12 մ

656. 48 որ

657. 46 բոսի

658. 15 որ

659. 28 ժամում

660. 25 ժամում 126. 158 ուրբ. 75 կոպ.
 661. 1656 ու, 2304 ու, 1872 ո. 727. 159 ուրբ. 60 կոպ., 130
 662. 15 ժամում ուրբ. 80 կոպ.
 663. 2336 ու, 2024 ու, 2256 ու, 728. 269 գ
 2256 ու, 729. 35 ուրբ. 25 կոպ., 44 ուրբ
 675. 86 արկղ 25 կոպ.
 676. 1784 ս, 3568 ս, 7136 ս 730. 1 մ
 677. 304-ական գիրք 731. 491 կմ
 678. 2 կգ 645 գ 732. 40 ուրբ. 25 կոպ., 23 ուրբ.,
 679. 924 կմ 34 ուրբ. 50 կոպ.
 680. 1056 գ, 1584 գ 733. 141 ուրբ. 95 կոպ.
 681. 648 ուրբ. 734. 138 կմ 300 մ
 682. 43 որում 735. 1 մ 29 սմ
 683. 36 ժամ 736. 18 ս 375 կգ, 21 ս
 684. 2328 ծառ 737. 19 ուրբ. 25 կոպ., 14 ուրբ
 685. 3120 գիրք 738. 144 գ
 686. 11600 կտոր 739. 11 ս 904 կգ, 14 ս 720 կգ,
 687. 74 մ 18 ս 240 կգ
 688. 30 լ, 180 լ, 270 լ 740. 23 ու, 70 կոպ., և 11 ու, 50 կոպ
 689. 56 180 ձու, 69 120 ձու 741. 1054 ուրբ. 90 կոպ.
 690. 384 կգ և 672 կգ 742. Յերկու կտորը 10 կգ
 691. 3197 ս, 6394 ս, 9591 ս 900-ական գ, յերրորդ
 692. 9 ժամում և 15 ժա- կտորը 13 կգ 400 գ
 մում 743. 1 ս 250 կգ, 250 կգ,
 693. 2 ժամից հետո 750 կգ
 694. 7 ժամից հետո 744. 2 ուրբ. 30 կոպ. թանկ
 695. 22 ուրբ.ով 745. 1 կմ 524 մ
 696. 287 040 ուրբ. և 449 280 792. 215 հջ
 ուրբ. 793. 162 դպրոց
 697. Գիշերվա ժամը 2-ին 794. 708 մ
 698. 585 կմ և 494 կմ 795. 9900 կոտայում
 699. Սեղանը 36-ական ուրբ.ով, 796. 245 տետրակ
 աթոռները 12-ական ուրբ.ով 797. 321 ծառ
 700. 15 ուրբ. և 12 ուրբ. 798. 512 լ
 701. 48 կգ և 30 կգ 799. 756 ուղեվոր
 725. 32 ուրբ. 85 կոպ. քաթանը 800. 11 190 յերեխա

801. 74 725 գերան 843. 6 կգ 580 գ, 19 կգ 740 գ,
 802. 1261 ուրբ. 105 կգ 280 գ
 803. 2451 ուրբ. 80 կոպ. 844. 1265 տախտակ և 4735
 804. 5680 համար լրագիր տախտակ
 805. 620 դպրոցական 845. 6144 կգ
 817. 7 գնացք 846. 50 գ և 500 գ
 818. 5 գ 847. 4 ուրբ. 25 կոպ. և 7 ուրբ.
 819. 329 ուրբ. 90 կոպ. 50 կոպ.
 820. 705 հա 848. 60 կոպ. և 85 կոպ.
 821. 240 գիրք 849. 1344 կգ և 1536 կգ
 822. 553 ուրբ. 50 կոպ. 850. 30 բոպի
 823. 6572 ս 800 կգ 851. 65 կոպ.
 824. 10 կոպ., 25 կոպ. 852. ժամում 20 կմ
 825. 7 կոպ. և 12 կոպ. 853. 48 կգ և 80 կգ
 826. 125 ուրբ. 80 կոպ., 854. 2185 գ, 1610 գ և 1955 գ
 68 ուրբ. 40 կոպ. 855. Յերկուրդ հերթավախո-
 827. 4400 լ և 2250 լ թյունը 27 ս ավելի
 828. Հառարակածից մինչև բե- 856. 10 կգ 250 գ, 13 կգ 125 գ
 վեռ հեռավորությունը 14 կգ 750 գ
 240 կմ ավելի յի 858. 15, 21 և 45
 829. 5 տարի 4 ամիս 882. 486 ցից
 830. 10 որ 20 ժամ 883. 85 մ
 831. 5 ժամից հետո 884. 120 մ
 832. 20 ժամից հետո 885. 17 մետրով
 833. 684 կմ և 828 կմ 886. 82 մ
 834. 152 կմ 887. 67 մ
 835. Ժ. 23-ն անց 53 բոպի, 888. 49 սմ
 հուլիսի 14-ին ժամը 17-ն 889. 39 մմ և 46 մմ
 անց 38 բոպի 890. 54 մմ և 46 մմ
 836. 830 կգ-ով 891. Բառ. կողմը 35 մմ,
 837. 1512 000 տակ ուղղանկյան կողմերը 43 մմ
 838. 19 ս 250 կգ-ով և 33 մմ
 839. 6 կգ-ով 903. 20 ուրբ. 65 կոպ.
 840. 7 որ 904. 6 ֆուն. մ
 841. 22 որ 905. 1 ս 152 կգ
 842. 2595 ս 906. 7 ֆուն. մ

907. 240 քառակուսի	921. 9 տախտակ
908. 5796 քառ. մ	922. 60 քառ. դմ 75 քառ. սմ
909. Մակերեսը բավականին մեծ է	931. 12 ծառ
910. 192 ռալլ	932. 200 ռալլ
911. 1840 քառ. մ	933. 70 ծառ
912. 4050 քառ. մ	934. 6480 խորանարդ մետր
913. 200 մ է 1 սմ	935. 65 և 625 կգ
915. 1200 քառ. մ	936. 3 անգամ ավելի
916. 230 թիակ	937. 250 դաշգյահ
917. Առաջին տախտակի մակերեսը 10 քառ. դմ ավելի չէ	938. 24 հա և 28 հա
918. 24 թուփ պատտառ	939. 455 տր
919. 2000 թերթ	940. 14 հա 28 տր
920. 1210 քառ. մ	941. 336 քառ. մ
	942. 12 հա 96 տր

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Դոմարում և հանում հազարի սահմանում	3
Դոմարելիների տեղափոխությունն ու կլորացումը	5
Բազմապատկում հազարի սահմանում	7
Բաժանում հազարի սահմանում	10
Որինականեր և խնդիրներ բոլոր գործողություններով հազարի սահմանում	14
Բազմանիշ թվերի թվարկությունը	22
Բազմանիշ թվերի գումարումը	30
Բազմանիշ թվերի հանումը	33
Յերկարություն և ծանրություն չափեր	40
Ժամանակի չափեր	42
Անվանական թվերի վերածումը և անդրադարձումը	43
Բարդ անվանական թվերի գումարումը և հանումը	45
Բազմանիշ թվերի բազմապատկումը միանիշով	51
Բազմանիշ թվերի բաժանումը միանիշի վրա	54
Որինականեր և խնդիրներ բոլոր գործողություններով	60
Բազմանիշ թվերի բազմապատկումը 10-ով, 100-ով, կլոր տասնյակներով և հարյուրյակներով	66
Բազմանիշ թվերի բազմապատկումը յերկանիշ թվերով	70
Բազմանիշ թվերի բազմապատկումը յեռանիշ թվերով	72
Բազմանիշ թվերի բաժանումը 10-ի, 100-ի, կլոր տասնյակների և հարյուրյակների վրա	77
Բազմանիշ թվերի բաժանումը յերկանիշ թվերի վրա	82
Բազմանիշ թվերի բաժանումը յեռանիշ թվերի վրա	87
Որինականեր և խնդիրներ բոլոր գործողություններով	91
Բարդ անվանական թվերի բազմապատկումը և բաժանումը	97
Հասարակ կոտորակներ	101
Որինականեր և խնդիրներ բոլոր գործողություններով	110
Յերկարչափական նյութ	119
Փառակուսու և ուղղանկյան մակերեսը	124
Խնդիրներ և որինականեր բանավոր հաշվումների համար	131
Պատասխաններ	143

Գառ խմբագիր՝ Ար. Շավարշյան
Տեխ. խմբագիր՝ Ի. Վարդանյան
Օրբագիր՝ Ս. Փարսադանյան
Կոնսրոլ օրբագիր՝ Շ. Դարագալ

Դիմվելու լիազոր՝ Բ—1016. Հրատ. № 4851

Պատվեր 906. Տիրաժ 50.000.

Թուղթ 62×94. Տպագր. 9 1/2 մամ.

Մեկ մամ. 36,480 նիշ.

Հանձնված է արտադրության 15 ղեկտեմբերի 1939 թ.

Ստորագրված է տպագրության համար 11 հունվարի 1940 թ.

Պետհրատի I տպարան, Յերևան, Հենինի 65

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0258086

ԳԻՆԸ 1 Ռ. 20 Կ.
ԿԱԶՄԸ 50 Կ.

7342

Կ. Տ. ԽՈՍՈՎԱ
**Сборник арифметических задач
и упражнений**
для начальной школы
ч. III

Էդիզ. Арм. ССР, Ереван, 1940 г.